

การศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
นางปิยาภรณ์ วิบูลย์ศรีสัจจะ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน 2546

ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

370จ.53
ป652ก
จ.3

การศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร

20 ส.ย. 2546

บทคัดย่อ

ของ

นางปิยาภรณ์ วิบูลย์ศรีสัจจะ

S 327673

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

เมษายน 2546

h223060 จ.3

ปิยาภรณ์ วิบูลย์ศรีสังจะ.(2546). การศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาของ
นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.นันทนา วงษ์อินทร์

๑๕

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทาง
แก้ปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร
ตามตัวแปร เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน
แหล่งข้อมูลเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียน
อัสสัมชัญธนบุรี จำนวน 946 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามปัญหาการเรียน สาเหตุ
และแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี การ
วิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีทางสถิติ t-test แบบ Independent Samples ในรูป Difference Score ,
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบรายคู่ SNK (Student Newman Keul)
และไค-สแควร์

บทสรุป

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีประสบปัญหาการเรียน
ในระดับปานกลาง มีสาเหตุของปัญหาการเรียน จากตัวเองมากที่สุด และ ใช้แนวทาง
แก้ปัญหาการเรียนแบบสุ่มปัญหา มากที่สุด
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เพศชายกับเพศหญิง
ประสบปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่แผน
การเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียนต่างกัน ประสบปัญหาการเรียน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ที่มีเพศ แผนการเรียน
ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียนต่างกัน มีสาเหตุของปัญหาการเรียน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ที่มีเพศ แผนการเรียน
ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียนต่างกัน มีแนวทางแก้ปัญหาการเรียน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE STUDY OF LEARNING PROBLEMS , CAUSES AND LEARNING PROBLEM –
SOLVING STRATEGIES OF MATHAYOM SUKSA IV – VI STUDENTS OF
ASSUMPTION COLLEGE THONBURI

AN ABSTRACT
BY
MRS.PIYAPHAT WIBOONSRI SATJA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University
April 2003

Piyaphat Wiboonsrisatja.(2003). *The Study of Learning Problems , Causes and Learning Problem – Solving Strategies of Mathayom Suksa IV - VI Students of Assumption College Thonburi*. Master Project, M.Ed. (Guidance and Counseling Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Master Project Advisor : Assist.Prof. Dr.Nanthana Wong – In.

The purpose of this research was to study learning problems , causes of learning problems and problem – solving strategies of Mathayom Suksa IV - VI students of Assumption College Thonburi. The variables were gender, study programs,grade levels, academic achivement, and study habits. The population of the study were 946 Mathayom Suksa IV - VI students of Assumption College Thonburi in the academic year 2002. The instruments were the questionnaires of the learning problems , causes and learning problem – solving strategies. The data were analyzed by t – test for Independent Samples , One – Way ANOVA , matching test SNK (Student Newman Keul) and Chi – Square.

The research findings were as follows :

1. The learning problems of Mathayom Suksa IV –VI students of Assumption College Thonburi were average. Their learning – problem causes were mostly related to the student themselves and also their learning problem – solving strategies were mostly classified as fighting.

2. Significant differences in learning problems between male and female Mathayom Suksa IV –VI students were found at .05 level. Besides, significant differences in learning problems were found when grouped according to the differences in their study programs, grade levels, academic achievement, and study habits at .01 level.

3. Significant differences in learning – problem causes were found grouped according to the differences in Mathayom Suksa IV – VI students' gender, study programs, grade levels, academic achievement, and study habits at .01 level.

4. Significant differences in learning problem – solving strategies were found grouped according to the differences in Mathayom Suksa IV – VI students' gender, study programs, grade levels, academic achievement, and study habits at .01 level.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้
พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

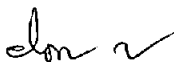

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

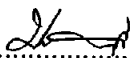
คณะกรรมการสอบ

ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์)

กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

กรรมการ
(อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร จันตุกุล)

วันที่ ๕๖ เดือน ๑๒.๖ พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือและการให้คำแนะนำจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์ เป็นอย่างดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ที่กรุณาช่วยแก้ไขข้อบกพร่องและให้คำแนะนำในเรื่องของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ มณฑิรา จารุเพ็ง ที่กรุณาช่วยให้ข้อเสนอแนะและตรวจทานสารนิพนธ์ให้ถูกต้องและสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง และ อาจารย์วิไลวรรณ วิทยธรรมธัช และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง ที่อำนวยความสะดวกในการทดลองหาคุณภาพเครื่องมือ และเป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง คุณภาพเครื่องมือ

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี อาจารย์ขวัญตา จริยสถิตกุล อาจารย์วิไลพร ศีलगาม อาจารย์วัชรီ คงประชา และขอบคุณคุณครูทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในดำเนินการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบใจ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีที่ได้เป็น แหล่งข้อมูลในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ และขอขอบคุณพี่ น้อง สามี และลูกทั้งสอง และเพื่อนๆ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนวทุกคนที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ และเป็น กำลังใจให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

ปิยาภัทร์ วิบูลย์ศรีสัจจะ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	แหล่งข้อมูล	5
	ตัวแปรที่ศึกษา	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน	9
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน	10
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศกับปัญหาการเรียน	13
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีกับปัญหาการเรียน	15
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	16
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียน.....	19
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกับปัญหา	21
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	38
	การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	38
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	38
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
	การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	77
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า.....	77
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	79
อภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะ	89
 บรรณานุกรม	 91
 ภาคผนวก.....	 99
 ประวัติย่อผู้วิจัย	 124

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ ธนบุรี จำแนกตามเพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ นิสัยทางการเรียน	50
2	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ตามรายละเอียดนิสัยทางการเรียน	51
3	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ประเภทของปัญหาด้านการเรียน	52
4	การเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามเพศ.....	53
5	การเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามแผนการเรียน	54
6	การเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามชั้นปี.....	55
7	การเปรียบเทียบปัญหาเมื่อหน่ายการเรียน จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	56
8	การเปรียบเทียบปัญหาไม่เข้าใจบทเรียน จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	56
9	การเปรียบเทียบปัญหาไม่มีสมาธิในการเรียน จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	57
10	การเปรียบเทียบปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อน จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	57
11	การเปรียบเทียบปัญหาลืมบทเรียนง่าย จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	58
12	การเปรียบเทียบปัญหาได้คะแนนน้อย จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่	58
13	การเปรียบเทียบปัญหาไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่.....	59
14	การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	60
15	การเปรียบเทียบปัญหาเมื่อหน่ายการเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน เป็นรายคู่.....	61
16	การเปรียบเทียบปัญหาไม่เข้าใจบทเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	61
17	การเปรียบเทียบปัญหาไม่มีสมาธิในการเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน เป็นรายคู่	62

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
18	การเปรียบเทียบปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	63
19	การเปรียบเทียบปัญหาได้คะแนนน้อย จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นรายคู่.....	63
20	การเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามนิสัยทางการเรียน	64
21	การเปรียบเทียบปัญหาเบื่อหน่ายการเรียน จำแนกตามนิสัยทางการเรียน เป็น รายคู่.....	65
22	การเปรียบเทียบปัญหาไม่เข้าใจบทเรียน จำแนกตามนิสัยทางการเรียน เป็น รายคู่	65
23	การเปรียบเทียบปัญหาไม่มีสมาธิในการเรียน จำแนกตามนิสัยทางการเรียน เป็นรายคู่	66
24	การเปรียบเทียบปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อน จำแนกตามนิสัยทางการเรียน เป็น รายคู่.....	66
25	การเปรียบเทียบปัญหาลืมบทเรียนง่าย จำแนกตามนิสัยทางการเรียน เป็นราย คู่.....	67
26	การเปรียบเทียบปัญหาได้คะแนนน้อย จำแนกตามนิสัยทางการเรียน เป็นราย คู่.....	67
27	การเปรียบเทียบปัญหาไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน จำแนกตามนิสัยทางการ เรียน เป็นรายคู่.....	68
28	จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ ธนบุรี จำแนกตามสาเหตุของปัญหาการเรียน	69
29	ค่าไค - สแควร์ เพื่อเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามเพศ และ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน	71
30	จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ ธนบุรี จำแนกตามแนวทางแนวทางแก้ปัญหาการเรียน	73

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตาราง

หน้า

- 31 คำไค – แสควร์ เพื่อเปรียบเทียบแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญ จำแนกตามเพศ แผนการเรียน
ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน..... 75

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมทุกวันนี้มีการเชื่อมโยง ชับซ้อน เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กระทบ
ต่อคุณภาพชีวิตของคนในสังคมทุกระดับ เพราะไม่สามารถเผชิญกับความซับซ้อนและความ
เคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ ทำให้เกิดสภาวะวิกฤต เช่น ไม่สามารถแก้ไขปัญหา
ความยากจน การไม่มั่งคั่ง ความเครียด ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงและเด็ก ปัญหา
ยาเสพติด ปัญหาโรคเอดส์ อุบัติเหตุ ความขัดแย้ง อาชญากรรม การฆ่าตัวตาย และอื่น ๆ
จึงไม่สามารถจัดระบบชีวิต และสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชน
ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น วัยที่มีการเปลี่ยนแปลง วัยแห่งการเรียนรู้ รวมทั้งการพัฒนาทั้งทางด้าน
ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม มีการปรับตัวหลายเรื่อง จึงเป็นวัยแห่งปัญหา มีทั้ง
ความเครียด และความวิตกกังวลสูง อีกทั้งยังมีพฤติกรรมหลายอย่างไม่เหมาะสม รวมทั้งการ
รับเอาค่านิยมต่าง ๆ เข้ามาโดยไม่ไตร่ตรอง วัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นวัยแห่งการปรับ
ตน เป็นวัยแห่งปัญหา และมีความเครียดทางอารมณ์สูง ซึ่งมีผลกระทบต่อการพัฒนาตนเอง
และแรงจูงใจในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกด้าน บุคคลใดก็ตามที่สามารถรับรู้และสามารถเผชิญ
ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพแล้วก็จะช่วยให้ปัญหา และความยุ่งยากที่เกิดขึ้น
บรรเทาเบาบางลงได้จนสามารถสร้างดุลยภาพแห่งชีวิตของตนได้ (เดิมศักดิ์ คทวณิช .2540 :
1 ; อ้างอิงจากนิภา นิธยาน .2520 :14) ส่วนบุคคลที่ไม่สามารถเผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ก็จะ
เกิดปัญหาทางอารมณ์ตั้งแต่เล็กน้อยจนกระทั่งถึงขั้นรุนแรง ซึ่งส่งผลกระทบต่อตนเอง คน
รอบข้าง และอาจกลายเป็นภาระต่อสังคมต่อไปในที่สุด (เดิมศักดิ์ คทวณิช.2540 : 1 ; อ้างอิง
จาก วาสนา แฉล้มเขต .2525 : 12)

การจัดการศึกษาของประเทศมีความมุ่งหวัง ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่ง
ชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 - 2544 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ .2539 : 1)
ที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางโดยมุ่งให้ทุกคนมีการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ และมีโอกาสที่จะมี
ส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศทุก ๆ ด้านอย่างเต็มที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่ง
ชาติ .2526 : 1) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา ปี พ.ศ. 2542 หมวดที่ 4 ว่าด้วย
แนวการจัดการศึกษา (ราชกิจจานุเบกษา .2542 : 9 - 12) ในแต่ละมาตราได้ระบุแนวทางใน
การจัดการศึกษาที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะของเก่ง ดี และมีความสุข อาจสรุป
ลักษณะได้ดังนี้ (นันทนา วงษ์อินทร์. 2544 : 1)

คนเก่ง : มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการคิด และทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
มีความสามารถ ใช้ความรู้ได้อย่างเหมาะสม คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น พึ่งตนเองได้ มี

ความอดทน อดกลั้น สามารถเผชิญปัญหา และความทุกข์ยากที่เกิดขึ้นได้

คนดี : อารมณ์ดี นิสัยดี ประพฤติดี มีคุณธรรม รับทบทวนหน้าที่ มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ เข้ากับใคร ๆ ได้ดี ไม่สร้างปัญหา และความยุ่งยากแก่ตนเอง และผู้อื่นโดยไม่จำเป็น

มีความสุข : รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีความสำคัญ รู้ว่าตนเองเป็นที่ยอมรับ และที่รักของผู้อื่น รู้รักผู้อื่น และมีโอกาสได้ใช้คุณค่าของตนให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

ซึ่งสอดคล้องกับประเทศ รัสเซีย (2543 : ก) ที่กล่าวว่า สถานการณ์จริงจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร มนุษย์ก็อยู่ในความเปลี่ยนแปลงนั้น เรียนรู้ในความเปลี่ยนแปลงนั้น ให้รู้พอ รู้ทัน รู้เผชิญ และรู้จักจัดระบบชีวิต และสังคมให้อยู่ในดุลยภาพในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้

สถานศึกษาในปัจจุบันนี้มีโซ่มีหน้าที่แต่เพียงให้การศึกษาด้านวิชาการ เท่านั้น แต่ได้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 3)

ครูผู้สอนก็เช่นเดียวกันมีความมุ่งหวังที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะดังกล่าวข้างต้น ด้วยการปลูกฝังพฤติกรรมการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ที่นักเรียนควรปฏิบัติคือ ตั้งใจฟังครู ไม่คุยเล่นกันในระหว่างที่ครูสอน มีความเอาใจใส่ในการเรียน สนใจในวิชาที่เรียนอยู่ขณะนั้น ทำงานตามที่ครูมอบหมาย ถามครูในเรื่องที่ไม่เข้าใจ ใส่ใจในคำตอบของครู มีการแสดงความคิดเห็น และมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ซึ่งจะทำให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ทำให้สังคม ประเทศชาติมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ซึ่งจะสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมประเทศชาติได้ในที่สุด

แต่ในสภาพการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปัจจุบัน ครูพบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมที่มีผลรบกวนต่อการเรียนได้แก่ ไม่ตั้งใจฟังครู คุยเล่นกันในระหว่างที่ครูสอน มีความเอาใจใส่ในการเรียนน้อย หยิบงานอื่นขึ้นมาทำ ไม่ทำงานตามที่ครูมอบหมาย ไม่ถามคำถาม หรือ เมื่อถามแล้วก็ไม่สนใจฟังคำตอบ และไม่ตอบคำถามเมื่อครูถาม มีการแสดงความคิดเห็นน้อย มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมน้อยและบางครั้งก็หนีเรียน (ประวีณ สุทธิสง่า. 2540 : 1 – 2 ; อ้างอิงจาก วิชัย วงษ์ใหญ่. 2526 : 12 – 13) ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าว เป็นปัญหารบกวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ก่อให้เกิดผลเสียหลายอย่างมาก ทั้งในด้านตัวผู้เรียน และสภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน นั่นก็คือ ในด้านตัวผู้เรียน

ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนที่ครูอธิบายได้ชัดเจน ติดตามบทเรียนไม่ทัน เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ และยังเกิดปัญหาตามมาอีกประการหนึ่ง คือ การจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และอาจส่งผลให้เยาวชนของชาติเป็นบุคคลที่ไม่มีคุณภาพ ไม่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เก่ง ดี และมีความสุข

นักเรียนอัสสัมชัญธนบุรีที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีอายุประมาณ 14 - 18 ปี ซึ่งอยู่ในระยะวัยรุ่น อันเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ การเปลี่ยนแปลงที่ก่อให้เกิดปัญหาได้มากกว่าวัยอื่น ๆ ปัญหาที่เกิดขึ้นในวัยรุ่นนั้นมีมากมาย ดังที่สุชา จันทน์เอม (2529 : 103) ได้กล่าวว่า วัยรุ่นมีปัญหาดังนี้คือ ปัญหาในการเรียนวิชาต่าง ๆ ปัญหาเกี่ยวกับการสอบตกบางวิชา ปัญหาเกี่ยวกับสร้างนิสัยที่ดีในการเรียน ปัญหาในการพูดหน้าชั้นเรียน ปัญหาในการคบเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ปัญหาเกี่ยวกับเลือกเป็นสมาชิกชุมนุม ปัญหาในการร่วมกิจกรรมชุมนุม ปัญหาในการเข้ากับครูอาจารย์ ปัญหาในการคบเพื่อนต่างเพศ ปัญหาเกี่ยวกับครูไม่ยุติธรรมเป็นต้น ส่วนฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม (2527 : 142 - 143) ได้กล่าวถึงปัญหายาวรุ่นว่ามีดังนี้ " เรื่องสุขภาพ สติปัญญา ทักษะคตินักเรียนที่มีต่อครูและโรงเรียน เมื่อได้รับมอบหมายงานหรือทำงานกลัวจะทำไม่ทัน กลัวต่ออุปสรรคล่วงหน้า ปัญหาหยุดเรียนบ่อยทำให้ไม่อาจติดตามเพื่อนได้ทัน "

จากการสังเกตนักเรียนของผู้วิจัย ซึ่งสอนวิชากิจกรรมแนะแนวในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร พบว่า ทั้งในเวลาที่ครูสอน และในเวลาที่ครูมอบหมายให้ทำงาน นักเรียนมีพฤติกรรมดังนี้ พูดคุยส่งเสียงดัง หยอกล้อกัน ลุกจากที่นั่งโดยไม่ขออนุญาต กลั่นแกล้งเพื่อน รบกวนเพื่อน พูดสอดแทรกครู นำงานอื่นขึ้นมาทำในเวลาที่ครูสอน เข้าห้องเรียนสาย หรือบางครั้งหนีเรียน และจากการสัมภาษณ์นักเรียนที่แสดงพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นอยู่บ่อย ๆ หรือ เป็นประจำ จำนวน 48 คน พบว่า สาเหตุที่ทำให้พวกเขามีพฤติกรรมเช่นนี้ เพราะ เบื่อหน่ายในวิชาที่เรียน ไม่เข้าใจบทเรียน ครูสอนไม่รู้เรื่อง สอนเร็วเกินไป ครูดุเกินไป ครูสอนเสียงเบา มอบหมายงานที่ยากเกินไป บรรยายภาคในห้องเรียนไม่น่าเรียน เพื่อนข้าง ๆ พูดคุยกันเสียงดัง ไม่มีสมาธิในการเรียน และ ไม่รู้จะเรียนไปทำไม เพราะเรียนไปก็ไม่เข้าใจ ทำข้อสอบไม่ได้ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเป็นปัญหาด้านการเรียนทั้งสิ้น

จากสถิติข้อมูลการใช้บริการห้องแนะแนวระดับมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนที่เข้ามาขอคำปรึกษาร้อยละ 53 มีปัญหาด้านการเรียน ซึ่งได้แก่ ไม่เข้าใจบทเรียนที่ครูสอน ครูมอบหมายงานที่ยากเกินไป ไม่มีเป้าหมายในการเรียน เบื่อหน่ายวิชา ไม่มีสมาธิในการเรียน เรียนไม่รู้เรื่อง ร้อยละ 28 มีปัญหาส่วนตัวและสังคม ร้อยละ 19 เป็นปัญหาด้านการเลือกอาชีพ

ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจปัญหาการเรียนของนักเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ด้วยการสุ่มตัวอย่างง่ายกับนักเรียนจำนวน 6 ห้องเรียน ระดับละ 2 ห้องเรียน แบ่งเป็นสายวิทยาศาสตร์ 3 ห้องเรียน และสายศิลป์ - คำนวณ 3 ห้อง โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด

พบว่าปัญหาการเรียนการเรียนของนักเรียนมี ดังนี้ เบื่อหน่ายการเรียน ไม่เข้าใจบทเรียนหรือเนื้อหาวิชา ไม่มีสมาธิในการเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน สัมบทเรียนง่าย และเมื่อได้สัมผัสภาษณ์ถึงสาเหตุของปัญหาการเรียนดังกล่าว พบว่ามีสาเหตุมาจาก ไม่ตั้งใจเรียน ร้อยละ 25 ครูให้งานมากเกินไปไม่มีเวลาดูหนังสือ ร้อยละ 17 ไม่มีสมาธิในการเรียน ร้อยละ 12 หยิบงานอื่นขึ้นมาทำในขณะที่ครูสอน ร้อยละ 10 คุยกับเพื่อนในเวลาเรียน ร้อยละ 9 เกี่ยวกับครูผู้สอน ร้อยละ 7 ไม่มีเป้าหมายในการเรียน ร้อยละ 5 ไม่กล้าซักถามครูเมื่อไม่เข้าใจ ร้อยละ 5 สติปัญญาไม่ดี ร้อยละ 4 อ่อนค้วนวน ร้อยละ 4 ขาดเรียนบ่อย มาสาย และสุขภาพไม่ดี ร้อยละ 2

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร เพื่อให้โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีซึ่งเป็นโรงเรียนในเครือมูลนิธิ ได้จัดการเรียนการสอนที่พัฒนาเยาวชนเพื่อให้เป็นพลเมืองดี และเป็นกำลังของชาติ ให้มีคุณลักษณะตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตาม เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตาม เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบสาเหตุปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตาม เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบแนวทางแก้ปัญหการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตาม เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน ต่างกันมีปัญหทางการเรียนต่างกัน

2. นักเรียนที่เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน ต่างกันมีสาเหตุปัญหาการเรียนต่างกัน

3. นักเรียนที่เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน ต่างกันมีแนวทางแก้ปัญหาการเรียนต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ในการค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียน สาเหตุของปัญหาการเรียน และแนวทางแก้ปัญหาการเรียนที่นักเรียนนำมาใช้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนในด้านความเข้าใจและการเผชิญปัญหา มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ และเป็นประโยชน์ต่อครู ผู้บริหารโรงเรียน ในการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา ด้วยกระบวนการป้องกัน แก้ไขและเสริมสร้างพัฒนาการให้ดีขึ้น รวมทั้งช่วยให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและการแนะแนว ทราบถึงปัญหาการเรียนของนักเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาการเรียน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนานักเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูล

เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนแผนการเรียนวิทย์ – คณิต จำนวน 9 ห้องเรียน และแผนการเรียน ศิลป์ – คำนวณ จำนวน 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 946 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 1.1 เพศ
- 1.2 แผนการเรียน
- 1.3 ชั้นปี
- 1.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.5 นิสัยในการเรียน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

- 2.1 ปัญหาด้านการเรียน
- 2.2 สาเหตุปัญหาการเรียน
- 2.3 แนวทางการแก้ปัญหาการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการเรียน หมายถึง สภาพการณ์ทางการเรียนที่ทำให้เกิดความไม่สบายใจ รบกวนจิตใจ และทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน ได้แก่ เบื่อหน่ายการเรียน ไม่เข้าใจ บทเรียนหรือเนื้อหาวิชา ไม่มีสมาธิในการเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน สัมบทเรียนง่าย ได้คะแนนน้อย ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน

2. สาเหตุของปัญหา หมายถึง สภาพที่ทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนได้อย่างเต็มที่ตามความสามารถของนักเรียน ได้แก่

2.1 ตัวนักเรียนเอง

2.1.1 ไม่ชอบวิชาที่เรียน

2.1.2 ไม่รู้วิธีการเรียนที่ดี ได้แก่ แบ่งเวลาไม่เป็น ไม่ทบทวนบทเรียน ไม่จดบันทึกระหว่างเรียน

2.1.3 ขาดพื้นฐานความรู้ ได้แก่ ไม่ถนัดในวิชาที่เรียน เนื้อหายาก ทำการบ้านไม่ได้

2.1.4 ควบคุมตัวเองไม่ได้ ได้แก่ คุยระหว่างเรียน ไม่สนใจเรียน ขาดเรียนบ่อย ใจลอย หยิบงานอื่นขึ้นมาทำ

2.2 ตัวครู

2.2.1 บุคลิกภาพของครู ได้แก่ อารมณ์ขัน ปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน ลักษณะของการช่วยเหลือแนะนำ ความเอาใจใส่ในการสอน การตรงต่อเวลา

2.2.2 การสอนของครู ได้แก่ คำอธิบาย การยกตัวอย่าง การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน การเตรียมการสอน

2.2.3 การมอบหมายงาน ได้แก่ การให้การบ้านหรือการให้โครงการ

2.3 สื่อและอุปกรณ์การสอน ได้แก่ สื่อที่ใช้ประกอบการสอน การใช้ห้องแล็บ

2.4 บรรยากาศในชั้นเรียน ได้แก่ เพื่อนร่วมชั้นเรียน สภาพในห้องเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย โต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์ในห้องเรียน แสงสว่าง และความสะอาด

3. แนวทางแก้ปัญหาการเรียน หมายถึง วิธีการที่นักเรียนเลือกนำมาใช้ในการแก้ปัญหาหรือบรรเทาปัญหา เพื่อให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน หรือเรียนได้ดีขึ้นตามความสามารถของนักเรียน แบ่งลักษณะการเผชิญปัญหาออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

3.1 การแก้ปัญหาแบบสู้ปัญหา หมายถึง การเพิ่มความพยายามหรือหาวิธีการของบุคคลที่จะเอาชนะอุปสรรค และลงมือกระทำเพื่อแก้ปัญหาทางการเรียนโดยการหาข้อมูลเพิ่มเติมพัฒนาความสามารถของตนเอง ดลลดจนขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นเมื่อจำเป็น ได้แก่ ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ขอคำแนะนำจากครูผู้สอน เพื่อน เพิ่มความพยายามให้มากขึ้นกว่าเดิม ขยันอ่านหนังสือมากขึ้น ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง อดทน

3.2 การแก้ปัญหาแบบประนีประนอม หมายถึง การแก้ปัญหาทางการเรียนโดยการ ใช้การผสมผสานระหว่างวิธีการแก้ปัญหาแบบสู้ และถอยหนีเข้าด้วยกัน ได้แก่ การขอร้องให้ เพื่อนที่เรียนเข้าใจอธิบายเป็นครั้งคราว ถามเพื่อนเป็นครั้งคราว แก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็น ครั้งคราว เรียนเท่าที่จะเรียนได้ ปรีक्षाเพื่อน เรียนกวดวิชา

3.3. การแก้ปัญหาแบบถอยหนี หมายถึง การหลีกเลี่ยงปัญหาหรือสถานการณ์ที่ก่อ ให้เกิดความไม่สบายใจ โดยไม่พยายามแก้ปัญหาเหล่านั้นด้วยตนเอง ไม่สนใจปัญหานั้น ได้แก่ ไม่เข้าชั้นเรียน ไม่ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ขวนเพื่อนคุย ไม่มีเป้าหมายในการเรียน นอนหลับ ในชั้นเรียน ไม่สนใจเรียน แกล้งป่วย หลบหน้าครู ไม่ยอมแก้ไขชิ้นงาน ให้เพื่อนทำงานแทนให้ ไม่ทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ลอกการบ้านเพื่อน

4. แผนการเรียน หมายถึง แผนการเรียนที่จัดขึ้นสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 จำแนก เป็น 2 แผนการเรียน (ตามการจัดแผนการเรียนของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี) ดังนี้

4.1 แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ (แผนวิทยาศาสตร์)

4.2 แผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ (แผนศิลป์คำนวณ)

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถซึ่งเป็นผลจากการเรียนหรือ ประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งวัดจากผลการเรียนที่เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) ของทุกวิชา ตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 จนถึงที่สุดภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2544 โดย จำแนกเป็น 3 กลุ่ม (ตามระเบียบการวัดผลของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี) ดังนี้

5.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง ผลการเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00

5.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง หมายถึง ผลการเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้ง แต่ 2.00 – 2.74

5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง ผลการเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 2.75 ขึ้นไป

6. นิสัยในการเรียน หมายถึง สิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การ แบ่งเวลาในการเรียน ความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน การเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ความตั้งใจเรียน การซักถามข้อสงสัยต่อครูอาจารย์ ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ใช้พื้นฐานและแนวความคิดในการศึกษา โดยพิจารณาจากเอกสาร ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ งานวิจัย ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านตัวนักเรียน
 - 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศกับปัญหาการเรียน
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีกับปัญหาการเรียน
 - 2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียน
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกับปัญหา

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความสนใจศึกษาปัญหาของนักเรียน พร้อมทั้งแบ่งปัญหาเป็นประเภทต่าง ๆ ตามวิธีการและจุดประสงค์ของแต่ละชิ้นงานวิจัย ดังที่ ดวงเดือน พิศาลบุตร (เสาวรัตน์ จุลรัตน์. 2535 : 12 – 13 ; อ้างอิงจากดวงเดือน พิศาลบุตร. 2514 : 76) ได้ให้แนวทางว่า สภาพปัญหาที่นักเรียนประสบและมักแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาด้านการศึกษาเล่าเรียน ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาความสัมพันธ์กับทางบ้านหรือครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางบ้าน ปัญหาด้านสุขภาพ และความเจริญเติบโตของร่างกาย ปัญหาด้านเวลาว่างและการใช้เวลา ปัญหาด้านสังคมรวมทั้งศีลธรรมหน้าที่พลเมือง ปัญหาด้านอาชีพ ปัญหาด้านบุคลิกภาพ และปัญหาด้านศาสนา เป็นต้น

บัวทอง สว่างโสภาคกุล (2525 : 10) กล่าวว่า ปัญหาของนักเรียน ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นได้แก่

1. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน เช่น อยากทราบวิธีเรียนที่ดีขึ้นกว่าเดิม การไม่เข้าใจบทเรียน วิธีการแสดงออกในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม เป็นต้น

2. ปัญหาเกี่ยวกับรูปร่างและสุขภาพของตน เช่น น้ำหนักมากเกินไป รูปร่างท่าทาง การพูดจา เป็นต้น

3. ปัญหาเกี่ยวกับสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น เช่น การคบเพื่อนใหม่ วิธีการแสดงออกให้เพื่อนชอบ เป็นต้น

4. ปัญหาสภาพอารมณ์ และจิตใจ เช่น การกระทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดความเสียใจภายหลัง การแสดงอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม ความรู้สึกกระตือรือร้นใจง่าย ความรู้สึกละอายต่อการทำผิด เป็นต้น

ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม (2527 : 141 – 146) ได้กล่าวถึงปัญหาการเรียนของวัยรุ่นเกิดจากความคาดหวังที่จะสำเร็จการศึกษา ผู้ที่มีผลการเรียนต่ำย่อมขาดความซื่อสัตย์และความภาคภูมิใจในตนเอง ปัญหาด้านการเรียนที่พบคือ ไม่เข้าใจบทเรียน วางแผนการเลือกวิชาเรียนที่ไม่เหมาะสมกับความสามารถและความถนัดของตน

สุชา จันทน์เอม (2527 : 139 – 143) ได้สรุปปัญหาการเรียนที่เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยยึดถือว่าการเรียนเป็นงานและหน้าที่ของนักเรียนทุกคน ปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียน เช่น เด็กเรียนช้าชั้น เด็กสอบตก ปัญหาความเบื่อหน่ายต่อการเรียน

สมชาย ธีรธนกุล (2530 : 86 – 88) ได้กล่าวถึงลักษณะของปัญหาที่สำคัญของวัยรุ่นเกี่ยวกับการเรียน พอสรุปได้ดังนี้ คือ ปัญหาด้านวิชาการ เป็นปัญหาที่วัยรุ่นจะพบกันมาก เพราะสาเหตุว่า ยิ่งเรียนในชั้นที่สูงขึ้น ความยากของวิชาต่าง ๆ ย่อมเพิ่มมากขึ้นตามไป

ด้วย วัยรุ่นที่มีสติปัญญาต่ำ จะประสบปัญหาด้านวิชาการมากกว่าวัยรุ่นที่มีสติปัญญาที่สูงกว่า ปัญหาด้านวิชาการนี้มีมากมายหลายประการ เช่น ปัญหาในการพูดหน้าชั้น ปัญหาในการเรียนบางวิชาไม่เข้าใจ ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่จะศึกษาค้นคว้า เป็นต้น

แซนเดอร์สัน (สไตส์ นิยมจันทร์ .2541 : 10 ; อ้างอิงจาก Sanderson .1954 :290) ได้จำแนกปัญหาของนักเรียนที่ผู้ให้คำปรึกษาแนะแนวในแคลิฟอร์เนีย สคูล (California School) โดยจัดอันดับของปัญหาที่นักเรียนเผชิญจากมากไปหาน้อย ดังนี้

- อันดับที่ 1 การปรับตัวให้เข้ากับการเรียน
- อันดับที่ 2 เกี่ยวกับอนาคตด้านการศึกษา
- อันดับที่ 3 เกี่ยวกับอนาคตด้านอาชีพ
- อันดับที่ 4 เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและครอบครัว
- อันดับที่ 5 เกี่ยวกับด้านสังคม
- อันดับที่ 6 ด้านการเงินและการทำงาน
- อันดับที่ 7 เกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน

แสตรง (พวงสร้อย วรกุล . 2522 : 14 ; อ้างอิงจาก Strang. 1958 : 248) กล่าวถึงปัญหาด้านการเรียนของวัยรุ่นในเรื่องพลังและประเภทของปัญหาด้านวิชาการ (Prevalent and Kinds of Academic Problem) ว่า วัยรุ่นแสดงความกลัวในเรื่องการทดสอบ การพูดหน้าชั้น การประสบความล้มเหลวในการเรียน วัยรุ่นมีความวิตกกังวลในเรื่องการสอบที่ได้คะแนนน้อยกว่าเพื่อน นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาด้านการขาดความสนใจในบางวิชา ต้องเรียนวิชาที่ตนไม่ชอบ ห้องเรียนไม่กระตุ้นให้เกิดความอยากเรียน การสอนไม่ดี มีเสรีภาพน้อยเกินไปในห้องเรียน สภาพการเรียนในห้องวุ่นวาย เวลาที่ใช้ในการอภิปรายในห้องเรียนไม่พอเพียง และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนว่า เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งในการสร้างความสำเร็จทางการเรียน ซึ่ง สอดคล้องกับที่ โจนส์ (เสาวรัตน์ จุลรัตน์ . 2535 : 16 ; อ้างอิงจาก Jones . 1954 : 63 - 64) กล่าวว่า นักเรียนจะไม่เรียนถ้าหากสภาพแวดล้อมไม่กระตุ้นสภาพการเรียน การสอนที่ดีย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าหากไม่มีวินัยที่ดี ครูมีหน้าที่ในการนำเด็กสู่กิจกรรม การเรียน จะต้องกำจัดสิ่งขัดขวางบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้และวินัยมิใช่เรื่องกฎหรือ ข้อบังคับที่ติดตามมาด้วยการลงโทษผู้ที่ไม่เชื่อฟังคำสั่ง

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนดังกล่าวข้างต้น ทำให้เห็นว่าปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งของนักเรียน คือปัญหาการเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนไม่สามารถพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคต และส่งผลไปยังปัญหาอื่นๆ อีก เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาครอบครัวได้

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

มัวร์ (เสาวรัตน์ จุฬรัตน์ . 2535 : 18 ; อ้างอิงจาก Moor . 1957 : 22) วิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนชายและหญิงชั้นปีที่ 10 – 12 ในบอสตัน พบปัญหาที่นักเรียนเผชิญเรียงตามลำดับความสำคัญนี้ คือ ความสัมพันธ์กับครู ความสำเร็จในการเรียน บริการของโรงเรียน และการศึกษาต่อในอนาคต

โรเจอร์ส (Rogers . 1960 : 3161 – A) วิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยครู ผลการศึกษาพบว่า ประเภทของปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ ปัญหาการเรียน ปัญหาการลงมือ ได้แก่ ความสัมพันธ์กับอาจารย์

เน็นยด (เดิมศักดิ์ คทวณิช . 2540 : 14 ; อ้างอิงจาก Nenyod . 1975 : 5090 – 5092 – A) ได้วิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษาต่างประเทศที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยในมลรัฐเท็กซัส กลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วยนักศึกษาต่างประเทศที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 จำนวน 400 คน โดยสุ่มชื่อนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยขนาดเล็ก 75 คน ขนาดกลาง 107 คน และขนาดใหญ่ 215 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาของนักศึกษาต่างชาติในวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร การเรียน การเงิน ที่พักอาศัย อาหาร ศาสนา สังคม และปัญหาเกี่ยวกับตัวเอง ในจำนวนปัญหาเหล่านี้ ปัญหาการเรียนและปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อกับบุคคลอื่นเป็นปัญหาสำคัญอันดับแรก

บราทเชอร์ (Bratcher . 1976 : 4855 – A) ได้จัดบริการให้คำปรึกษาเพื่อสนองความต้องการของนักศึกษาและจากการให้บริการปรึกษา พบว่า นักศึกษามีปัญหาต่าง ๆ เรียงลำดับตามความสำคัญดังนี้ ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาต่อ ปัญหาด้านอาชีพ ปัญหาด้านสังคม

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2504 : 90 – 93) ได้ศึกษาวิจัยปัญหาของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการเรียนที่นิสิตประสบมากคือ รู้สึกว่าวิธีการเรียนของตนบกพร่องทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน ฟังคำบรรยายไม่ค่อยเข้าใจทำให้เบื่อวิชานั้น ๆ อาจารย์มีความสนิทสนมช่วยเหลือนิสิตน้อยเกินไป และไม่กล้าปรึกษาอาจารย์

สมศักดิ์ ประจักษ์ (2506 : 61 – 62) ได้สำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 720 คน โดยใช้แบบสำรวจปัญหา 8 หมวด คือ หมวดครอบครัว สุขภาพ บุคลิกภาพ เพศ

ศาสนา และศีลธรรม การเรียน การเงิน และอนาคต ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่นักศึกษาประสบมากที่สุด คือ ปัญหาการเรียนและปัญหาอนาคต โดยปัญหาการเรียน ได้แก่อาจารย์สอนเร็วเกินไป นักศึกษามีความวิตกกังวลในเรื่องการพูดหน้าชั้น และต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาการเรียน

มัลลิกา จิตรสุข (2508 : 65 – 67) ได้สำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูอุดรธานี จำนวน 262 คน เป็นนักศึกษาชายจำนวน 154 คน นักศึกษาหญิง จำนวน 108 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ดัดแปลงมาจากแบบสำรวจปัญหาของมูนนี่ (Mooney Problem Check List , College Form) ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่นักศึกษาประสบมากที่สุด คือ ปัญหาการเรียน เช่น มีความรู้พื้นฐานต่ำในบางวิชา สัมผัสเรียนที่เรียนมาแล้ว ขาดสมาธิในการเรียน และไม่ทราบวิธีการเรียน

นิภา พงศ์วิรัตน์ (2520 : 50-53) ได้ศึกษาปัญหาทางสังคมของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดจำนวน 361 คน พบว่า ปัญหาที่นักเรียนมีมากที่สุดคือ ปัญหาเกี่ยวกับครู นักเรียนไม่กล้าถามครูเมื่อเรียนไม่รู้เรื่อง และไม่ชอบครู ทำให้ไม่อยากเรียน ครูให้งานมากเกินไปและขาดที่ปรึกษาทางการเรียน ส่วนลำดับรองลงมา คือ ปัญหาเกี่ยวกับสติปัญญา เชื่องช้า เรียนไม่ทันเพื่อน ปัญหาสุขภาพและปัญหาเกี่ยวกับสภาพที่อยู่อาศัยทางบ้าน ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี (2521 : 52) ได้ทำการวิจัยหาสาเหตุของการสอบตกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยศึกษากับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ผลการวิจัยบางส่วน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิภา พงศ์วิรัตน์ เนื่องจากพบว่า สาเหตุของการสอบตกที่สำคัญ ได้แก่สาเหตุเกี่ยวกับวิชาที่เรียน รองลงมาคือ สติปัญญาและวิธีการเรียนของนักเรียน วิชาที่เรียน นักเรียนระบุถึงสาเหตุของการสอบตกว่า วิชาที่สอบตกนั้นยากเกินไปและไม่ชอบวิชานั้น ส่วนวิธีการเรียนนักเรียนระบุว่า เรียนไม่รู้เรื่อง แล้วไม่กล้าถามครู ไม่ค่อยได้ทำการบ้าน ไม่ทบทวนบทเรียนและไม่สนใจเรียน

ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2523 : 48 – 49) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาของนักเรียนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2523 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน เป็นปัญหาอันดับแรก และปัญหาการเรียนของนักศึกษาได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนวิชาที่ตนไม่ชอบ เรียนหนักเกินไป เป็นต้น

การวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530 : 167 – 178) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปเกี่ยวกับการมัธยมศึกษาเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนและครูจากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน 255 โรงเรียน จาก 39 จังหวัด ครู

5,442 คน นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 18,364 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10,712 คน ผลการวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ผู้ปกครองและสภาพทางบ้าน ตัวแปรที่เกี่ยวกับครูและสภาพทางโรงเรียน ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ การขาดเรียน ประสบการณ์เดิมของผู้เรียน เช่น การเรียนอนุบาล การสอบตก ในด้านที่เกี่ยวข้องกับครู ได้แก่ วุฒิของครู พฤติกรรมการสอนของครู สภาพส่วนตัวของครู ในด้านสภาพแวดล้อมโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน สภาพห้องสมุด อุปกรณ์การเรียน อาคารเรียน แต่ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการจัดกระบวนการเรียนการสอน คือ พฤติกรรมของครู เพราะถึงแม้สภาพแวดล้อมจะไม่ดี หรือขาดอุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ ถ้ากระบวนการเรียนการสอนดีก็สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีได้

พิมพมาศ ตัณฑ์เจริญรัตน์ (2532 : 97 – 101) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตตาก ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด และนักศึกษามีปัญหามากที่สุดคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 รองลงมา คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ตามลำดับ

สกลใส นิยมจันทร์ (2541 : 83) ได้ศึกษาปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัวและสังคม และวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายประสบปัญหาด้านการเรียน ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องมาจาก นิสัยในการเรียน การสอนของครู และเนื้อหาวิชาที่เรียน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่านักเรียนนักศึกษาที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นจะประสบกับปัญหาการเรียนในหลายด้าน ซึ่งจะทำให้เรียนนักศึกษาไม่มีความสุขกับชีวิตการเรียน ทั้งยังส่งผลให้ประสบความล้มเหลวในด้านการเรียน การเรียนต่อ และการประกอบอาชีพในอนาคตได้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรด้านตัวนักเรียน

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศกับปัญหาการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฟาร์แร็ก (นิภา พงศ์วิรัตน์. 2520 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Farrag . 1960 : 1137) ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนอียิปต์ และปัญหาของนักเรียนอเมริกัน ระดับชั้น 10 – 12 แล้ว

แปลปัญหาชุดเดียวกันนี้เป็นภาษาอาหรับสอบนักเรียนระดับเดียวกันในอียิปต์ พบว่า นักเรียนอเมริกันมีปัญหาน้อยกว่านักเรียนอียิปต์ และนักเรียนหญิงอียิปต์มีปัญหามากกว่านักเรียนชาย

โรเจอร์ (วรรณาทองนุ้ย.2523 : 11 ; อ้างอิงมาจาก Rogers .1960 : 3161 – A) ศึกษาปัญหาของนักเรียนชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยครู โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล พบว่า นักศึกษาชายมีปัญหามากกว่านักศึกษาหญิง ประเภทของปัญหาได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ความสัมพันธ์กับอาจารย์ การเงิน อารมณ์ และปัญหาอื่น ๆ

นัท (เสาวรัตน์ จุลรัตน์. 2535 :28 ; อ้างอิงมาจาก Nutt .1972 : 650) ศึกษาปัญหาของนักเรียนในรัฐโคโลราโด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น 7 – 12 จำนวน 607 คน ครู 33 คน พบว่า นักเรียนประสบปัญหาจากมากไปหาน้อยดังนี้ ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร การปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคม และสันตนาการ นอกจากนี้ยังพบว่า เพศ ระดับชั้น มีอิทธิพลต่อลำดับความสำคัญของปัญหานักเรียนอีกด้วย แต่เพศมีอิทธิพลมากกว่าระดับชั้น

งานวิจัยในประเทศ

สมใจ ทิณพงษ์ (2512 : 48 – 50) ศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูงที่ศึกษาในวิทยาลัยครูส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 1,076 คน นักศึกษาชาย 451 คน นักศึกษาหญิง 625 คน พบว่า นักศึกษามีปัญหาในด้านต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้ ปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว ปัญหาสุขภาพ ปัญหาการเงิน ปัญหาการเรียน ปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพ และปัญหาซึ่งคาดว่าจะมีต่ออาชีพครู แต่นักศึกษาชายมีปัญหามากกว่านักศึกษาหญิง ในเรื่องการเงิน การเรียน ความสัมพันธ์กับอาจารย์ ศาสนา และศีลธรรม

กรรณิการ์ พินศิริกุล (2521 : 57 – 58) สำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชายมีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มณูญ แป้นเจริญ (2522 : 88 – 92) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว ปัญหาสังคม และปัญหาการเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรเพศ พบว่า นักเรียนหญิงประสบปัญหาด้านการเรียนมากกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุชาติพย์ จรรยาอารีกุล (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียน ส่วนตัว และสังคมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ประสบปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัว และสังคม แตกต่างกัน

สดใส นิยมจันทร์ (2541 : 85) ได้ศึกษาปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัวและสังคม และวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนหญิง กับนักเรียนชาย ประสบปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัว และสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

- จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าเพศ เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการมี ปัญหาของนักเรียน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงคาดว่า เพศน่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน สาเหตุและแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชั้นปีกับปัญหาการเรียน

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เฮอร์ล็อก (สมศักดิ์ ลีภาสุรพิสุทธิ์ .2518 : 16-17 ; อ้างอิงจาก Hurlock.1949 :

1) ให้ความเห็นว่า วัยรุ่นเป็นระยะที่พัฒนาทั้งด้านวิถีทางดำเนินชีวิต ด้านร่างกาย และด้านจิตใจของแต่ละคน เป็นช่วงเวลาของความเจริญงอกงามและการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของเด็ก คือ ร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ เป็นช่วงเวลาของการรับสิ่งใหม่ ๆ ทางด้านประสบการณ์ ความรับผิดชอบ ตลอดจนความสัมพันธ์กับเพื่อน และผู้ใหญ่ ความเปลี่ยนแปลงนี้ก่อให้เกิดปัญหา ทำให้เกิดความยุ่งยากในการปรับตัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาในระยะนี้ถือว่า เป็นสิ่งที่รุนแรงที่สุด เพราะปัญหาของวัยรุ่นมีขอบเขตกว้างขวาง และมีผลต่อตัวเด็กเองมาก อีกประการหนึ่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในระยะแรกเป็นไปอย่างรวดเร็ว ปัญหาต่าง ๆ จึงมารวมกันอยู่ในตัวเด็กอย่างทันที เด็กวัยรุ่นจึงไม่มีเวลาพอที่จะปรับตัวให้เข้ากับปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่ง ก่อนที่จะเผชิญปัญหาอื่นต่อไป ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่เด็กวัยรุ่นแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ปัญหาส่วนตัว และปัญหาที่แสดงออกถึงลักษณะของวัยรุ่น ปัญหาส่วนตัวที่เกิดขึ้นไม่ได้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตั้งแต่ระยะที่เขาอยู่ในวัยเด็ก และไม่สามารถแก้ปัญหาจนเป็นที่พอใจของตนเองได้ ส่วนปัญหาที่แสดงลักษณะความเป็นวัยรุ่นนั้น หมายถึงปัญหาความสัมพันธ์ทางสังคม ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับบิดา มารดา ครู และบุคคลอื่น ๆ โดยทั่วไป ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นในสภาพใด ๆ ก็ได้ ที่เด็กเกิดความรู้สึกว่า ไม่สามารถจัดการกระทำกับเรื่องที่เกิดขึ้น เพื่อสนองความพอใจของเขาได้

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

วรพุฒิ จรัสตระกูล (สมศักดิ์ ลีภาสุรพิสุทธิ์ .2521 : 18 ; อ้างอิงจาก วรพุฒิ จรัสตระกูล .2514 : 65) ศึกษาปัญหาวัยรุ่น โดยใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 5 ในจังหวัดพระนคร จำนวน 400 คน ผลปรากฏว่า ปัญหาที่วัยรุ่นประสบมากที่สุดคือ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน อันดับรองลงมา ได้แก่ ปัญหาสุขภาพ กิจกรรมทางสังคม และการพักผ่อน ตามลำดับ

สมศักดิ์ ลิภาสุพิสุทธิ์ (2518 : 68 - 69) ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนในวัยก่อนวัยรุ่น กับนักเรียนในวัยรุ่นตอนต้น พบว่า ปัญหาการเรียนของนักเรียนในวัยรุ่นตอนต้นมากกว่านักเรียนในวัยก่อนวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กรรณิการ์ พินศิริกุล (2521 : 59) สำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีอายุ 17 - 20 ปี (วัยรุ่นตอนปลาย) มีปัญหาการเรียน และสังคม มากกว่านักเรียนที่มีอายุ 21 - 39 ปี (วัยผู้ใหญ่ตอนต้น)

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าระดับอายุ หรือ ชั้นปี เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการมีปัญหาการเรียนของนักเรียน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงคาดว่า ชั้นปี น่าจะเป็นตัวแปรหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน สาเหตุและแนวทางแก้ปัญหการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับปัญหาการเรียน

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาสนใจองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และยอมรับว่า การที่บุคคลมีระดับสติปัญญาเท่ากันมิได้หมายความว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากัน เพราะการที่บุคคลจะประสบผลสำเร็จทางการเรียนได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา (Intellectual Factor) และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา (Non - Intellectual Factor) ดังที่ ฮาร์วิกเฮลส์ (เสาวรัตน์ จุลรัตน์ . 2535 : 21 - 22 ; อ้างอิงจาก Harvighurst . 1963 : 506) ได้กล่าวถึงข้อสรุปของ เทอร์แมน (Terman) ว่า ความแตกต่างของความสำเร็จของแต่ละบุคคลที่มีระดับสติปัญญาเท่ากัน ส่วนใหญ่เนื่องมาจากองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา

ส่วนในด้านองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญานั้น นักการศึกษา นักจิตวิทยา และนักแนะแนว พยายามที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยดูว่า มีอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่าที่ปรากฏขณะนี้ ผลการวิจัยส่วนมาก พบว่า องค์ประกอบที่นอกเหนือไปจากสติปัญญา มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริง และมีเพียงส่วนน้อยที่การวิจัยพบว่า ไม่มีผลต่อการเรียน

ริงเนสส์ (เสาวรัตน์ จุลรัตน์ . 2535 : 22 ; อ้างอิงจาก Ringness . 1968 : 131) กล่าวว่า เด็กที่ประสบความสำเร็จในโรงเรียน มีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง

ช่วยตัวเองได้เมื่อเผชิญกับภาวะตึงเครียด ในที่สุดสามารถปรับตัวได้ และมีสุขภาพจิตดี ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีความวิตกกังวลทอดถอย และมั่งงายต่อผู้อื่น ซึ่งถ้ามีความวิตกกังวลมาก ๆ จะทำให้คนนั้นมีสุขภาพจิตไม่ดี

2.3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไพศาล หวังพานิช (2511 : 137) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน พฤติกรรมรวมทั้ง ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้โดยอาศัยการฝึกอบรม หรือ การสอน

ก๊อต (เต็มศักดิ์ คทวณิช . 2540 : 16 ; อ้างอิงจาก Good . 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่า หมายถึง ความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญ ในการใช้ทักษะ หรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอน หรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับปัญหาการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

คาร์ (Carr . 1956 : 93 – 94) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาเรียนในภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษา 1951 – 1952 โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มที่เรียนดี และกลุ่มที่เรียนอ่อนโดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจปัญหาค้างนี้ เป็นแบบสำรวจปัญหาของมูนนี่ (Mooney Problem Checklist) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่ำจะมีปัญหาทางการเรียนสูง ส่วนนักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงจะมีปัญหาอื่น ๆ มากกว่าปัญหาทางการเรียน

ริงเนสส์ (เต็มศักดิ์ คทวณิช . 2540 : 16 ; อ้างอิงจาก Ringness . 1968 : 141) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพจิตภายในโรงเรียนกับนักเรียนเกรด 9 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะมีปัญหาทั้งทางด้านครอบครัว และในโรงเรียน นอกจากนี้มีพฤติกรรมคือ ขัดขืน มีความฟุ้งฟ่านทางอารมณ์และมีอาการทางโรคระบบประสาทมากกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ควบคุมตัวเองได้ดี เข้าสังคมได้ดี และมีความอดทนทางด้านอารมณ์และจิตใจ

โอโนดา (พวงสร้อย วรกุล . 2522 : 19 ; อ้างอิงจาก Onoda . 1975 ; 7726 – A) ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบและควบคุม

ตนเองได้ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเป็นคนขี้เกียจ มีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสนวุ่นวายใจ

งานวิจัยในประเทศ

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2515 : 90) ได้ศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัว และกิจกรรมในวิทยาลัยครูของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 510 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีปัญหามากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ยุพิน นิสัยนต์ (เดิมศักดิ์ คทวณิช .2540 : 17 ; อ้างอิงจากยุพิน นิสัยนต์ . 2515 : 85) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัวและกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษาวิทยาลัยครู ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะประสบปัญหาต่าง ๆ มากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ประทุม แป้นสุวรรณ (2518 : 60) ได้ศึกษาปัญหาการเรียน สังคมและส่วนตัวของนักเรียนประถมศึกษาตอนปลาย และนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีปัญหาทางการเรียน สังคม และส่วนตัวแตกต่างกัน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาทางการเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนปัญหาทางสังคม และส่วนตัว พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาทางสังคมและส่วนตัวมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

สมศักดิ์ ลีภาสุรพิสุทธิ์ (เสาวรัตน์ จุรัตน์ . 2540 : 24 ; อ้างอิงจากสมศักดิ์ ลีภาสุรพิสุทธิ์ . 2518 : 65 – 66) ได้ศึกษาปัญหาด้านการเรียน สังคม และส่วนตัวของ นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 2 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาทั้ง 3 ด้าน มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กุศยา แสงเดช (2518 : 52) ที่พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาด้านการเรียน สังคม และส่วนตัว มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

เสาวรัตน์ จุรัตน์ (2535 : 106) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ มีปัญหาการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับกลางและสูง

เติมศักดิ์ คทวนิช (2540 : 129) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีปัญหาการเรียนน้อย ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีปัญหาทางการเรียนมาก

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษามีผลต่อสุขภาพจิต การรับรู้ตนเองทั้งในทางที่ดีและไม่ดี อันเป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทาง การเรียนได้

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

แมดดอกซ์ (Maddox. 1936 : 2) กล่าวว่า นิสัยขึ้นอยู่กับโอกาสที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือบังเกิดความพอใจ กล่าวคือ พฤติกรรมใดที่ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ พฤติกรรมนั้น ๆ ก็จะถูกกระทำซ้ำแล้วซ้ำอีก จนกระทั่งกลายเป็นนิสัยติดตัวบุคคลนั้นไป

ไอแซงค์ และ ไมล์ลี (Eysenck , Arnold and Meili. 1972 : 40) กล่าวว่า นิสัยคือ แนวโน้มของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัยและเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์

โฮลท์แมน (Holtzman . 1965 : 17) ได้ให้ความหมายของนิสัยทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมการเรียนที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอเกี่ยวกับการใช้เวลา ซึ่งได้แก่ การรู้จักใช้เวลาได้อย่างเหมาะสมในการเรียนและการทำงาน รู้จักแบ่งเวลาว่าควรทำเรื่องใดก่อนหลัง ไม่ผลัดผ่อน หลีกเลียง รอเวลา ทำให้เวลากระชั้นชิด ไม่เสียเวลากับเรื่องไม่เป็นเรื่อง

เรนน (Wrenn . 1968 : 1 – 4) กล่าวว่า นิสัยในการเรียนเป็นพฤติกรรมทางการเรียนที่บุคคลมีความพึงพอใจ และปฏิบัติเป็นประจำ โดยพฤติกรรมนั้นอาจจะมาจากทักษะในการเรียน เทคนิคในการเรียนของบุคคลนั้น

เรนน และลาร์เซน (Wrenn and Larsen . 1969 : 5 – 11) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนว่า หมายถึง พฤติกรรมที่นักเรียน นักศึกษา ประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอประกอบด้วย สมาธิในการเรียน วิธีอ่านและการจดจำคำบรรยาย การวางแผนการเรียน การแบ่งเวลาเรียน การทบทวนบทเรียน และเจตคติที่ดีต่อการเรียน ดังนั้นนิสัยทางการเรียนจึงถือเป็นองค์ประกอบหนึ่งของยุทธวิธีการเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในตัวผู้เรียน นอกจากนี้

แมดดอกซ์ (Maddox . 1965 : 8) กล่าวว่า นิสัยทางการเรียนและยุทธวิธีทางการเรียน หมายถึง ความมานะพยายามที่จะใช้กลวิธีทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็น องค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้เกิดความสำเร็จทางการศึกษาได้ถึงประมาณร้อยละ 40

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรม ของบุคคลที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจและมุ่งมั่นที่จะ ศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วย ความตั้งใจ ความ เอาใจใส่ในการเรียน การจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการ เรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเองและมีความภูมิใจในผลการเรียนของตน

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

งานวิจัยในต่างประเทศ

เพอร์ชีวอล (มณูญ แป้นเจริญ . 2522 : 10 ; อ้างอิงจาก Percival . 1956 : 506 – 518) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาเกี่ยวกับวิธีการดำเนินชีวิตและความสนใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมคลุซา มลรัฐโอคลาโฮมา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย จำนวน 373 คน นักเรียนหญิง จำนวน 493 คน กับนักเรียนระดับเดียวกันในโรงเรียนมัธยม โกลเวอร์ครีฟแลนด์ในมลรัฐนิวยอร์ก ซึ่งเป็นนักเรียนชาย จำนวน 411 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 218 คน ปัญหาที่ศึกษา ได้แก่ ปัญหาด้านสุขภาพ การปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศ ความปลอดภัย การเงิน สุขภาพจิต นิสัยในการเรียน สันทนาการ คุณสมบัติส่วนตัว สัมพันธภาพในครอบครัว กิริยามารยาท ความมีเสน่ห์ในตัว แผนการทำงานในแต่ละวัน ความสนใจในหน้าที่พลเมือง ทักษะคติ การปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น และความรับผิดชอบ ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับนิสัยในการเรียน สันทนาการ คุณสมบัติส่วนตัว ความ สัมพันธภาพในครอบครัว กิริยามารยาท มีความเกี่ยวข้องกับวิธีการดำเนินชีวิตและความสนใจของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนมัธยมคลุซา ในระดับปานกลาง

งานวิจัยในประเทศ

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2504 : 2 – 19) ได้สำรวจปัญหาของนิสิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตมีปัญหาในด้านความรับผิดชอบในตัวเอง ความวิตกกังวล การคบเพื่อน วิธีการเรียนบกพร่องทำให้เรียนไม่ทัน ปัญหาการเงิน เป็นต้น

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2523 : 68 – 82) ได้ศึกษาสาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัย กลางคัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษา จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2513 และ 2514 จำนวน 161 คน โดยวิธีการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน ได้แก่ การแบ่งเวลาเรียนไม่เหมาะสม และไม่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน และการมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาและคณะที่เรียน นอกจากนี้สาเหตุอื่น ๆ ของการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน ได้แก่ การมีพื้นความรู้และสติปัญญาไม่ดีพอ และการมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี

ศรีระพร จันทโนทก (2538 : 79 – 80) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เต็มศักดิ์ คทวนิช (2540 : 129 – 130) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ผลการศึกษาพบว่า นิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับปัญหาการเรียนของนักศึกษา โดยนักศึกษาที่มีนิสัยทางการเรียนดี จะมีปัญหาการเรียนน้อย ส่วนนักศึกษาที่มีนิสัยทางการเรียนไม่ดี จะมีปัญหาการเรียนมาก

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียนที่กล่าวมาข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่า นิสัยทางการเรียนเป็นพฤติกรรมที่บุคคลปฏิบัติเป็นประจำในอันที่จะมุ่งมั่น เพื่อแสวงหาความรู้ในการพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน และการทำงานต่อไปในอนาคต

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกับปัญหา

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหา

3.1.1 ความหมายของการเผชิญปัญหา

วิธีการเผชิญปัญหามีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต บุคคลจะมีชีวิตที่เป็นสุขหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการเผชิญปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเอง ตามแนวคิดของนักจิตวิทยา สรุปได้ว่า ปัญหาจะเกิดขึ้นเมื่อสภาพความเป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังของบุคคลแตกต่างกัน หรือปัญหาจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีจุดมุ่งหมายที่จะกระทำสิ่งใด แต่มีอุปสรรคทำให้ไม่สามารถไปถึงจุดหมายที่ตั้งไว้ไม่ว่าจะเกิดปัญหาในลักษณะใดก็ตาม บุคคลจะพยายามแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นให้หมดไปเพื่อจะได้สามารถไปสู่จุดหมายที่ต้องการ

บอยด์ และ จอห์นสัน (นริศว์ ปรารมย์. 2539 : 6 ; อ้างอิงจาก Boyd and Johnson. 1981 : 7) ได้ให้ความหมายของการเผชิญปัญหาไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยอาศัยการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ในอดีต โดยบุคคลเลือกสิ่งที่ได้เรียนรู้ขึ้นมาใช้จัดการกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเพื่อทำให้ความขัดแย้งหมดไป บุคคลแต่ละคนจะมีวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน เช่น ต่อสู้ หลบหลีก ปฏิเสธ เพื่อลดความทุกข์ใจที่เกิดขึ้น ส่วนสิ่งสำคัญที่บุคคลจะพิจารณาก่อนจะเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบใดแบบหนึ่งนั้นคือ อะไรเป็นสาเหตุที่มาของปัญหา และอะไรคือผลที่เกิดขึ้นตามมาหลังจากการแสดงพฤติกรรมนั้นแล้ว และเขาจะเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาที่คิดว่าเป็นประโยชน์ต่อตัวเขาเอง

มิลเลอร์ (นิตดา พงศ์พานาญเวช. 2535 : 32 ; อ้างอิงจาก Miller. 1983 : 15 – 36) กล่าวว่า วิธีการเผชิญปัญหาเพื่อจัดการกับสิ่งที่คุกคามหรือสิ่งที่ทำลาย และเพื่อแก้ไขความรู้สึกที่ไม่เป็นสุข มี 3 วิธี คือ การหันหน้าเข้าหาปัญหา การหลีกเลี่ยงปัญหา และการผสมผสานระหว่างการหันหน้าเข้าหาปัญหากับการหลีกเลี่ยงปัญหา

3.1.2 วิธีการเผชิญปัญหา

การเผชิญปัญหามีรูปแบบที่แตกต่างกันตามทฤษฎีและแนวคิดของนักจิตวิทยาแต่ละคน
วิธีการเผชิญปัญหาตามแนวคิดของไวส์แมน

ไวส์แมน (นิตดา พงศ์พานาญเวช. 2535 : 32 ; อ้างอิงจาก Weisman. 1978 : 264 – 265) กล่าวว่า รูปแบบของวิธีการเผชิญปัญหามีทั้งรูปแบบการต่อสู้ การหนี หรือ การแก้ไข ปัญหา เป็นปฏิกิริยาปกติที่เกิดขึ้นกับทุกคน ทั้งนี้เพื่อรักษาดุลยภาพทางจิตเอาไว้โดยควบคุมความตึงเครียดที่เกิดจากความขัดแย้งภายใน เช่น ความกลัว ความว้าวุ่น ความรู้สึกไม่มั่นคง ความสูญเสียต่าง ๆ และความตึงเครียดที่เกิดจากความขัดแย้งภายนอก

วิธีการเผชิญปัญหาตามแนวคิดของพฤติกรรมนิยม

พฤติกรรมเป็นจำนวนมากของมนุษย์ได้จากการเรียนรู้ ในการแก้ปัญหาก็คงเช่นกัน แนวคิดพฤติกรรมนิยมมีหลักการในการพิจารณามนุษย์ คือ มนุษย์สามารถควบคุมพฤติกรรมของตน หรือสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนได้ พฤติกรรมเผชิญปัญหาใช้หลักการเรียนรู้เป็นวิธีการเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคล พฤติกรรมใดนำความพึงพอใจมาให้ เราจะใช้วิธีการนั้นในการเผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นซ้ำอีก

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (สโตส นิยมจันทร์. 2541 : 23 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1977 : 10) ให้แนวคิดที่สำคัญว่า การเรียนรู้ทางสังคมเป็นกระบวนการที่บุคคลได้รับข้อมูลต่าง ๆ จากการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม โดยจะมีกระบวนการจำและนำมาใช้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตาม การแสดงออกของพฤติกรรมจึงได้มาจากการสังเกตและกระบวนการเลือกแบบอย่างที่เหมาะสมมาใช้

สาเหตุการเกิดพฤติกรรมตามแนวคิดนี้ คือ (สโตโล นิยมจันทร์. 2541 : 23 – 24 ; อ้างอิงจาก Bandura. 1977 : 17 – 22)

1. เรียนรู้จากผลการตอบสนอง (Learning by Response Consequence)

บุคคลเรียนรู้จากการกระทำของตนจากประสบการณ์ตรง โดยจะเรียนรู้ว่า การกระทำสิ่งใดได้ผลทางบวกหรือได้ผลทางลบ พฤติกรรมจึงเกิดขึ้นจากผลของการกระทำโดยมนุษย์ การตอบสนองผลการกระทำขึ้นอยู่กับความพอใจและการเสริมแรง

2. เรียนรู้จากการสังเกต (Observation Learning) หรือการเรียนรู้จากตัวแบบ (Modeling) เป็นการสังเกตจากพฤติกรรมของตัวแบบซึ่งอาจเป็นบุคคลในสังคมนั้น กระบวนการเรียนรู้ทางสังคมมีขั้นตอนดังนี้

2.1 การรับรู้ตัวแบบจากสิ่งแวดล้อม บุคคลจะเรียนรู้โดยการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ ซึ่งตัวแบบจะต้องมีลักษณะน่าสนใจ และผู้เรียนต้องมีความสามารถในการรับรู้

2.2 ผู้เรียนนำการรับรู้ที่เข้าสู่ระบบความคิดของตน

2.3 ผู้เรียนจดจำการกระทำของตัวแบบไว้

2.4 ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมตามที่ได้สังเกตจากตัวแบบ ซึ่งการแสดงพฤติกรรมตามแบบนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด ได้แก่ การฝึกฝน วุฒิภาวะ เป็นต้น การแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบขึ้นอยู่กับค่านิยมของผู้เรียนว่าให้การยอมรับพฤติกรรมนั้นหรือไม่ และยังขึ้นอยู่กับผลที่คาดว่าจะได้รับจากการแสดงพฤติกรรมนั้น

(วิธีการเผชิญปัญหาตามแนวคิดของมูส์ และบิลลิงส์)

มูส์ และบิลลิงส์ (Moos and Billings. 1982 : 212 – 230) ได้อธิบายเกี่ยวกับวิธีการเผชิญปัญหาว่า มีพื้นฐานมาจากแนวคิดของทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Theory) เป็นทฤษฎีที่เน้นเกี่ยวกับโครงสร้างของบุคลิกภาพของมนุษย์ที่ประกอบด้วยโครงสร้างของจิต 3 ส่วน คือ อิด (Id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Super Ego)

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับวงจรชีวิต (Life Cycle Perspective) เป็นทฤษฎีที่เน้นเกี่ยวกับพัฒนาการของบุคคล ประสบการณ์ชีวิต

3. ทฤษฎีวิวัฒนาการและการปรับพฤติกรรม (Evolution Theory and Behavior Modification) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะในการแก้ปัญหาและประเมินด้านความคิด

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคมเศรษฐกิจ (Cultural and Social Ecological Perspectives) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

จากทฤษฎีพื้นฐาน 4 ข้างบน ดังกล่าวข้างต้นนี้ มูส์ และบิลลิงส์ ได้รวบรวมแหล่งเกี่ยวพันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเผชิญปัญหาไว้ ซึ่งได้แก่ พัฒนาการของอีโก้ (Ego Development) การเชื่อความสามารถของตนเอง (Self – Efficacy) รูปแบบความนึกคิด (Cognitive Styles) ทักษะในการแก้ปัญหา ลักษณะสังคมและความเชื่อ

มูส์ และบิลลิ่งส์ (Moos and Billings. 1982 : 212 – 230) กล่าวว่า ความคิดเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกใช้วิธีเผชิญปัญหา และการเลือกใช้วิธีเผชิญปัญหาวิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านตัวบุคคลและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดทั้งสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง การเผชิญปัญหาสามารถจำแนกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. การเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นกระบวนการประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง (Appraisal Focused Coping) ประกอบด้วยวิธีการเผชิญปัญหา 3 วิธี คือ

1.1 การวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล (Logical Analysis)

1.2 การปรับเปลี่ยนความคิด (Cognitive Redefinition) ได้แก่ การคิดทบทวนและการพิจารณาข้อดี ข้อเสีย ของสถานการณ์นั้น ๆ

1.3 การหลีกเลี่ยงหรือหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะเผชิญความคิด (Cognitive Avoidance) ได้แก่ การปฏิเสธความจริง พยายามลืมสถานการณ์ทั้งหมด และผ่นกลางวันถึงสิ่งที่พอใจ

2. การเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหา (Problem – Focused Coping) ประกอบด้วยวิธีเผชิญปัญหา 3 วิธี คือ

2.1 การแสวงหาข้อมูลหรือคำแนะนำ (Seek Information and Advice)

2.2 การลงมือแก้ปัญหา (Take Problem – Solving Action) ได้แก่ การพิจารณาหาทางเลือกที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา พิจารณาข้อดี ข้อเสีย ในการดำเนินการเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เป็นปัญหานั้น ๆ

2.3 การพัฒนาวิถีทางที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา (Develop Alternative Rewards) เป็นการเปลี่ยนแปลงการกระทำของตนเองและสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ที่ดีให้กับตนเอง ได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลในสังคม การพัฒนาเอกลักษณ์และความเป็นอิสระของตนเอง ตลอดทั้งการแสวงหาสิ่งทดแทน

3. การเผชิญปัญหาที่มุ่งเน้นการลดอารมณ์ที่เป็นปัญหา (Emotion Focused Coping) ประกอบด้วยวิธีการเผชิญปัญหา 3 วิธีคือ

3.1 การควบคุมอารมณ์ต่าง ๆ (Affective Regulation)

3.2 การทำจิตใจให้สงบ ไม่ทรมานทรมาย ยอมรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (Resigned Acceptance)

3.3 การระบายอารมณ์ (Emotional Discharge) ซึ่งแสดงออกมาทางคำพูดหรือการกระทำ

วิธีการเผชิญปัญหาตามแนวคิดของ ลาซารัส และฟอล์คแมน

ลาซารัสและฟอล์คแมน (สดใส นิยมจันทร์. 2541 : 26 – 27 ; อ้างอิงจาก Lazarus and Folkman. 1984 : 141 – 225) เป็นผู้สร้างทฤษฎีเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางด้านความคิดของการเกิดภาวะความเครียดทางด้านจิตใจ (The Cognitive Phenomenological Theory of

Psychological Stress) ทฤษฎีนี้เน้นเกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม (Transaction) ประกอบด้วย 2 กระบวนการ คือ การประเมินสถานการณ์ (Appraisal) และการเผชิญปัญหา (Coping) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การประเมินสถานการณ์ เป็นกระบวนการทางด้านความคิด แบ่งได้ 2 ชนิด คือ

ชนิดที่ 1 การประเมินปฐมภูมิ (Primary Appraisal) เป็นการประเมินว่าสถานการณ์นั้นมีผลกระทบอย่างไรต่อบุคคล

ชนิดที่ 2 การประเมินทุติยภูมิ (Secondary Appraisal) เป็นการประเมินถึงแหล่งสนับสนุนและทางเลือกต่าง ๆ ในการจัดการกับสถานการณ์นั้น ๆ

การประเมินทั้ง 2 ชนิดนี้อาจเกี่ยวข้องกันและไม่สามารถแยกกันได้ โดยบุคคลจะประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ออกมาใน 3 ลักษณะ คือ (1) ไม่มีผลดีหรือเป็นผลเสียกับตนเอง (2) ไม่ร้ายแรงหรือให้ผลในทางบวกกับตนเอง และ (3) เป็นภาวะความเครียด

2. การเผชิญปัญหา เมื่อบุคคลประเมินสถานการณ์แล้วว่า สถานการณ์นั้นก่อให้เกิดภาวะความเครียดหรือปัญหากับตนเอง เขาก็ต้องเผชิญปัญหานั้น ๆ โดย

2.1 มุ่งแก้ปัญหา (Problem – Focused Coping) โดยมุ่งแก้ไขที่ตนเองหรือสิ่งแวดล้อมที่ทำให้เกิดความตึงเครียดหรือปัญหานั้น ๆ

2.2 มุ่งลดอารมณ์ตึงเครียด (Emotion – Focused Coping) เป็นการลดความไม่สบายใจ เมื่อพบว่าไม่สามารถแก้ไขสถานการณ์นั้น ๆ ได้

การเผชิญปัญหาเป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (Dynamic) โดยวิธีเผชิญปัญหาที่บุคคลใช้นั้นเป็นการผสมผสานระหว่างการมุ่งแก้ปัญหา และการมุ่งลดอารมณ์ตึงเครียด ในการเลือกใช้วิธีการเผชิญปัญหานั้น พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคลจะมีผลต่อการเลือกวิธีเผชิญปัญหา ได้แก่ ประสบการณ์ในอดีต ความเชื่อ ภาวะสุขภาพ ความชำนาญในการแก้ไขปัญหา บุคลิกภาพ และการได้รับความเกื้อหนุน เป็นต้น

ลาซารัส (จรรยา ศรีเกษสังข์. 2537 : 27 ; อ้างอิงจาก Lazarus. 1966 : 258 – 262) ได้แบ่งวิธีเผชิญปัญหาตามลักษณะของการตอบสนองต่อภาวะเครียดเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. การเข้าต่อสู้ (Attack) เป็นความพยายามของบุคคลที่จะขจัดสิ่งที่มาขัดขวางเป้าหมาย โดยพยายามเอาชนะอุปสรรคนั้น ๆ ด้วยการเลือกวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม พยายามค้นหารายละเอียดใหม่ ๆ พัฒนาความสามารถ หรือปรับปรุงวิธีการที่มีอยู่เพื่อเอาชนะอุปสรรค

2. การถอยหนี (Withdrawal) เกิดจากการที่บุคคลเกิดการเรียนรู้ตั้งแต่วัยเด็ก เมื่อพบกับสิ่งที่อันตรายมักจะใช้วิธีการถอยหนี เช่น การชักมือหรือเท้า เพื่อหนีไฟหรือความร้อน เมื่อเป็นผู้ใหญ่ก็จะใช้วิธีการแบบเดิมที่เคยใช้ในวัยเด็ก คือ ลักษณะการหลีกเลี่ยงการเข้าไปเกี่ยวข้องกับสถานการณ์เหล่านั้น ได้แก่ การเก็บกด การถดถอย การแยกตนเองหรือหลีกเลี่ยงหรือหลีกเลี่ยง การเพ้อฝัน เป็นต้น

3. การประนีประนอม (Compromise) บุคคลจะใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบประนีประนอม เมื่อต้องเผชิญปัญหาที่ยุ่งยากมาก ๆ ซึ่งไม่สามารถเอาชนะได้ ขณะเดียวกันก็ไม่สามารถหลบเลี่ยงได้ บุคคลจะใช้วิธีการประนีประนอมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้มากที่สุดหรือบางครั้งอาจต้องเปลี่ยนเป้าหมายใหม่ ได้แก่ การชดเชย (Compensation) การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) การเลียนแบบ (Identification) เป็นต้น

วิธีการเผชิญปัญหาตามแนวคิดของโกเซน และบุช

โกเซน และบุช (Grossen and Bush, 1979 : 51 – 66) ได้เผยแพร่ทฤษฎีการปรับตัวของเขา ซึ่งใช้ทฤษฎีของลาซาร์สเป็นพื้นฐาน โดยการเผชิญปัญหาจะเป็นขั้นตอนหนึ่งของการปรับตัว ความหมายของการเผชิญปัญหานั้น เขาใช้ของลาซาร์ส แต่รูปแบบหรือวิธีเผชิญปัญหานั้น จำแนกรูปแบบหรือวิธีเผชิญปัญหาตามผลการศึกษาของเวลแลนด์ (Villant, 1977) โดยแบ่งวิธีเผชิญปัญหาเป็น 4 ระดับ จาก 18 วิธีดังนี้

ระดับที่ 1 กลไกทางจิต (Psychotic Mechanisms) ได้แก่ การปฏิเสธ การบิดเบือนความจริง และการหลงผิด โทษผู้อื่นหรือสิ่งอื่น

ระดับที่ 2 กลไกที่ไม่สมบูรณ์ (Immature Mechanisms) ได้แก่ การฝันกลางวัน การโทษผู้อื่นหรือสิ่งอื่น การมีความรู้สึกกว่าตนเองเจ็บป่วยอยู่ตลอดเวลา การก้าวร้าวแบบเงียบ ๆ และแสดงความก้าวร้าว

ระดับที่ 3 กลไกทางระบบประสาท (Neurotic Mechanisms) ได้แก่ การใช้ปัญญา การเก็บกด การใช้ข้ออ้าง การหาแพะรับบาป และการแยกตัว

ระดับที่ 4 กลไกที่สมบูรณ์ (Mature Mechanisms) คือ การมีน้ำใจหรือการเห็นแก่ประโยชน์ของผู้อื่น (Altruism) การใช้อารมณ์ขัน การชะงักความรู้สึก การคาดการณืล่วงหน้า และการทดเทิด (Sublimation)

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกวิธีเผชิญปัญหา ได้แก่ ค่านิยม ทัศนคติ อาณัติ บุคลิกภาพ อายุ ความเชื่อ และความสำเร็จในการใช้วิธีเผชิญปัญหานั้น ๆ ในอดีต

โกเซน และบุช (สดใส นิยมจันทร์, 2541 : 28 ; อ้างอิงจาก Grossen and Bush, 1979 : 51 – 66) ได้ใช้การตอบสนองทางอารมณ์และการตอบสนองทางร่างกายเป็นเกณฑ์ในการวัดผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา โดยปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตอบสนองดังกล่าว ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา จริยธรรมหรือวัฒนธรรม ระดับการศึกษา อาชีพ มนุษยสัมพันธ์ และภาวะสุขภาพ ส่วนปัจจัยด้านวิธีเผชิญปัญหานั้น พบว่า กลไกที่สมบูรณ์จะส่งเสริมให้บุคคลประสบผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา

วิธีการเผชิญปัญหาตามแนวคิดของฮานน์

ฮานน์ (ผ่องศรี ศรีมรกต, 2526 : 27 ; อ้างอิงจาก Hann, 1977 : 35) ได้จำแนกวิธีเผชิญปัญหาออกเป็น 3 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการที่ไม่ประสมประสานหรือไม่ปะติดปะต่อกัน (Fragmentation Process) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลยังไม่พร้อมที่จะเผชิญปัญหาแต่บุคคลถูกบังคับให้ต้องเผชิญปัญหา บุคคลนั้นจึงใช้วิธีการตอบสนองที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงโดยสิ้นเชิง เช่น อาจใช้การกระทำซ้ำๆ และอาศัยความเชื่อทางศาสนาเข้าช่วย อาจจะใช้การหยุดชะงักติดตรึงอยู่กับที่ (Fixation) ไม่เป็นไปตามขั้นของพัฒนาการ การไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ (Immobilization) การมีอารมณ์หมกมุ่นแต่เรื่องของตนเองหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนไม่สนใจภาวะแวดล้อมรอบตัว (Affective Preoccupation) เป็นต้น

2. กระบวนการป้องกันตัวด้านจิตใจ (Defense Process) เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลต้องเผชิญกับปัญหาหรือความเครียดที่เกิดขึ้น โดยใช้กลไกป้องกันตัวเองทางจิตใจเข้าช่วย ซึ่งมีลักษณะที่ตึงเกินไป และอยู่บนพื้นฐานของความคิดเพื่อผ้นและจินตนาการ ได้แก่ การแยกตัว (Isolation) การถดถอย (Regression) การปฏิเสธ (Denial) การเก็บกด (Repression)

3. กระบวนการใช้วิธีเผชิญปัญหา เป็นความพยายามในการปรับตัวเพื่อเผชิญปัญหาอย่างมีเป้าหมายที่เป็นจริง และมีทางเลือก ได้แก่ การใช้เหตุผลวิเคราะห์ (Logical Analysis) เป็นต้น

วิธีการเผชิญปัญหาตามแนวคิดของลาซารัส และลอนีเออร์

ลาซารัส และลอนีเออร์ (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 29 ; อ้างอิงจาก Lazarus and Launier. 1981 : 287 – 327) ได้แบ่งวิธีเผชิญปัญหาออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. วิธีเผชิญปัญหาที่แก้ไขตามปัญหา (Problem – Oriented Coping Strategies) เป็นวิธีการเผชิญปัญหาที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามหาหรือสถานการณ์ที่ตึงเครียด ได้แก่ การค้นหารายละเอียดเกี่ยวกับปัญหานั้นเพิ่มเติม การพยายามหาวิธีทางต่าง ๆ ที่จะจัดการกับปัญหานั้น การยอมรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง และพยายามแก้ไขให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ

2. วิธีเผชิญปัญหาที่แก้ไขอารมณ์เป็นทุกข์ที่เกิดขึ้น เพื่อพยายามแก้ไขอารมณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเนื่องจากสถานการณ์ตึงเครียดนั้นเป็นเหตุ เป็นการรักษาสมาดุลภายในจิตใจไว้ ได้แก่ การปฏิเสธ (Denial) การพยายามลืมสิ่งที่ก่อให้เกิดความเครียด (Suppression)

โคลแมน และแฮมเมน (สุภาพรรณ โคตรจรัส. 2531 : 304 – 319 ; อ้างอิงจาก Coleman and Hammen. 1974 : 126 – 137) ได้อธิบายแบบของการตอบโต้ความตึงเครียดทางอารมณ์ โดยแบ่งออกเป็น 3 แบบ ตามความแตกต่างของการแสดงออกคือ

1. การสร้างพลังเพื่อเผชิญปัญหา (Built in Coping and Damage Repair Mechanism) ลักษณะการตอบโต้แบบนี้ จะช่วยลดความตึงเครียดและความวิตกกังวล และช่วยสร้างเสริมความสมดุลทางจิตใจให้บุคคล ได้แก่ การร้องไห้ การพูดระบายความรู้สึก การหัวเราะ การคิดทบทวน การแสวงหาที่พึ่งทางใจ การหลับ และการฝัน เป็นต้น

2. การพยายามจะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเผชิญปัญหา (Take – Oriented Reactions) เป็นความพยายามที่จะเผชิญปัญหาอย่างแท้จริง โดยการเปลี่ยนแปลงตนเอง หรือสิ่งแวดล้อม หรือทั้งตนเองและสิ่งแวดล้อม ซึ่งแบ่งได้ 3 รูปแบบ คือ

2.1 การตอบโต้ในรูปแบบการต่อสู้ เมื่อบุคคลมีความคับข้องใจ เพราะไม่สามารถไปถึงเป้าหมายได้ บุคคลจะพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคและนำตนไปสู่เป้าหมายให้ได้ โดยเพิ่มความพยายามหรือเพิ่มกิจกรรมขึ้น หรือหาวิธีการไปให้ถึงเป้าหมายอีกหลาย ๆ วิธี การตอบโต้ในรูปแบบการต่อสู้นั้นประกอบด้วยลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

2.1.1 การรวบรวมกำลังความสามารถที่ตนมีอยู่ เพิ่มความพยายามยิ่งขึ้นและลงมือกระทำการอันใดอันหนึ่งเพื่อแก้ปัญหา

2.1.2 การเลือกกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เหมาะสมที่สุดเพื่อดำเนินการ แต่ยังคงความยืดหยุ่น พร้อมทั้งจะเปลี่ยนวิธีการ ถ้าวิธีการที่เลือกเอาไว้ใช้ไม่ได้ผล หรือพบวิธีการใหม่ที่ดีกว่า พยายามที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไข เลี่ยงความคิดที่แคบและตายตัว พยายามดำเนินการอย่างมีเหตุผล แม้ว่าจะถูกกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ที่ไม่น่าพอใจต่าง ๆ

2.1.3 การหาแหล่งเพื่อเผชิญปัญหาเพิ่มเติม คือ การพยายามเพิ่มแหล่งที่จะช่วยในการเผชิญปัญหา โดยการหาแหล่งข้อมูลใหม่ พัฒนาความสามารถของตนเองใหม่ และการขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเมื่อจำเป็น

2.1.4 การทำงานเป็นกลุ่ม ร่วมมือกันทำงานเป็นกลุ่ม เป็นการใช้ทรัพยากรของกลุ่มช่วยในการเผชิญปัญหา

2.2 การตอบโต้ในรูปแบบของการหลีกเลี่ยง อาจจะแสดงในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

2.2.1 การยอมรับความพ่ายแพ้ ยอมรับว่าสถานการณ์นั้น ๆ ยากเกินไป หรือได้เลือกเป้าหมายที่ไม่เหมาะสม จึงไม่ต้องการที่จะไปยับยั้งเป้าหมายนั้นต่อไปแล้ว

2.2.2 การหนีจากสภาพการณ์ที่ก่อให้เกิดความตึงเครียด โดยการไม่นำตัวไปยุ่งเกี่ยวในสถานการณ์นั้น หรือไม่นำใจไปผูกพัน ไม่ใส่ใจกับสภาพการณ์นั้น

2.2.3 การพยายามดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่เหมาะสมกว่า แทนที่จะดำเนินชีวิตอย่างไม่มีจุดหมาย

2.3 การตอบโต้ในรูปแบบของการยอมจำนน โดยปกติเมื่อเผชิญปัญหาส่วนใหญ่ บุคคลจะไม่ใช้การตอบโต้ในรูปแบบของการต่อสู้หรือการหลีกเลี่ยง โดยแท้จริงทั้งหมด แต่จะใช้รูปแบบของการยอมจำนนผสมผสานรูปแบบการตอบโต้ทั้ง 2 ประการเข้าด้วยกัน รูปแบบการยอมจำนน อาจแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้

2.3.1 การยอมรับเป้าหมายใหม่แทน เมื่อพบว่าไม่สามารถไปถึงเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ รวมถึงการประเมินความสามารถของตนเสียใหม่ และการลดระดับความคาดหวังลง

2.3.2 การยอมรับวิธีการใหม่ ๆ ทั้งนี้ต้องไม่เป็นวิธีการที่ทำความเดือดร้อนให้ผู้อื่น

2.3.3 การพยายามคิดถึงความเป็น เมื่อไม่ได้ในสิ่งที่คาดหวังทั้งหมด จึงพิจารณาสิ่งที่จำเป็นแทน

2.3.4 การใช้เวลาเพื่อช่วยในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ

3. การตอบโต้โดยใช้กลไกในการป้องกันตัว (Defense – Oriented Reactions) ส่วนมากบุคคลสามารถแก้ไขความคับข้องใจได้ในระดับจิตสำนึก โดยเพิ่มความพยายามในการเอาชนะอุปสรรค ลดระดับของเป้าหมาย เปลี่ยนเป้าหมายใหม่ หรือประเมินสภาพการณ์ที่มีความคับข้องใจเสียใหม่ โดยพิจารณาข้อเท็จจริงอย่างถี่ถ้วน แต่ความคับข้องใจบางอย่างที่ลึกซึ้งมาก ถ้าบุคคลไม่สามารถแก้ไขได้ในระดับจิตสำนึก ก็จะนำไปสู่ความพยายามในการแก้ปัญหาในระดับจิตไร้สำนึก ซึ่งการปรับตัวในระดับจิตสำนึกอาจมีแบบแผน วิธีการคล้ายกับการปรับตัวในระดับจิตไร้สำนึก เพียงแต่กลไกในการป้องกันตัวอย่างแท้จริงจะเกิดในระดับจิตไร้สำนึกเท่านั้น

ดาร์ลีย์และคนอื่น ๆ และชอฟเฟอร์ และโชเฮน (สุภาพรพรณ โคตรจรัส. 2531 : 311 – 314 ; อ้างอิงจาก Daryl and Others. 1984 ; Shaffer and Shohem. 1956) กล่าวว่า กลไกในการป้องกันตัวที่ใช้กันมากได้แก่ การเก็บกด การถดถอย การกล่าวโทษผู้อื่น การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง การแสดงปฏิกิริยาตอบโต้ความปรารถนา เป็นต้น

วิธีการเผชิญปัญหาตามแนวคิดของแมคคานิค

แมคคานิค(สโตโล นียมจันทร์. 2541 : 32 ; อ้างอิงจาก Mechanic. 1982 : 107 – 112) กล่าวว่า ความสำเร็จของการปรับตัวเมื่อประสบปัญหาของแต่ละบุคคลเกี่ยวข้องกับ 3 ด้าน คือ

1. บุคคลต้องมีความสามารถและความชำนาญที่จะเผชิญกับความต้องการของสังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้ง่าย ในรูปของความสามารถในการเผชิญปัญหา ไม่เพียงแต่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการแสดงปฏิกิริยากับความต้องการของสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังเป็นความสามารถที่จะนำและวางแผนเหตุการณ์ และมีอิทธิพลพอที่จะควบคุมความต้องการนั้น ๆ ได้

2. บุคคลต้องการถูกกระตุ้นให้แสดงและมีปฏิกิริยาแม้ว่าเขาสามารถจะหนีความวิตกกังวลและความไม่สุขสบายได้ด้วยการถอยหนีก็ตาม ดังนั้นแรงจูงใจจึงเป็นแง่มุมที่สำคัญที่จะเข้าใจถึงความไม่สุขสบาย

3. บุคคลต้องสามารถรักษาสมดุลทางจิตใจไว้ได้ ดังนั้นเขาต้องสามารถกำหนดพลังงาน และความชำนาญเพื่อนำไปสู่การดำเนินงานโดยมี อีโก้เป็นผู้รับผิดชอบการกระทำที่แสดงออกมา

นอกจากนี้ลักษณะของบุคคลยังส่งผลต่อความสำเร็จหรือไม่สำเร็จในการเผชิญปัญหา ด้วยลักษณะของผู้แก้ปัญหาประกอบด้วย

1. อารมณ์ของผู้เผชิญปัญหา ผู้เผชิญปัญหาที่มีความวิตกกังวล และมีความรู้สึกกดดัน บีบบังคับ ย่อมไม่สามารถคิดแก้ปัญหาได้ดีเท่าที่ควร

2. ระดับสติปัญญาของผู้เผชิญปัญหา ผู้แก้ปัญหาที่มีระดับเชาวน์ปัญญาต่างกัน ย่อมใช้วิธีการ ประสบการณ์ในการแก้ปัญหาต่างกัน ผู้มีเชาวน์ปัญญาสูงสามารถใช้วิธีการ และหลักการที่สลับซับซ้อนแก้ปัญหาได้มากกว่าผู้ที่มีเชาวน์ปัญญาค่ำ

3. ระดับแรงจูงใจ ระดับแรงจูงใจที่แตกต่างกันมีผลต่อการแก้ปัญหาต่างกัน ผู้ที่มีความคาดหวังในความสำเร็จของการเผชิญปัญหาสูงจะมีแรงจูงใจกว่าผู้ที่มีความคาดหวังในความสำเร็จต่ำ นอกจากนั้นประสบการณ์ของความสำเร็จหรือความไม่สำเร็จในการแก้ปัญหา การได้รับการกระตุ้นส่งเสริมให้กำลังใจแตกต่างกันด้วย

4. การฝึกให้รู้จักคิดหลาย ๆ แบบ ใช้วิธีการเผชิญปัญหาหลาย ๆ วิธี ทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ดีขึ้น

ฉวีวรรณ สุตะบุตร (2527 : 68 – 69) กล่าวถึงกลวิธีการเผชิญกับความวิตกกังวล (Coping Strategies) ไว้ว่า เมื่อบุคคลมีความวิตกกังวล บุคคลจะพยายามหาวิธีการเพื่อช่วยให้ตนเองหลุดพ้นจากภาวะการณ์อันไม่พึงประสงค์นั้น โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. การหาความสุขใส่ตัว ด้วยการได้รับความรัก ความเห็นอกเห็นใจ ได้รับคำปลอบโยน บางคนรับประทานอาหารมากขึ้น ใช้วิธีการดื่มสุรา รับประทานยา และเสพยาเสพติดต่าง ๆ

2. การควบคุมตนเอง กวดขันตนเอง เช่น เข้มปาก กัดฟัน ข่มใจ ไม่ต้องการความช่วยเหลือจากใคร

3. การแสดงความรู้สึกเครียดออกมา เช่น ร้องไห้ สาบาน หัวเราะ ตะโกน

4. การหลีกเลี่ยง แยกตัวไม่สนใจใยดี แยกตัวเองออกไปจากเหตุการณ์เพื่อให้เกิดความสบายใจ

5. การพูดออกมา การพูดช่วยระบายอารมณ์ได้มาก เพราะมีคนอื่นรับรู้ เป็นการช่วยแบ่งเบาความทุกข์ และช่วยหาทางออกให้ได้

6. การคิดคนเดียว โดยปล่อยให้ชีวิตต้องมีการทดลอง ทุกคนต้องเผชิญปัญหา การคิดคนเดียวอาจทำให้หมกมุ่น เสร้าหมอง นอนไม่หลับ

7. การทำกริยาต่าง ๆ เช่น เคาะโต๊ะ เดินไปเดินมา ฤพิน

8. การใช้สัญลักษณ์แทน เช่น สวดมนต์อ้อนวอน บนบานสิ่งศักดิ์สิทธิ์

9. การมีอาการทางกายหรือการแสดงออกทางกาย เป็นการสื่อความหมายชนิดหนึ่ง เช่น หัวใจเต้นแรง ปัสสาวะบ่อย เหงื่อออกมาก หน้าซีด ปากสั่น พูดไม่ออก เป็นต้น

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเผชิญปัญหา การจัดการกับปัญหาดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การเผชิญปัญหาเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการรับรู้สถานการณ์แล้ว ประเมินสถานการณ์นั้น ๆ ว่ามีผลกระทบ และก่อให้เกิดความตึงเครียดต่อตนเองอย่างไร โดยอาศัยกระบวนการด้านความคิดเป็นหลัก หลังจากนั้นบุคคลจะเลือกใช้วิธีการเผชิญปัญหาตามรูปแบบที่ตนเองเลือก เพื่อให้ตนเองบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ นั่นคือสามารถเผชิญปัญหาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งนำไปสู่การตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เผชิญหรือประสบอยู่ กล่าวได้ว่า การแก้ปัญหาเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องจากการเผชิญปัญหา

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหา

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โฮล์ม และฮุสตัน (เดิมศักดิ์ คทวณิช. 2540 : 46 ; อ้างอิงจาก Holmes and Houston. 1974 : 212 – 218) ได้ศึกษาวิธีเผชิญปัญหาของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 24 คน เพื่อพิสูจน์ว่า วิธีเผชิญปัญหา 2 วิธี คือ วิธีที่หนึ่ง การปรับเปลี่ยนความคิดว่าสิ่งที่คุกคามนั้น ก่อให้เกิดความรู้สึกใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ (Threat-Redefinition) และวิธีที่สอง การหนีความสนใจออกจากภาวะคุกคาม (Threat Isolation) จะช่วยลดภาวะเครียดได้หรือไม่ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบทดลอง แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ได้รับการช็อคด้วยไฟฟ้าเพียงอย่างเดียว กลุ่มที่ 2 ได้รับการช็อคด้วยไฟฟ้าร่วมกับการแนะนำให้ใช้วิธีเผชิญปัญหาวิธีที่หนึ่ง กลุ่มที่ 3 ได้รับการช็อคด้วยไฟฟ้าร่วมกับการแนะนำให้ใช้วิธีเผชิญปัญหาแบบที่สอง และกลุ่มที่ 4 ไม่ได้รับการช็อคด้วยไฟฟ้า เกณฑ์ที่ใช้วัดความสำเร็จในการเผชิญปัญหาคือ การตอบสนองทางร่างกาย (โดยการจับชีพจร และอาการทางผิวหนัง) และภาวะอารมณ์ ผลการศึกษาพบว่า วิธีเผชิญปัญหาทั้ง 2 วิธี ด้วยการปรับเปลี่ยนความคิดว่า สิ่งคุกคามนั้น ก่อให้เกิดความรู้สึกใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ และหนีความสนใจออกจากภาวะคุกคาม จะช่วยลดความเครียดจากการช็อคด้วยไฟฟ้าได้

ในปี ค.ศ. 1984 ลาซารัสและโฟล์คแมน (Lazarus and Folkman. 1984 : 219 – 239) ได้ศึกษาคนปกติวัย 45 – 64 ปี จำนวน 100 คน เพื่อค้นหาวิธีการเผชิญภาวะเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยศึกษาเป็นเวลานาน 1 ปี และใช้วิธีการสัมภาษณ์ถึงภาวะเครียด สัมภาษณ์ทุก ๆ 4 สัปดาห์ และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิธีเผชิญปัญหาโดยใช้แบบวัดวิธีแก้ปัญหา ซึ่งมีข้อคำถาม 68 ข้อ วิธีการเผชิญปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มที่ 1 เป็นวิธีที่มุ่งเผชิญปัญหา และกลุ่มที่ 2 เป็นวิธีมุ่งลดอารมณ์ตึงเครียด ผลการ

ศึกษาพบว่า บุคคลใช้วิธีเผชิญปัญหาทั้ง 2 กลุ่ม ร่วมกันในการเผชิญกับภาวะเครียด โดยในการใช้วิธีเผชิญปัญหาวิธีเดิมมีค่อนข้างน้อย เนื่องจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแตกต่างกันและการที่บุคคลจะใช้วิธีเผชิญปัญหาวิธีเดิมนั้น เป็นผลมาจากปัจจัยด้านบุคลิกภาพ บุคคลนิยมใช้วิธีเผชิญปัญหาที่มุ่งเผชิญกับปัญหาที่เกิดจากเรื่องงาน หรือเมื่อประเมินว่าสามารถจัดการกับปัญหานั้นได้ และต้องการข้อมูลเพิ่มเติม แต่จะนิยมใช้วิธีเผชิญปัญหาที่มุ่งลดอารมณ์ดังเครียดเมื่อเผชิญปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ หรือเมื่อประเมินว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นสิ่งที่ต้องยอมรับ และมีความท้อถอยเกิดขึ้น นอกจากนี้พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้วิธีเผชิญปัญหาชนิดต่าง ๆ แต่อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีการกระจายของอายุน้อยเกินไป

แกส (Gass. 1987 : 29 – 33) ได้ศึกษาวิธีเผชิญปัญหาที่ช่วยในการปรับตัวและความสัมพันธ์ระหว่างภาวะสุขภาพกับวิธีแก้ปัญหาของหญิงหม้าย อายุระหว่าง 65 – 85 ปี ที่สามีเสียชีวิตได้ 1 – 12 เดือน จำนวน 100 คน โดยใช้แบบวัดวิธีเผชิญปัญหาของลาซารัส ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับวิธีเผชิญปัญหา จากการศึกษาพบว่า

1. วิธีเผชิญปัญหาที่มีประโยชน์กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การหางานอื่นทำ การมีส่วนร่วมในกลุ่มสังคม การเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ การทบทวนเกี่ยวกับความตาย การใช้วิธีการทางศาสนา การคุยกับสามีที่เสียชีวิตแล้ว การรู้สึกว่ามีชีวิตอยู่ และการรำลึกถึงความสุขที่ผ่านมา
2. วิธีเผชิญปัญหาที่ไม่มีประโยชน์กับตนเอง ได้แก่ การใช้ยา การดื่มสุรา การตำหนิตนเอง การบ่นบ่นหรือยอมจำนน การหลับให้มากขึ้น การหลีกหนีหรือไว้วางใจกับผู้อื่น การให้สัญญากับผู้อื่น และการฝันกลางวัน
3. วิธีเผชิญปัญหาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผิดปกติทางจิตสังคม ได้แก่ การติดตามความปรารถนา วิธีผสมระหว่างการแสวงหาความช่วยเหลือและหลีกหนี การมุ่งลดความรุนแรงของปัญหา การตำหนิตนเอง
4. วิธีเผชิญปัญหาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความผิดปกติด้านร่างกาย ได้แก่ การติดตามความปรารถนา

ส่วน แมคเน็ต (McNett. 1987 : 98 – 103) ได้ศึกษาวิธีเผชิญปัญหาของคนพิการ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับวิธีเผชิญปัญหาและผลสำเร็จในการเผชิญปัญหาของคนพิการ อายุระหว่าง 15 – 65 ปี จำนวน 50 คน เป็นคนโสด 19 คน สมรสแล้ว 24 คน หย่าหรือหม้าย 7 คน ระดับการศึกษาตั้งแต่เตรียมอุดมศึกษาจนถึงปริญญาตรี ใช้แบบวัดวิธีเผชิญปัญหาของลาซารัสในการเก็บข้อมูลเรื่องวิธีเผชิญปัญหา ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จในการเผชิญปัญหานั้น ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผลการศึกษาพบว่า

1. วิธีเผชิญปัญหาแบบมุ่งแก้ปัญหาที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการเผชิญปัญหา การรับรู้แหล่งเกื้อหนุนและการรับรู้ประสิทธิภาพของแหล่งเกื้อหนุน

2. วิธีเผชิญปัญหาแบบมุ่งลดอารมณ์ตั้งเครียดมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสำเร็จในการแก้ปัญหาและการรับรู้แหล่งเกื้อหนุน
3. วิธีเผชิญปัญหาที่ใช้ในการประเมินทางด้านความคิดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิธีแก้ปัญหาแบบมุ่งแก้ปัญหาและผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา
4. วิธีเผชิญปัญหาโดยใช้แหล่งเกื้อหนุนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับวิธีเผชิญปัญหาแบบมุ่งแก้ปัญหาและผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา
5. อายุไม่มีความสัมพันธ์กับวิธีเผชิญปัญหาแต่มีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา
6. สถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับวิธีเผชิญปัญหา แต่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการแก้ปัญหา โดยผู้หย่าที่มีสถานภาพสมรส โสด หย่า หรือหม้าย จะแก้ปัญหาได้ดีกว่า
7. ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับวิธีเผชิญปัญหาและผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา
8. ระดับความพิการมีความสัมพันธ์ทางลบกับวิธีเผชิญปัญหา โดยแหล่งเกื้อหนุน แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับวิธีเผชิญปัญหาวิธีอื่น และผลสำเร็จในการเผชิญปัญหา

3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สมัญญา เสียงใส (2521 : 45 – 50) ได้ศึกษาความวิตกกังวล และวิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 357 คน โดยจำแนกความวิตกกังวลเป็น 3 ด้าน คือ ความวิตกกังวลด้านสังคม ความวิตกกังวลด้านส่วนตัว และความวิตกกังวลด้านการเรียนและอาชีพ ส่วนวิธีลดความวิตกกังวลของการศึกษาในครั้งนี้ จำแนกเป็น 3 วิธีคือ การลดความวิตกกังวลโดยใช้วิธีก้าวร้าว การลดความวิตกกังวลโดยวิธีถอยหนี และการลดความวิตกกังวลโดยใช้เหตุผล ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความวิตกกังวลด้านอาชีพมากที่สุด ส่วนวิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนพบว่า นักเรียนเลือกใช้การลดความวิตกกังวลแบบใช้เหตุผลมากที่สุด รองลงมาคือ เลือกลดความวิตกกังวลด้วยวิธีการถอยหนี และเลือกวิธีลดความวิตกกังวลโดยวิธีก้าวร้าวเป็นอันดับสุดท้าย

นิยดา พงศ์พานานาญเวช (2535 : 102 – 107) ได้ศึกษาความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี ตามตัวแปรด้านเพศ แผนการเรียน ความคาดหวังของนักเรียน อาชีพของผู้ปกครอง ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครอง ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์มีคะแนนการเผชิญปัญหามากกว่านักเรียนแผนการเรียนศิลปะ แต่ทั้งสองแผนการเรียนใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมเหมือนกัน

2. นักเรียนที่มีความคาดหวังต่างกันมีการเผชิญปัญหาต่างกัน โดยนักเรียนที่มีความคาดหวังสูงมีคะแนนการเผชิญปัญหามากกว่านักเรียนที่มีความคาดหวังปานกลางและต่ำ

3. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่างกันมีการเผชิญปัญหาต่างกัน โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูง มีคะแนนการเผชิญปัญหามากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีความคาดหวังปานกลาง และต่ำ

4. ด้านเพศ อาชีพของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ส่งผลต่อคะแนนการเผชิญปัญหาไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อต่างกัน มีการเผชิญปัญหาแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อสูง มีคะแนนการแก้ปัญหาต่ำกว่านักเรียนที่มีความวิตกกังวลในการศึกษาต่อปานกลาง และต่ำ

จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 : 100 – 103) ศึกษาพบว่า ในด้านการเรียนภาคทฤษฎี นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหามากที่สุด และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบประนีประนอมน้อยที่สุด ส่วนนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาทั้งแบบสู้ปัญหา แบบประนีประนอม และแบบถอยหนีปัญหาในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน สำหรับนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 3 ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด เช่นเดียวกับนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 ซึ่งส่วนใหญ่ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหามากที่สุด และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด

ในด้านการเรียนภาคปฏิบัติ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหามากที่สุด และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาน้อยที่สุด ส่วนนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบประนีประนอมมากที่สุด และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาน้อยที่สุด สำหรับนักเรียนชั้นปีที่ 3 ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับนักเรียนชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหามากที่สุด และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด

ในด้านส่วนตัว พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจทุกชั้นปี ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด

ในด้านสังคม พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบประนีประนอมน้อยที่สุด สำหรับนักเรียนชั้นปีที่ 2 3 และ 4 ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุดเหมือนกัน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเผชิญปัญหาทั้งในต่างประเทศ และในประเทศ ข้างต้น พบว่า เมื่อบุคคลประสบปัญหาส่วนใหญ่จะเกิดความวิตกกังวล

ความเครียด หรือ สถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่สบายใจ ท้อแท้ บุคคลจะประเมินสถานการณ์และเลือกใช้วิธีการเผชิญปัญหาในรูปแบบต่าง ๆ กัน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีได้ยึดแนวคิดวิธีการเผชิญปัญหาของใครเพียงคนเดียวคนหนึ่ง มาใช้ในการศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียน เพียงแต่ต้องการให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามสภาพที่เกิดขึ้นจริงว่าเมื่อนักเรียนมีปัญหาการเรียน รายละเอียดของปัญหาเป็นอย่างไร นักเรียนได้วิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหาอย่างไร และหาแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาระหว่าง เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ นิสัยทางการเรียน ว่านักเรียนมีแนวทางแก้ปัญหาแตกต่างกันหรือไม่

3.3 ตัวแปรกับวิธีการเผชิญปัญหา

3.3.1 เพศกับวิธีการเผชิญปัญหา

จากผลการศึกษาของซิมบาร์โด (Zimbardo. 1971 : 227) พบว่า เด็กชายที่มารับบริการทางด้านจิตเวชมักมีปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าว เกเรมากกว่าเด็กหญิง ซึ่งบอยด์และจอห์นสัน (Boyd and Johnson. 1981 : 27) พบว่า เด็กหญิงมีการกระทำที่เป็นการหันเข้าสู่งภายในตนเองมากกว่าเด็กชาย

พีระพงศ์ สิริวัฒนางกูร (2522 : 71 – 73) พบว่า เด็กชายใช้วิธีการปรับตัวเข้าหาตนเองโดยลงโทษตนเองแล้วคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง และแสดงออกมาภายนอก ถ้าสังคมไม่ยอมรับพฤติกรรมที่แสดงออกมาก็จะปรับตัวไม่ได้กลายเป็นเด็กที่มีปัญหา นอกจากนั้นยังมีพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในลักษณะแก้ปัญหามากกว่าเด็กหญิง ลักษณะการเผชิญปัญหาที่เด็กชายแสดงออกมาเพื่อแก้ปัญหาเป็นรูปแบบการหันเข้าหาตนเอง โดยลงโทษตนเองเป็นลักษณะการเผชิญปัญหาวิธีหนึ่ง การที่เป็นปัญหาเนื่องจากสังคมไม่ยอมรับนั้น แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน การกระทำที่เบี่ยงเบนนั้น บอยด์ และจอห์นสัน (Boyd and Johnson. 1981 : 9 – 10) ได้กล่าวว่าการใช้ลักษณะการเผชิญปัญหารูปแบบใดรูปแบบหนึ่งมากเกินไป จะนำไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบน

จริยา วัฒนโสภณ และคนอื่น ๆ (2536 : 26) ได้นำแบบประเมินลักษณะการเผชิญปัญหา 6 แบบ ของบอยด์ และจอห์นสัน มาศึกษาวิธีการปรับตัวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยทั่วไปเด็กชายมักใช้วิธีการปรับตัวโดยการลงโทษหรือทำร้ายตนเอง เมื่อมีความโกรธ และความคับข้องใจเกิดขึ้นมากกว่าเด็กหญิง และในกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิธีการปรับตัวระดับที่เป็นปัญหา พบว่าเพศชายส่วนใหญ่ใช้วิธีการปรับตัวแบบปฏิเสธโดยสิ้นเชิง เพศหญิงส่วนใหญ่มักใช้วิธีการปรับตัวแบบหลีกเลี่ยงโดยโทษตนเอง

จากงานวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า เมื่อเด็กประสบปัญหาเพศชายส่วนใหญ่ใช้วิธีการปรับตัวแบบปฏิเสธ และแบบหลีกเลี่ยงโดยโทษตนเอง หรือทำร้ายตนเองเมื่อมีความโกรธ แล้วคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง พฤติกรรมที่แสดงออกมา ถ้าสังคมไม่ยอมรับ ก็จะกลายเป็นเด็กมีปัญหา ดังนั้นเพศ น่าจะเป็นตัวแปรที่ทำให้การแก้ปัญหาแตกต่างกัน

3.3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับวิธีการเผชิญปัญหา

ริงเนสส์ (สดใส นิยมจันทร์. 2541 : 39 ; อ้างอิงจาก Ringness. 1968 : 140) ศึกษาพบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะมีการปรับตัวทางอารมณ์ให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้รับรางวัลทางสังคม มีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง และคนอื่นในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กิลล์ (Gill. 1962 : 144 – 149) ซึ่งพบว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความสามารถในการปรับตัวได้ดีกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเด็กที่เรียนดียังมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับความกังวลใจได้ดีอีกด้วย

จากผลการวิจัยของ จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 : 106) พบว่า ในด้านการเรียนภาคทฤษฎีนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมาก ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหามากที่สุด และวิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา รองลงมาคือวิธีการเผชิญปัญหาแบบประนีประนอม และสำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหา รองลงมาคือวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา ในด้านการเรียนภาคปฏิบัติ นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา รองลงมาคือ วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหา ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบประนีประนอม รองลงมาคือวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา เช่นเดียวกับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบประนีประนอม และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหาน้อยที่สุด ในด้านส่วนตัว นักเรียนนายร้อยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด เช่นเดียวกับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา แบบประนีประนอม และแบบถอยหนีปัญหาเท่ากัน ในด้านสังคม นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหาน้อยที่สุด ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปานกลาง ส่วนมากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบ ประนีประนอมน้อยที่สุด สำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วน มากใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบถอยหนีปัญหา และใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบประนีประนอม น้อยที่สุด

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มักจะ ได้รับรางวัลทางสังคม การยอมรับจากบุคคลในโรงเรียน ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและ บุคคลอื่น และยังมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนและความกังวลใจได้ดี กว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผู้วิจัยจึงคิดว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปร หนึ่งที่มีผลต่อการแก้ปัญหาของนักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 แผนการเรียน วิทยุ - คณิต จำนวน 9 ห้องเรียน และแผนการเรียนศิลป์ – คำนวณ จำนวน 10 ห้องเรียน โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวนนักเรียน 946 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน สาเหตุของปัญหาการเรียน และแนวทางในการแก้ปัญหาการเรียน ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน (เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน)
2. แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
3. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียน สาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาการเรียน

วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน โปรดเติมข้อความในช่องว่างต่อไปนี้

1.1.1 ขณะนี้นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับ มัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้น

() ม.4 () ม.5 () ม.6

1.1.2 เพศ () ชาย () หญิง

1.1.3 นักเรียนเรียนแผนการเรียน () วิทยุ - คณิต () ศิลป์ - คำนวณ

1.1.4 คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.) ของภาคเรียนที่ 2 / 2544

() ต่ำกว่า 2.00 () ระหว่าง 2.00 – 2.74

() 2.75 ขึ้นไป

2. แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนขึ้น ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยศึกษาแบบสอบถามนิสัยทางการเรียนของศรีระพร จันทโนทก (เดิมศักดิ์ คทวณิช . 2540 : 163 – 164 ; อ้างอิงจากศรีระพร จันทโนทก .2538) เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

2.3 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ 2.2 ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คือ ผศ. ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศาสตราจารย์ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ เพื่อตรวจสอบด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2.4 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 , 5 และ 6 โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25 % และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25 % เพื่อมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้วยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t –test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ ค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ด้านแบ่งเวลาในการเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.87 – 5.85

ด้านความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 4.53 – 6.21

ด้านความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.46 – 6.45

ด้านความตั้งใจในการเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.25 – 8.97

ด้านการซักถามข้อสงสัยต่อครูอาจารย์ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.93 – 8.98

ด้านความพยายามในการเรียน มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 3.47 – 7.66

2.5 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในข้อ 2.4 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93

2.6 ลักษณะแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นประจำทุกครั้ง
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	หมายถึง	บางครั้งตรงกับการกระทำของนักเรียน บางครั้งไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยครั้ง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเลย

ตัวอย่างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละเครื่องหมายเดียวดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นประจำทุกครั้ง
จริง	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	หมายถึง	บางครั้งตรงกับการกระทำของนักเรียน บางครั้งไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง	ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยครั้ง
ไม่จริงเลย	หมายถึง	ไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง ไม่จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่จริง เลย
0	<u>การแบ่งเวลาในการเรียน</u>					
00	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาในแต่ละวันสำหรับ อ่านหนังสือ					
000	ข้าพเจ้าแบ่งเวลาส่วนหนึ่งไว้สำหรับ ทำรายงาน					
0000	<u>การเข้าชั้นเรียนตรงตามเวลา</u>					
	ข้าพเจ้าเข้าชั้นเรียนตรงเวลา					
	<u>การส่งงานตามกำหนดเวลา</u>					
00000	ข้าพเจ้าส่งงานที่ทำด้วยตนเองตรง ตามกำหนดเวลา					

เกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

1. ข้อที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	5	คะแนน
จริง	ให้	4	คะแนน
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	1	คะแนน

2. ข้อที่มีความหมายทางลบ ให้คะแนนดังนี้

จริงที่สุด	ให้	1	คะแนน
จริง	ให้	2	คะแนน
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	ให้	3	คะแนน
จริงน้อย	ให้	4	คะแนน
ไม่จริงเลย	ให้	5	คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายนิสัยทางการเรียนของนักเรียน (เดิมศักดิ์ คทวณิช . 2540 :

61 ; อ้างอิงจาก Best . 1981 : 204 – 205)

คะแนนเฉลี่ย 3.75 – 5.00 หมายถึง นิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.26 – 3.74 หมายถึง นิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.25 หมายถึง นิสัยทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ

3. แบบสอบถามปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาการเรียน มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

3.2 สํารวจปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาการเรียน ของนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำนวน 100 คน เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ถามปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 , 5 และ 6 แล้วนำมาแจกแจงความถี่

3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามปัญหาการเรียนให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยนำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 และ 2 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม และให้นักเรียนหาสาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหาดตามความคิดของนักเรียนเอง จำนวน 8 ข้อปัญหาใหญ่ แยกย่อยตามสาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาดตามสาเหตุที่นักเรียนระบุ

3.4 หาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบสอบถามในข้อ 3.3 ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ คือ ผศ.ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ศาสตราจารย์ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ เพื่อตรวจสอบด้านเนื้อหา และภาษาที่ใช้แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้

3.5 นำแบบสอบถามปัญหาการเรียน ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 –6 โรงเรียนอัสสัมชัญสำโรง จำนวน 100 คน จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง – กลุ่มต่ำ โดยนำคะแนนที่ตรวจได้มาเรียงลำดับจากคะแนนสูงสุดลงมาถึงคะแนนต่ำสุด นำนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนสูง 25 % และนักเรียนที่อยู่ในกลุ่มคะแนนต่ำ 25 % เพื่อมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้วยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายข้อ โดยใช้ t – test โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ ค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้เป็นแบบสอบถามปัญหาการเรียน ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง – 2.19 ถึง –3.82

3.6 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในข้อ 3.5 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.79

3.7 ลักษณะของแบบสอบถามปัญหาการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง มีปัญหาการเรียนมาก
มาก	หมายถึง มีปัญหาการเรียนมากพอสมควร
ปานกลาง	หมายถึง มีปัญหาการเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง มีปัญหาการเรียนเพียงเล็กน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง ไม่ค่อยมีปัญหาการเรียน

เกณฑ์ในการให้คะแนนแบบสอบถามปัญหาการเรียน

1. นักเรียนเลือกตอบในช่องมากที่สุด	ให้	5 คะแนน
2. นักเรียนเลือกตอบในช่องมาก	ให้	4 คะแนน
3. นักเรียนเลือกตอบในช่องปานกลาง	ให้	3 คะแนน
4. นักเรียนเลือกตอบในช่องน้อย	ให้	2 คะแนน
5. นักเรียนเลือกตอบในช่องน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายแบบสอบถามปัญหาการเรียน ใช้เกณฑ์ดังนี้

(ประกอบ วรรณสุด.2538 : 38)

1. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนมากที่สุด
2. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนมาก
3. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนปานกลาง
4. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนน้อย
5. คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49 หมายความว่า มีปัญหาการเรียนน้อยที่สุด

3.8 ลักษณะของแบบสอบถามแนวทางแก้ปัญหาการเรียน เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้นักเรียนตอบได้ตามอิสระ โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การตอบของนักเรียนเป็นการ แก้ปัญหา 3 แบบ คือ แบบสู่ปัญหา แบบประนีประนอม และแบบถอยหนี เกณฑ์การให้คะแนนเป็นดังนี้

นักเรียนตอบแนวทางแก้ปัญหาแบบสู่ปัญหา	ได้	3 คะแนน
นักเรียนตอบแนวทางแก้ปัญหาแบบประนีประนอม	ได้	2 คะแนน
นักเรียนตอบแนวทางแก้ปัญหาแบบถอยหนี	ได้	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของแนวทางแก้ปัญหา

พิจารณาจากผลการตอบว่าเลือกแนวทางแก้ปัญหาแบบใดมากที่สุด ถือว่าใช้วิธีการแก้ปัญหาแบบนั้น ๆ

ตัวอย่างแบบสอบถามปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหา

คำแนะนำ 1. แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความเหล่านี้ด้วยความรอบคอบ แล้วพิจารณาว่าปัญหาที่เกิดขึ้นตรงกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียนพิจารณาแล้วว่าตรงกับสภาพของนักเรียนดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง มีปัญหาการเรียนมาก
มาก	หมายถึง มีปัญหาการเรียนมากพอสมควร
ปานกลาง	หมายถึง มีปัญหาการเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง มีปัญหาการเรียนเพียงเล็กน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง ไม่ค่อยมีปัญหาการเรียน

2. เมื่อนักเรียนมีสภาพปัญหาการเรียนดังกล่าว นักเรียนระบุสาเหตุของปัญหาได้ว่า เป็นปัญหาที่ตัวนักเรียนเอง ตัวครู สื่ออุปกรณ์การสอน และ หรือ บรรยากาศในชั้นเรียนซึ่งได้มี ตัวเลือกให้นักเรียนระบุโดยทำเครื่องหมาย O ที่ตัวเลขหน้าข้อที่เป็นสาเหตุ

3. เมื่อนักเรียนระบุถึงสาเหตุของปัญหาได้ นักเรียนมีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร ให้เขียนแนวทางแก้ปัญหาตามสาเหตุที่ระบุ (นักเรียนระบุสาเหตุของปัญหาได้มากกว่า 1 สาเหตุ และทุกสาเหตุที่นักเรียนระบุ ให้เขียนแนวทางแก้ไขด้วย)

สภาพปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
0. เบื่อหน่ายการเรียน					
1. ไม่สนใจเรียน					
2. คอยกับเพื่อน					
3. หลับในเวลาเรียน					
4. หนีเรียน					
5. อื่น ๆ ระบุ.....					

สาเหตุเบื่อหน่ายการเรียน	แนวทางแก้ปัญหาตามสาเหตุแต่ละข้อ
จากตัวเอง	
1. ไม่ชอบวิชาที่เรียน	1.....
2. ทำการบ้านไม่ได้	2.....
3. ไม่มีเป้าหมายในการเรียน	3.....
4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	4.....
.....	
จากตัวครู	
1. ครูชอบล้อปมด้อย	1.....
2. ครูสอนน่าเบื่อ	2.....
3. ไม่จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม	3.....
4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	4.....
.....	
จากสื่ออุปกรณ์การสอน	
1. สื่อไม่น่าสนใจ	1.....
2. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	2.....
.....	
จากบรรยากาศในชั้นเรียน	
1. โต๊ะ เก้าอี้ไม่เป็นระเบียบ	1.....
2. แสงจำทำให้มองกระดานไม่ชัด	2.....
3. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	3.....
.....	

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. นำหนังสือไปพบผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มประชากร เพื่อขอความร่วมมือและเก็บข้อมูล
3. ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่เกี่ยวข้องในระดับมัธยมปีที่ 4 – 6 ให้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดวัน เวลาที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยอธิบายรายละเอียดของแบบสอบถามให้เข้าใจ และผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง
4. แจกแบบสอบถามจำนวน 946 ฉบับ ได้รับคืน 946 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งหมด

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย คำนวณจากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2540 :137)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมคะแนนทั้งหมด

n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนน คำนวณจากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2540 :143)

$$s = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบสอบถามปัญหาการเรียน สาเหตุและแนวทางแก้ปัญหการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่มสูงต่ำ แล้วใช้วิธีแจกแจง t – distribution จากสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2540.132)

$$t = \frac{\bar{X}_{\text{สูง}} - \bar{X}_{\text{ต่ำ}}}{\sqrt{\frac{S_{\text{สูง}}^2}{n} + \frac{S_{\text{ต่ำ}}^2}{n}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาของการแจกแจงแบบที่
 $\bar{X}_{\text{สูง}}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
 $\bar{X}_{\text{ต่ำ}}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
 $S_{\text{สูง}}^2$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มสูง
 $S_{\text{ต่ำ}}^2$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มต่ำ
 n แทน จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่มซึ่งเท่ากัน

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการเรียน สาเหตุและแนวทางแก้ปัญหการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2540 :125)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ n แทน จำนวนข้อ
 S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน มีดังนี้

3.1 เปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียน จำแนกตามเพศ และแผนการเรียน โดยใช้การทดสอบ (t – test)

3.2 เปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียน จำแนกตามชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ นิสัยทางการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว One-Way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างจะใช้วิธีทดสอบเป็นรายคู่ ด้วย SNK (Student Newman Keul)

3.3 เปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการเรียน จำแนกตามเพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน โดยใช้วิธีทดสอบ ไค-สแควร์ (Chi-Square)

3.4 เปรียบเทียบแนวทางแก้ปัญหาการเรียน จำแนกตามเพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน โดยใช้วิธีทดสอบ ไค-สแควร์ (Chi-Square)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์และแปลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S	แทน	คะแนนความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนของกลุ่มประชากร
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
χ^2	แทน	ค่าไค – สแควร์ (Chi-Square)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกของกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Mean Square)

การเสนอผลการวิเคราะห์

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามตัวแปร เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกเพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตาม เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบแนวทางแก้ปัญหาด้านการเรียนของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตาม เพศ แผนการเรียน
ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน

ผลการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียน
อัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามเพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทาง
การเรียน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี
จำแนกตาม เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน

ตัวแปร	ระดับตัวแปร	จำนวนนักเรียน (N =946)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	780	82.5
	หญิง	166	17.5
แผนการเรียน	วิทย์ – คณิต	437	46.2
	ศิลป์ - คำนวณ	509	53.8
ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 4	298	31.5
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	320	33.8
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	328	34.7
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	สูง	414	43.8
	ปานกลาง	356	37.6
	ต่ำ	176	18.6
นิสัยทางการเรียน	สูง	116	12.3
	ปานกลาง	807	85.3
	ต่ำ	23	2.4

จากตาราง 1 แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ พบว่าเป็นนักเรียนชายจำนวน 780 คน คิดเป็นร้อยละ 82.5 เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5

เมื่อจำแนกตามแผนการเรียน พบว่า เป็นนักเรียนแผนการเรียนวิทย์ – คณิต จำนวน 437 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 เป็นนักเรียนแผนการเรียนศิลป์ – คำนวณ จำนวน 509 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรชั้นปี พบว่า เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 298 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 328 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7

เมื่อพิจารณาตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมากที่สุด จำนวน 414 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 รองลงมาเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จำนวน 356 คน คิดเป็นร้อยละ 37.6 และเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6

และเมื่อพิจารณาตามนิสัยทางการเรียน พบว่า นักเรียนมีนิสัยทางการเรียนสูง จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 12.3 เป็นนักเรียนมีนิสัยทางการเรียนปานกลางมากที่สุด จำนวน 807 คน คิดเป็นร้อยละ 85.3 และเป็นนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนต่ำ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 2.4

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีตามรายละเอียดนิสัยทางการเรียน (N = 946)

นิสัยทางการเรียน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ด้านการแบ่งเวลาในการเรียน	2.42	.57	ปานกลาง
ด้านความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3.21	.54	ปานกลาง
ด้านความตั้งใจในการเรียน	3.33	.51	ปานกลาง
ด้านการซักถามข้อสงสัยต่อครูอาจารย์	2.82	.69	ปานกลาง
ด้านความพยายามในการเรียน	3.32	.63	ปานกลาง
ด้านความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน	4.01	.61	สูง
รวมนิสัยทางการเรียน	3.20	.44	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 946 คน มีนิสัยทางการเรียนในระดับปานกลาง แยกตามรายด้าน ดังนี้ ด้านการแบ่งเวลาในการเรียน ด้านความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ด้านความตั้งใจในการเรียน ด้านการซักถามข้อสงสัยต่อครูอาจารย์ และด้านความพยายามในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน อยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 2 ระดับปัญหาการเรียน และการเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกเพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง 3 – 6

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ประเภทของปัญหาด้านการเรียน (N = 946)

ประเภทของปัญหา	$\bar{X}$	SD	ระดับปัญหา
เบื่อหน่ายการเรียน	2.31	.59	น้อย
ไม่เข้าใจบทเรียน	2.97	.73	ปานกลาง
ไม่มีสมาธิในการเรียน	2.56	.73	ปานกลาง
เรียนไม่ทันเพื่อน	2.42	.76	น้อย
ลืมบทเรียนง่าย	2.92	.90	ปานกลาง
ได้คะแนนน้อย	2.78	.87	ปานกลาง
ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน	3.14	.97	ปานกลาง
ปัญหาการเรียนรวมทุกด้าน	2.73	.57	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 946 คน ประสบปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นปัญหาแต่ละด้าน พบว่า นักเรียนประสบปัญหาการเรียนในเรื่องเบื่อหน่ายการเรียน และเรียนไม่ทันเพื่อน อยู่ในระดับน้อย ส่วนปัญหาไม่เข้าใจบทเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน ลืมบทเรียนง่าย ได้คะแนนน้อย และไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียน
อัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามเพศ

ปัญหาการเรียน	ชาย (N = 780)			หญิง (N = 166)			t
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	
เบื่อหน่ายการเรียน	2.34	.61	น้อย	2.20	.50	น้อย	2.70**
ไม่เข้าใจบทเรียน	2.98	.74	ปานกลาง	2.92	.66	ปานกลาง	.99
ไม่มีสมาธิในการเรียน	2.58	.73	ปานกลาง	2.46	.72	น้อย	1.99*
เรียนไม่ทันเพื่อน	2.45	.77	น้อย	2.27	.67	น้อย	2.79**
ลืมนบทเรียนง่าย	2.94	.91	ปานกลาง	2.86	.85	ปานกลาง	1.00
ได้คะแนนน้อย	2.79	.88	ปานกลาง	2.74	.80	ปานกลาง	.71
ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน	3.17	.97	ปานกลาง	3.01	.93	ปานกลาง	1.96*
ปัญหาการเรียนโดยรวม	2.75	.58	ปานกลาง	2.64	.50	ปานกลาง	2.33*

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาตัวแปรด้านเพศ พบว่า ทั้งนักเรียนชาย และ นักเรียนหญิง ประสบปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนชาย มีปัญหาการเรียนด้านไม่เข้าใจบทเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน ลืมนบทเรียนง่าย ได้คะแนนน้อย และไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาด้านเบื่อหน่ายการเรียน และเรียนไม่ทันเพื่อน อยู่ในระดับน้อย ส่วนนักเรียนหญิงมีปัญหาการเรียนด้าน ไม่เข้าใจบทเรียน ลืมนบทเรียนง่าย ได้คะแนนน้อย และไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาด้านเบื่อหน่ายการเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน และเรียนไม่ทันเพื่อน อยู่ในระดับน้อย

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเบื่อหน่ายการเรียน และเรียนไม่ทันเพื่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านไม่มีสมาธิในการเรียน และ ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้าน ไม่เข้าใจบทเรียน ลืมนบทเรียนง่าย และ ได้คะแนนน้อย ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 5 การเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6
โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามแผนการเรียน

ปัญหาการเรียน	วิทย์ - คณิต (N = 437)			ศิลป์ - คำนวณ (N = 509)			t
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	$\bar{X}$	SD	ระดับ	
เบื่อหน่ายการเรียน	2.35	.56	น้อย	2.28	.62	น้อย	2.00*
ไม่เข้าใจบทเรียน	2.92	.69	ปานกลาง	3.02	.76	ปานกลาง	2.11*
ไม่มีสมาธิในการเรียน	2.62	.71	ปานกลาง	2.51	.74	ปานกลาง	2.34*
เรียนไม่ทันเพื่อน	2.46	.74	น้อย	2.39	.77	น้อย	1.28
ลืมนบทเรียนง่าย	3.01	.87	ปานกลาง	2.85	.92	ปานกลาง	2.58**
ได้คะแนนน้อย	2.86	.79	ปานกลาง	2.72	.93	ปานกลาง	2.41*
ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน	3.29	.84	ปานกลาง	3.02	1.04	ปานกลาง	4.23**
ปัญหาการเรียนโดยรวม	2.78	.51	ปานกลาง	2.68	.61	ปานกลาง	2.75**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาตัวแปรด้านแผนการเรียน พบว่า ทั้งนักเรียนแผนการเรียนวิทย์ - คณิต และนักเรียนแผนการเรียนศิลป์ - คำนวณ ประสบปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งนักเรียนแผนการเรียนวิทย์ - คณิต และนักเรียนแผนการเรียนศิลป์ - คำนวณ มีปัญหาการเรียนด้านไม่เข้าใจบทเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน ลืมนบทเรียนง่าย ได้คะแนนน้อย และไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และปัญหาด้านเบื่อหน่ายการเรียน และ เรียนไม่ทันเพื่อน อยู่ในระดับน้อย

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียนแผนการเรียนวิทย์ - คณิต และนักเรียนแผนการเรียนศิลป์ - คำนวณ โดยรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านลืมนบทเรียนง่าย และ ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านเบื่อหน่ายการเรียน ไม่เข้าใจบทเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน และได้คะแนนน้อย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านเรียนไม่ทันเพื่อน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 6 การเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียน
อัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามชั้นปี

ประเภทปัญหา	แหล่งความแปรปรวน				
	ระหว่างกลุ่ม (df = 2)		ภายในกลุ่ม (df = 943)		F
	SS	MS	SS	MS	
เบื่อหน่ายการเรียน	6.83	3.41	328.67	.34	9.80**
ไม่เข้าใจบทเรียน	5.01	2.50	501.13	.53	4.71**
ไม่มีสมาธิในการเรียน	15.73	7.86	496.17	.52	14.95**
เรียนไม่ทันเพื่อน	14.58	7.29	531.47	.56	12.94**
ลืมบทเรียนง่าย	9.13	4.56	757.09	.80	5.36**
ได้คะแนนน้อย	21.99	10.96	699.78	.74	14.77**
ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน	12.88	6.44	878.34	.93	6.91**
ปัญหาการเรียนโดยรวม	7.94	3.97	298.12	.31	12.56**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 แสดงว่า ทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 5 และ
มัธยมศึกษาปีที่ 6 ประสบปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01

เพื่อให้ทราบความแตกต่างของชั้นปีเป็นรายคู่ จึงได้ทำการทดสอบ โดยใช้วิธีการทาง
สถิติของ SNK ปรากฏผลดังตาราง 7 - 13 ดังนี้

ตาราง 7 การเปรียบเทียบปัญหาเบื้อหน่ยการเรียน จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปี					
	$\bar{x}$	ระดับปัญหา	มัธยม 6 2.20	มัธยม 4 2.35	มัธยม 5 2.40
มัธยม 6	2.20	น้อย	-	0.15**	0.20**
มัธยม 4	2.35	น้อย		-	0.05
มัธยม 5	2.40	น้อย			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประสบปัญหาเบื้อหน่ยการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประสบปัญหาเบื้อหน่ยการเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 8 การเปรียบเทียบปัญหาไม่เข้าใจบทเรียน จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปี					
	$\bar{x}$	ระดับปัญหา	มัธยม 5 2.90	มัธยม 6 2.94	มัธยม 4 3.07
มัธยม 5	2.90	ปานกลาง	-	0.04	0.17**
มัธยม 6	2.94	ปานกลาง		-	0.13
มัธยม 4	3.07	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประสบปัญหาไม่เข้าใจบทเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประสบปัญหาไม่เข้าใจบทเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 การเปรียบเทียบปัญหาไม่มีสมาธิในการเรียน จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปี					
	$\bar{X}$	ระดับปัญหา	มัธยม 6 2.38	มัธยม 5 2.65	มัธยม 4 2.65
มัธยม 6	2.38	น้อย	-	0.27**	0.27**
มัธยม 5	2.65	ปานกลาง		-	-
มัธยม 4	2.65	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประสบปัญหาไม่มีสมาธิในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประสบปัญหาไม่มีสมาธิในการเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 การเปรียบเทียบปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อน จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปี					
	$\bar{X}$	ระดับปัญหา	มัธยม 6 2.25	มัธยม 4 2.50	มัธยม 5 2.52
มัธยม 6	2.25	น้อย	-	0.25**	0.27**
มัธยม 4	2.50	ปานกลาง		-	0.02
มัธยม 5	2.52	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประสบปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประสบปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 การเปรียบเทียบปัญหาสัมบทเรียนง่าย จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปี			มัธยม 6	มัธยม 5	มัธยม 4
	$\bar{X}$	ระดับปัญหา	2.79	2.99	3.01
มัธยม 6	2.79	ปานกลาง	-	0.20**	0.22*
มัธยม 5	2.99	ปานกลาง		-	0.02
มัธยม 4	3.01	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กับ 5 ประสบปัญหาสัมบทเรียนง่ายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประสบปัญหาสัมบทเรียนง่าย ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 12 การเปรียบเทียบปัญหาได้คะแนนน้อย จำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปี			มัธยม 6	มัธยม 5	มัธยม 4
	$\bar{X}$	ระดับปัญหา	2.66	2.71	3.01
มัธยม 6	2.66	ปานกลาง	-	0.05	0.35**
มัธยม 5	2.71	ปานกลาง		-	0.30**
มัธยม 4	3.01	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประสบปัญหาได้คะแนนน้อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประสบปัญหาได้คะแนนน้อยไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 การเปรียบเทียบปัญหาไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนจำแนกตามชั้นปี เป็นรายคู่

ชั้นปี					
	$\bar{x}$	ระดับปัญหา	มัธยม 6 3.01	มัธยม 4 3.14	มัธยม 5 3.29
มัธยม 6	3.01	ปานกลาง	-	0.13	0.28**
มัธยม 4	3.14	ปานกลาง		-	0.15
มัธยม 5	3.29	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประสบปัญหาไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ 5 ประสบปัญหาไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 การเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6
โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ประเภทปัญหา	แหล่งความแปรปรวน				
	ระหว่างกลุ่ม (df = 2)		ภายในกลุ่ม (df = 943)		F
	SS	MS	SS	MS	
เบื่อหน่ายการเรียน	21.81	10.91	313.68	.33	32.79**
ไม่เข้าใจบทเรียน	44.84	22.42	461.29	.48	45.83**
ไม่มีสมาธิในการเรียน	24.38	12.19	487.52	.51	23.58**
เรียนไม่ทันเพื่อน	47.83	23.91	498.21	.52	45.27**
ลืมนบทเรียนง่าย	4.76	2.38	761.46	.80	2.94
ได้คะแนนน้อย	36.71	18.35	684.99	.72	25.27**
ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน	.28	.14	890.93	.94	.15
ปัญหาการเรียนโดยรวม	19.40	9.70	286.66	.30	31.92**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 แสดงว่า ทั้งนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประสบปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อแยกปัญหาการเรียนออกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเบื่อหน่ายการเรียน ไม่เข้าใจบทเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน และ ได้คะแนนน้อย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านลืมนบทเรียนง่าย และ ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบความแตกต่างของชั้นปีเป็นรายคู่ จึงได้ทำการทดสอบ โดยใช้วิธีการทางสถิติของ SNK ปรากฏผลดังตาราง 15 - 19 ดังนี้

ตาราง 15 การเปรียบเทียบปัญหาเบื้อหน้ายการเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ระดับปัญหา	สูง 2.18	ปานกลาง 2.33	ต่ำ 2.60
สูง	2.18	น้อย	-	0.15**	0.42**
ปานกลาง	2.33	น้อย		-	0.27**
ต่ำ	2.60	ปานกลาง			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประสบปัญหาเบื้อหน้ายการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 16 การเปรียบเทียบปัญหาไม่เข้าใจบทเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ระดับปัญหา	สูง 2.73	ปานกลาง 3.10	ต่ำ 3.27
สูง	2.73	ปานกลาง	-	0.37**	0.54**
ปานกลาง	3.10	ปานกลาง		-	0.17*
ต่ำ	3.27	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประสบปัญหาไม่เข้าใจบทเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประสบปัญหาไม่เข้าใจ
บทเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 การเปรียบเทียบปัญหาไม่มีสมาธิในการเรียน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	$\bar{X}$	ระดับปัญหา	สูง 2.39	ปานกลาง 2.65	ต่ำ 2.79
สูง	2.39	น้อย	-	0.26**	0.40**
ปานกลาง	2.65	ปานกลาง		-	0.14
ต่ำ	2.79	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ผลสัมฤทธิ์ทาง
การเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประสบ
ปัญหาไม่มีสมาธิในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประสบปัญหาไม่มีสมาธิใน
การเรียน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 การเปรียบเทียบปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อน จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ระดับปัญหา	สูง 2.20	ปานกลาง 2.49	ต่ำ 2.80
สูง	2.20	น้อย	-	0.29**	0.60**
ปานกลาง	2.49	น้อย		-	0.31**
ต่ำ	2.80	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประสบปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 19 การเปรียบเทียบปัญหาได้คะแนนน้อย จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นรายคู่

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	$\bar{X}$	ระดับปัญหา	สูง 2.56	ปานกลาง 2.92	ต่ำ 3.02
สูง	2.56	ปานกลาง	-	0.36**	0.46**
ปานกลาง	2.92	ปานกลาง		-	0.10
ต่ำ	3.02	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประสบปัญหาได้คะแนนน้อย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนปานกลาง กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ประสบปัญหาได้คะแนนน้อย ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 การเปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6
โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามนิสัยทางการเรียน

ประเภทปัญหา	แหล่งความแปรปรวน				
	ระหว่างกลุ่ม (df = 2)		ภายในกลุ่ม (df = 943)		F
	SS	MS	SS	MS	
เบื่อหน่ายการเรียน	53.36	26.68	282.14	.29	89.17**
ไม่เข้าใจบทเรียน	15.91	7.85	490.22	.52	15.30**
ไม่มีสมาธิในการเรียน	39.43	19.71	472.47	.50	39.35**
เรียนไม่ทันเพื่อน	34.83	17.41	511.21	.54	32.13**
ลืมบทเรียนง่าย	17.88	8.94	748.34	.79	11.26**
ได้คะแนนน้อย	35.71	17.85	685.99	.72	24.54**
ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน	51.39	25.69	839.83	.89	28.85**
รวมปัญหาการเรียน	34.28	17.14	271.78	.28	59.48**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 20 แสดงว่า ทั้งนักเรียนมีนิสัยทางการเรียนระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ จะประสบปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบความแตกต่างของชั้นปีเป็นรายคู่ จึงได้ทำการทดสอบ โดยใช้วิธีการทางสถิติของ SNK ปรากฏผลดังตาราง 21 - 27 ดังนี้

ตาราง 21 การเปรียบเทียบปัญหาเบื้อหน่วยการเรียนรู้ จำแนกตามนิสัยทางการเรียนเป็นรายคู่

นิสัยทางการเรียน			สูง	ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{x}$	ระดับปัญหา	1.80	2.36	3.28
สูง	1.80	น้อย	-	0.56**	1.48**
ปานกลาง	2.36	น้อย		-	0.92**
ต่ำ	3.28	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 21 พบว่า นักเรียนที่นิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง นิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ และนิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ ประสบปัญหาเบื้อหน่วยการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 22 การเปรียบเทียบปัญหาไม่เข้าใจบทเรียน จำแนกตามนิสัยทางการเรียนเป็นรายคู่

นิสัยทางการเรียน			สูง	ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{x}$	ระดับปัญหา	2.69	3.00	3.48
สูง	2.69	ปานกลาง	-	0.31**	0.79**
ปานกลาง	3.00	ปานกลาง		-	0.48**
ต่ำ	3.48	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22 พบว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง นิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ และนิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ ประสบปัญหาไม่เข้าใจบทเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 23 การเปรียบเทียบปัญหาไม่มีสมาธิในการเรียน จำแนกตามนิสัยทางการเรียนเป็นรายคู่

นิสัยทางการเรียน					
	$\bar{x}$	ระดับปัญหา	สูง 2.10	ปานกลาง 2.60	ต่ำ 3.33
สูง	2.10	น้อย	-	0.50**	1.20**
ปานกลาง	2.60	ปานกลาง		-	0.70**
ต่ำ	3.33	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 23 พบว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง นิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ และนิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ ประสบปัญหาไม่มีสมาธิในการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 24 การเปรียบเทียบปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อน จำแนกตามนิสัยทางการเรียนเป็นรายคู่

นิสัยทางการเรียน					
	$\bar{x}$	ระดับปัญหา	สูง 1.97	ปานกลาง 2.47	ต่ำ 3.05
สูง	1.97	น้อย	-	0.50**	1.08**
ปานกลาง	2.47	น้อย		-	0.58**
ต่ำ	3.05	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 24 พบว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง นิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ และนิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ ประสบปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 25 การเปรียบเทียบปัญหาสัมพันธการเรียนรู้ จำแนกตามนิสัยทางการเรียนเป็นรายคู่

นิสัยทางการเรียน					
	$\bar{X}$	ระดับปัญหา	สูง 2.59	ปานกลาง 2.96	ต่ำ 3.34
สูง	2.59	ปานกลาง	-	0.37**	0.75**
ปานกลาง	2.96	ปานกลาง		-	0.38
ต่ำ	3.34	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 25 พบว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง และ นิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ ประสบปัญหาสัมพันธการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ ประสบปัญหาสัมพันธการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 การเปรียบเทียบปัญหาได้คะแนนน้อย จำแนกตามนิสัยทางการเรียนเป็นรายคู่

นิสัยทางการเรียน					
	$\bar{X}$	ระดับปัญหา	สูง 2.42	ปานกลาง 2.81	ต่ำ 3.71
สูง	2.42	น้อย	-	0.39**	1.29**
ปานกลาง	2.81	ปานกลาง		-	0.90**
ต่ำ	3.17	ปานกลาง			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 26 พบว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง นิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ และนิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ ประสบปัญหาได้คะแนนน้อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 27 การเปรียบเทียบปัญหาไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน จำแนกตามนิสัยทางการเรียน เป็นรายคู่

นิสัยทางการเรียน					
	$\bar{X}$	ระดับปัญหา	สูง 2.64	ปานกลาง 3.19	ต่ำ 4.09
สูง	2.64	ปานกลาง	-	0.55**	1.45**
ปานกลาง	3.19	ปานกลาง		-	0.90**
ต่ำ	4.09	มาก			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 27 พบว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง นิสัยทางการเรียนระดับสูง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ และนิสัยทางการเรียนระดับปานกลาง กับ นิสัยทางการเรียนระดับต่ำ ประสบปัญหาไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการเรียน 7 ด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามเพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน ตามสมมติฐานข้อ 2 ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธี ไค- สแควร์ (Chi- Square) ตามตาราง 28 - 29

ตาราง 28 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี
จำแนกสาเหตุของปัญหาการเรียน

สาเหตุของปัญหาการเรียน	จำนวนความถี่	ร้อยละ
สาเหตุจากตัวเอง	7722	48.54
- ไม่ชอบวิชาที่เรียน	466	6.03
- ไม่รู้วิธีการเรียนที่ดี	1650	21.37
- ขาดความรู้พื้นฐานที่ดี	2326	30.12
- ควบคุมตัวเองไม่ได้	3280	42.48
สาเหตุจากครู	4913	30.88
- บุคลิกภาพของครู	887	18.05
- การสอนของครู	2904	59.11
- การมอบหมายงาน	1122	22.84
สาเหตุจากสื่ออุปกรณ์การสอน	1162	7.30
- การใช้สื่อประกอบการสอน	666	57.34
- การใช้ห้องแล็บ/ห้องปฏิบัติการ	496	42.66
สาเหตุจากบรรยากาศในชั้นเรียน	2112	13.28
- เพื่อนร่วมชั้นเรียน	410	19.43
- สภาพห้องเรียน	1119	52.97
- อุปกรณ์ในห้องเรียน	250	11.81
- แสงสว่าง และความสะอาด	333	15.79
รวมความถี่ของการระบุสาเหตุปัญหาการเรียน	15909	100.0

หมายเหตุ นักเรียน 1 คน ระบุสาเหตุของปัญหาได้มากกว่า 1 สาเหตุ

จากตาราง 28 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ได้จำแนกสาเหตุของปัญหาการเรียน พบว่า มีสาเหตุจากตัวเองมากที่สุด (ร้อยละ 48.54) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามตัวแปรอยู่ดังนี้ ควบคุมตัวเองไม่ได้ ขาดความรู้พื้นฐานที่ดี ไม่รู้วิธีการเรียนที่ดี และไม่ชอบวิชาที่เรียน รองลงมาเป็นสาเหตุจากตัวครู (ร้อยละ 30.88)

โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามตัวแปรย่อยดังนี้ การสอนของครู การมอบหมายงาน และ บุคลิกภาพของครู สาเหตุจากบรรยากาศในชั้นเรียน (ร้อยละ 13.28) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามตัวแปรย่อยดังนี้ สภาพห้องเรียน เพื่อนร่วมชั้นเรียน แสงสว่างและความสะอาด และอุปกรณ์ในห้องเรียน และมีสาเหตุจากสื่ออุปกรณ์การสอนน้อยที่สุด (ร้อยละ 7.30) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามตัวแปรย่อยดังนี้ การใช้สื่อประกอบการสอน การใช้ห้องแล็บ และห้องปฏิบัติการ

ตาราง 29 ค่าไค – สแควร์ (χ^2) เพื่อเปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการเรียน 7 ด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตาม เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน

ตัวแปร	สาเหตุของปัญหา				χ^2
	ตัวเอง	ตัวครู	สื่ออุปกรณ์	บรรยากาศ	
	จำนวน ความถี่	จำนวน ความถี่	จำนวน ความถี่	จำนวน ความถี่	
เพศ					
ชาย	6025	3700	883	1637	247.41**
หญิง	1697	1213	279	475	
แผนการเรียน					
วิทย์ – คณิต	3613	2392	552	922	195.55**
ศิลป์ - คำนวณ	4109	2521	610	1190	
ชั้นปี					
มัธยมศึกษาปีที่ 4	2387	1495	364	606	349.61**
มัธยมศึกษาปีที่ 5	2502	1498	319	675	
มัธยมศึกษาปีที่ 6	2833	1920	479	831	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
สูง	3501	2218	442	923	419.86**
ปานกลาง	3085	2104	547	900	
ต่ำ	1136	591	173	289	
นิสัยทางการเรียน					
สูง	1064	677	159	327	566.82**
ปานกลาง	6395	4050	946	1707	
ต่ำ	263	186	57	78	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 29 พบว่า นักเรียนที่เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียนต่างกัน มีสาเหตุของปัญหาทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบแนวทางแก้ปัญหาการเรียน 7 ด้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามเพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน ตามสมมติฐานข้อ 3 ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ไค – สแควร์ ตามตาราง 30 - 31 ดังนี้

ตาราง 30 จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี
จำแนกตามแนวทางแก้ปัญหาด้านการเรียน 7 ด้าน

แนวทางแก้ปัญหาด้านการเรียน.	จำนวนความถี่	ร้อยละ
แบบสุ่มปัญหา	9939	62.47
- ค้นหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง	3049	30.68
- ขอคำแนะนำจากครู เพื่อน	1328	13.36
- เพิ่มความพยายามให้มาก	2210	22.24
- ขยันอ่านหนังสือให้มาก	1103	11.10
- ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง	1106	11.12
- อดทน	1143	11.50
แบบประนีประนอม	1778	11.18
- ให้เพื่อนช่วยเป็นครั้งคราว	216	12.13
- แก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นครั้งคราว	179	10.09
- เรียนเท่าที่จะเรียนได้	222	12.46
- เรียนกวดวิชา	789	44.41
- ปรึกษาเพื่อน	372	20.91
แบบหนีปัญหา	4192	26.35
- ไม่เข้าชั้นเรียน	381	9.08
- ไม่สนใจเรียน	1317	31.41
- ไม่มีเป้าหมายในการเรียน	487	11.61
- หลับในชั้นเรียน	832	19.86
- ให้เพื่อนทำงานแทน	657	15.67
- ลอกการบ้านเพื่อน	518	12.37
รวมความถี่ของแนวทางแก้ปัญหาการเรียน	15909	100.0

หมายเหตุ นักเรียน 1 คน เลือกแนวทางแก้ปัญหาตามสาเหตุ ซึ่งระบุได้มากกว่า 1 สาเหตุ

จากตาราง 30 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ใช้แนวทางแก้ปัญหาแบบสุ่มปัญหามากที่สุด (ร้อยละ 62.47) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามตัวแปรย่อยดังนี้ ค้นหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง เพิ่มความพยายามให้มากขึ้น ขอคำแนะนำจากครู เพื่อน อดทน ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และขยันอ่านหนังสือมากขึ้น รองลงมาใช้แบบหนีปัญหา (ร้อยละ 26.35) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามตัวแปรย่อยดังนี้ ไม่สนใจเรียน หลับในชั้นเรียน ให้เพื่อนทำงานแทน ลอกการบ้านเพื่อน ไม่มีเป้าหมายในการเรียน และไม่เข้าชั้นเรียน และใช้แนวทางแก้ปัญหาแบบประนีประนอมน้อยที่สุด (ร้อยละ 11.18) โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยตามตัวแปรย่อยดังนี้ เรียนกวดวิชา ปรีกษาเพื่อน เรียนเท่าที่จะเรียนได้ ให้เพื่อนช่วยเป็นครั้งคราว และ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นครั้งคราว

ตาราง 31 ค่าไค – สแควร์ (χ^2) เพื่อเปรียบเทียบแนวทางแก้ปัญหาการเรียน 7 ด้าน ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตาม เพศ แผนการเรียน
ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน

ตัวแปร	แนวทางแก้ปัญหา			χ^2
	สู่ปัญหา	ประนีประนอม	หนีปัญหา	
	จำนวนความถี่	จำนวนความถี่	จำนวนความถี่	
เพศ				
ชาย	7246	1346	3653	287.45**
หญิง	2693	432	539	
แผนการเรียน				
วิทย์ – คณิต	4643	803	2033	255.63**
ศิลป์ - คำนวณ	5296	975	2159	
ชั้นปี				
มัธยมศึกษาปีที่ 4	2522	534	1796	458.38**
มัธยมศึกษาปีที่ 5	3177	582	1235	
มัธยมศึกษาปีที่ 6	4240	662	1161	
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
สูง	4869	741	1474	482.16**
ปานกลาง	4143	796	1697	
ต่ำ	927	241	1021	
นิสัยทางการเรียน				
สูง	1582	224	421	505.66**
ปานกลาง	8247	1483	3368	
ต่ำ	110	71	403	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 31 พบว่า นักเรียนที่เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ
นิสัยทางการเรียนต่างกัน เมื่อประสบปัญหาการเรียนใช้แนวทางแก้ปัญหาการเรียนแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตาม เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตาม เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบสาเหตุปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตาม เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตาม เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนิสัยทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนต่างกัน
2. นักเรียนที่เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนิสัยทางการเรียนต่างกัน มีสาเหตุปัญหาการเรียนต่างกัน
3. นักเรียนที่เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและนิสัยทางการเรียนต่างกัน มีแนวทางแก้ปัญหาการเรียนต่างกัน

วิธีการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียน อัสสัมชัญธนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนแผนการเรียนวิทย์ - คณิต จำนวน 9 ห้องเรียน และ แผนการเรียนศิลป์ - คำนวณ จำนวน 10 ห้องเรียน จำนวน นักเรียน 946 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน สาเหตุของปัญหาการเรียน และแนวทางในการแก้ปัญหาการเรียน ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน (เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน)
2. แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน
3. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียน สาเหตุและแนวทางการแก้ปัญหาการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของตัวแปร จำแนกตามระดับชั้น เพศ แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน
2. เปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียน อัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามเพศ แผนการเรียน โดยใช้การทดสอบแบบที (t-test)
3. เปรียบเทียบปัญหาด้านการเรียน ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียน อัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test) เมื่อพบความแตกต่างจะใช้วิธีการทดสอบเป็นรายคู่ด้วย SNK (Student Newman Keul)
4. เปรียบเทียบสาเหตุของปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามระดับชั้น เพศ แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน โดยวิธีทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square)
5. เปรียบเทียบแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี จำแนกตามระดับชั้น เพศ แผนการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน โดยวิธีทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ปรากฏผลดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พบว่า

1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ประสบปัญหาการเรียนในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาเบื่อหน่ายการเรียน และ เรียนไม่ทันเพื่อน ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.31$ และ 2.42 ตามลำดับ) ส่วนปัญหาไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน ไม่เข้าใจบทเรียน ลืมบทเรียนง่าย ได้คะแนนน้อย และไม่มีสมาธิในการเรียน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, 2.97 , 2.92 , 2.78 และ 2.56 ตามลำดับ)

1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี มีสาเหตุ จากตัวเองมากที่สุด (ร้อยละ 48.54) รองลงมาสาเหตุจากตัวครู (ร้อยละ 30.88) สาเหตุจากบรรยากาศในชั้นเรียน (ร้อยละ 13.28) และ มีสาเหตุจากสื่ออุปกรณ์การสอนน้อยที่สุด (ร้อยละ 7.30)

1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ใช้แนวทางแก้ปัญหาการเรียนแบบสุ่มปัญหามากที่สุด (ร้อยละ 62.47) รองลงมา ใช้แนวทางแก้ปัญหาแบบหนีปัญหา (ร้อยละ 26.35) และใช้แนวทางแก้ปัญหาแบบประนีประนอม น้อยที่สุด (ร้อยละ 11.18)

2. การเปรียบเทียบระดับปัญหาการเรียน และความแตกต่างระหว่างปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พบว่า

2.1 เพศ ทั้งเพศชายและเพศหญิงประสบปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และประสบปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยปัญหาด้านเบื่อหน่ายการเรียน และเรียนไม่ทันเพื่อน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัญหาด้านไม่มีสมาธิในการเรียน และไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาไม่เข้าใจบทเรียน ลืมบทเรียนง่าย และได้คะแนนน้อย ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 แผนการเรียน ทั้งแผนการเรียนวิทย์ – คณิต และแผนการเรียนศิลป์ - คำนวณ ประสบปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และประสบปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยปัญหาด้านลืมบทเรียนง่าย และไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัญหาด้านเบื่อหน่ายการเรียน ไม่เข้าใจบทเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน และได้คะแนนน้อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ระดับชั้นปี นักเรียนที่มีระดับชั้นปีต่างกัน ประสบปัญหาการเรียนทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ประสบปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยปัญหาด้านเนื้อหาการเรียน ไม่เข้าใจบทเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน และได้คะแนนน้อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาด้านลิมบทเรียนง่าย และ ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 นิสัยทางการเรียน นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนต่างกัน ประสบปัญหาการเรียนทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

3. การเปรียบเทียบสาเหตุปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียนต่างกัน มีสาเหตุของปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

4. การเปรียบเทียบแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เพศ แผนการเรียน ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียนต่างกัน มีแนวทางแก้ปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3

อภิปรายผล

1. การศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พบว่า

1.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ประสบปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกเป็นปัญหาเนื้อหาการเรียน และ เรียนไม่ทันเพื่อน นักเรียนประสบปัญหาในระดับน้อย เพราะ ทั้งสองปัญหานี้เป็นปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียนเอง นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีนิสัยทางการเรียนในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาไม่มีสมาธิในการเรียน ได้คะแนนน้อย ลิมบทเรียนง่าย ไม่เข้าใจบทเรียน และไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน นักเรียนประสบปัญหาในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียน นักเรียนส่วนใหญ่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จำนวนใกล้เคียงกัน และมีนิสัยทางการเรียนระดับปานกลางมากที่สุด รองลงมานิสัยทางการเรียนระดับสูง โดยนิสัยทางการเรียนด้านความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน อยู่ในระดับสูง ด้านการแบ่งเวลาในการเรียน ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ความตั้งใจในการเรียน การซักถามข้อสงสัยต่อครูอาจารย์ และ ความพยายามในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ดังที่เดมศักดิ์ คทวณิช (2540 : 125) พบว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษาขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ นิสัยทางการเรียน ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สดใส นิยมจันทร์ (2541 : 83) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านการเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี สาเหตุของปัญหาการเรียน มีสาเหตุจากตัวเองมากที่สุด เพราะ ควบคุมตัวเองไม่ได้ ได้แก่ คุยระหว่างเรียน วิตกกังวลเรื่องอื่นอยู่ ขาดความรู้พื้นฐานที่ดี ได้แก่ ไม่ถนัดในวิชาที่เรียน ไม่รู้วิธีการเรียนที่ดี ได้แก่ ไม่จดบันทึกระหว่างเรียน จับประเด็นสำคัญไม่ได้ และไม่ชอบวิชาที่เรียน ได้แก่ ทำการบ้านไม่ได้ ไม่มีเป้าหมายในการเรียน รองลงมาสาเหตุจากตัวครู เพราะ การสอนของครู ได้แก่ ครูสอนน่าเบื่อ ครูไม่จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม ไม่กระตุ้นความสนใจก่อนเรียน ไม่เน้นประเด็นสำคัญ การมอบหมายงาน ได้แก่ อธิบายงานที่มอบหมายไม่ชัดเจน เกณฑ์การให้คะแนนไม่ ชัดเจน ให้งานมาก และบุคลิกภาพของครู ได้แก่ ครูชอบล้อปมด้อย ครูไม่มีเวลาให้นักเรียนนอกห้องเรียน สาเหตุจากบรรยากาศในชั้นเรียน เพราะสภาพห้องเรียน ได้แก่ โต๊ะเก้าอี้ไม่เป็นระเบียบ เพื่อนร่วมชั้นเรียน ได้แก่ เพื่อนคุยเสียงดัง แสงสว่างและความสะอาด ได้แก่ ห้องเรียนสกปรก แสงจ้ามองกระดานไม่ชัด อุปกรณ์ในห้องเรียนไม่พร้อม ได้แก่ ไม่มีเครื่องฉายข้ามศีรษะ หรือ มีแต่ใช้ไม่ได้ และมีสาเหตุจากสื่ออุปกรณ์การสอนน้อยที่สุด เพราะการใช้สื่อประกอบการสอน ได้แก่ สื่อไม่เหมาะสม สื่อไม่น่าสนใจ สื่ออุปกรณ์ไม่สัมพันธ์กับเนื้อหา การใช้ห้องแล็บ / ห้องปฏิบัติการ ได้แก่ ห้องแล็บ ไม่เพียงพอต่อการใช้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี มองสาเหตุของปัญหาโดยมองจากตัวเองเป็นอันดับแรก แล้วจึงมองสาเหตุอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ซึ่งใกล้เคียงกับงานวิจัยของ นิภา พงศ์วิรัตน์ (2520 : 50 - 53) ที่พบว่า ปัญหาที่นักเรียนประสบ คือ ปัญหาเกี่ยวกับครู นักเรียนไม่กล้าถามครูเมื่อเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่ชอบครู และเรียนไม่ทันเพื่อน และยังพบว่า สาเหตุการสอบตกที่สำคัญ ได้แก่ สาเหตุที่เกี่ยวกับวิชาที่เรียน สติปัญญา และวิธีการเรียนของนักเรียน ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ใกล้เคียงกับงานวิจัยของ เดมศักดิ์ คทวณิช (2540 : 125) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จะมีปัญหาการเรียนในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ถ้าครูมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี มีวิธีสอนเป็นลำดับขั้น เข้าใจง่าย ตั้งใจสอน เอาใจใส่ซักถาม ผู้เรียน มีการใช้สื่ออุปกรณ์การสอนที่ตรงตามจุดประสงค์ทางการเรียน จะทำให้ผู้

เรียนเกิดความเข้าใจ สนใจ และกระตือรือร้นที่จะเรียน และศึกษาหาความรู้ สนุกสนานกับบทเรียนใน แต่ละวิชา งานวิจัยครั้งนี้ใกล้เคียงกับการศึกษาของแอนเดอร์สัน (เดิมศักดิ์ คทวณิช. 2540 : 127 ; อ้างอิงมาจากAnderson. 1970 : 135 – 152) ที่ศึกษาพบว่า วิธีการสอนของครู การจัดสภาพแวดล้อม และการส่งเสริมกิจกรรม ภายในชั้นเรียน จะมีผลต่อความรู้สึกและพฤติกรรมในทางการเรียนของผู้เรียนทั้งทางบวกและทางลบ

1.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ใช้แนวทางแก้ปัญหาการเรียนแบบสู่ปัญหา มากที่สุด รองลงมา ใช้แนวทางแก้ปัญหาแบบหนีปัญหา และใช้แนวทางแก้ปัญหาแบบประนีประนอม น้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 อยู่ในช่วงของวัยรุ่น จึงมีความมุ่งมั่นพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรค หรือปัญหาที่เกิดขึ้น ดังที่ โคลแมน และแฮมเมน (สโตโล นิยมจันทร์. 2541 :85 ; อ้างอิงมาจาก Coleman and Hammen.1974) ได้กล่าวว่า เมื่อบุคคลมีความคับข้องใจ เพราะไม่สามารถไปถึงเป้าหมายได้ บุคคลจะพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคหรือปัญหาและนำตนไปสู่เป้าหมายให้ได้ โดยเพิ่ม ความพยายาม หรือเพิ่มกิจกรรมขึ้น หรือหาวิธีการไปให้ถึงเป้าหมายอีกหลาย ๆ วิธี โดยการตอบโต้ในรูปแบบการต่อสู้ และนักเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ใช้แนวทางแก้ปัญหาการเรียนแบบสู่ปัญหา ถ้าปัญหานั้นมีสาเหตุจากตัวเอง จากบรรยากาศในชั้นเรียน และใช้แนวทางแก้ปัญหาแบบหนีปัญหา ถ้าปัญหานั้นมีสาเหตุจากตัวครู และใช้แนวทางแก้ปัญหาแบบประนีประนอม ถ้าปัญหานั้นมีสาเหตุจากสื่ออุปกรณ์การสอน

2. การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พบว่า

2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เพศชายกับเพศหญิงประสบปัญหาการเรียนในระดับปานกลาง และประสบปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยปัญหาด้านเบื่อหน่ายการเรียน และเรียนไม่ทันเพื่อน นักเรียนเพศชาย และเพศหญิง ประสบปัญหาการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาการเรียนด้านไม่มีสมาธิในการเรียน และไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน นักเรียนเพศชาย และเพศหญิง ประสบปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาไม่เข้าใจบทเรียน ลืมบทเรียนง่าย และได้คะแนนน้อย เพศชาย และเพศหญิงประสบปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี มีจำนวนนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิงเป็นจำนวนมาก มีนักเรียนชายร้อยละ 82.5 และ นักเรียนหญิงร้อยละ 17.5 จึงทำให้มีบางปัญหานักเรียนเพศชายและเพศหญิง ประสบปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในส่วนของนักเรียนที่เพศต่างกันการประสบปัญหาการเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนเพศชาย และเพศหญิงได้รับการอบรมต่างกัน โดยเพศชายจะได้รับการอบรมแบบให้รู้จักอดทน เข้มแข็ง กล้าแสดงออก และมีความเป็นผู้นำ ส่วนเพศหญิงจะได้รับการอบรมให้รู้จักความ อ่อนโยน เรียบร้อย ยอมตามสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนูญ เป้นเจริญ (2522 : 88 - 92) ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัว สังคม และการเรียน ของนักเรียนอาชีวศึกษา นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 พบว่า นักเรียนชายประสบปัญหาส่วนตัว และสังคม มากกว่า นักเรียนหญิง ส่วน นักเรียนหญิง ประสบปัญหาการเรียน มากกว่านักเรียนชาย และจากการศึกษาของ กรรณิการ์ พินศิริกุล (2521 : 57 - 58) ได้ศึกษาสำรวจปัญหาการเรียน สังคม และส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียน สารพัดช่าง พบว่า นักเรียนชายประสบปัญหาการเรียนแตกต่างจากนักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ งานวิจัยของ สุรชาติพิย จรรยาอารีกุล (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาการเรียน ส่วนตัว และสังคม ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ใน กรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ประสบปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัวและสังคม แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ และงานวิจัยของ สดใส นิยมจันทร์ (2541 : 85) ได้ศึกษาปัญหาการเรียน ส่วนตัวและสังคม และวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนหญิง กับนักเรียนชาย ประสบปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัว และสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี แผนการเรียนต่างกัน ประสบปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานข้อที่ 1 โดยปัญหาการเรียนด้านลิ้มบทเรียนง่าย และไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน นักเรียนแผนการเรียนวิทย์ - คณิต และนักเรียนแผนการเรียนศิลป์ - คำนวณ ประสบปัญหาการเรียน 2 ด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาการเรียนด้าน เบื่อหน่ายการเรียน ไม่เข้าใจบทเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน และปัญหาได้คะแนนน้อย นักเรียนแผนการเรียน วิทย์ - คณิต และนักเรียนแผนการเรียนศิลป์ - คำนวณ ประสบปัญหาด้านการเรียน 4 ด้านนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อน นักเรียนแผนการเรียนวิทย์ - คณิต และนักเรียนแผนการเรียนศิลป์ - คำนวณ ประสบปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อน จะขึ้นอยู่กับตัวบุคคลมากกว่า ได้แก่ ขาดเรียนบ่อย เพราะสุขภาพไม่ดี หรือ ไม่มีความรับผิดชอบต่อการเรียน

ในส่วนของแผนการเรียนต่างกันประสบปัญหาการเรียนต่างกัน ได้แก่ ปัญหาลิ้มบทเรียนง่าย ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน เบื่อหน่ายการเรียน ไม่เข้าใจบทเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน และได้คะแนนน้อย เพราะตามการจัดการศึกษาของโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

แผนการเรียนวิทย์ – คณิต จะมีวิชาเรียนที่มากกว่า และลักษณะวิชาค่อนข้างมีความเฉพาะเจาะจงมากกว่า แผนการเรียนศิลป์ – คำนวณ รวมทั้งได้มีการคัดแยกนักเรียนที่จะเรียนในแต่ละแผนการเรียน ตามหลักเกณฑ์ในการเลือกแผนการเรียน นักเรียนแผนการเรียนวิทย์ – คณิต จะเป็นนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า ในแผนการเรียนศิลป์ – คำนวณ

2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ชั้นปีต่างกัน ประสบปัญหาการเรียนทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการปรับตัวในการเรียนมากกว่า เพราะ เปลี่ยนระบบ และแผนการเรียนจากมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การเรียนจะเฉพาะเจาะจงมากขึ้น และเน้นหนักไปที่ความถนัดเฉพาะทางมากขึ้น แต่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนสามารถปรับตัวจากการเรียนได้แล้ว และเพิ่มความพยายามมากขึ้น เพื่อให้เข้าใจในบทเรียนมากขึ้น ส่วนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนจะต้องเตรียมตัวสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยจึงมีความกดดันในการเรียน และการแข่งขันมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์มาศ ดัชนีเจริญรัตน์ (2532 : 97 – 101) ได้ศึกษาปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตตาก ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีปัญหา ด้านการเรียนมากที่สุด และนักศึกษาที่มีปัญหามากที่สุดคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 และนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ตามลำดับ

2.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ประสบปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 โดยปัญหาการเรียนด้านเบื่อหน่ายการเรียน ไม่เข้าใจบทเรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน และได้คะแนนน้อย นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ประสบปัญหาการเรียน 5 ด้านนี้แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาการเรียนด้าน ลืมบทเรียนง่าย และ ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ประสบปัญหาการเรียน 2 ด้านนี้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี มีจำนวนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 43.8 และ 37.6 ตามลำดับ) และประสบปัญหาการเรียนในระดับปานกลาง แต่ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีน้อยมาก (ร้อยละ 18.6) และประสบปัญหาการเรียนในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพิน นิสัยนัต (2515 :85) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีปัญหาด้านต่าง ๆ หลายด้านมากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยเฉพาะปัญหาด้านการเรียน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กุศยา แสงเดช (2518 :52) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มี

ปัญหาการเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ คาร์ (มนูญ เป้นเจริญ.2522 :16 ; อ้างอิงมาจาก Carr.1956 : 93-94) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนไม่ดีจะมีปัญหาการเรียนมากกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดิมศักดิ์ คทวณิช (2540 : 125) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง ส่วนใหญ่มีปัญหาการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนใหญ่จะมีปัญหาทางการเรียนอยู่ในระดับมากและปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สดใส นิยมจันทร์ (2541: 86) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ประสบปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัว และสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ที่มีนิสัยทางการเรียนต่างกัน ประสบปัญหาการเรียนทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ถ้านักเรียนรู้จักแบ่งเวลาในการเรียน มีความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียนไม่เข้าชั้นเรียนสาย และไม่ขาดเรียนโดยไม่มีเหตุอันสมควร เมื่ออาจารย์มอบหมายงานก็รับผิดชอบและทำด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถ ส่งงานครบ และทันตามกำหนด มีความตั้งใจในขณะที่เรียน กล้าซักถามครูอาจารย์เมื่อไม่เข้าใจบทเรียน และมีความพยายามในการเรียนไม่เข้าใจก็ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม พยายามหาโจทย์นอกบทเรียน มาฝึกหัดให้มาก ก็จะทำให้นักเรียนเข้าใจในวิชาต่าง ๆ เป็นอย่างดี ปัญหาที่เกิดจากการเรียนก็จะน้อยลง แต่ถ้านักเรียนไม่รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน ไม่ทบทวนบทเรียน เข้าห้องเรียนสาย หรือขาดเรียนบ่อย ขณะเรียนไม่ตั้งใจเรียน ไม่รับผิดชอบต่องานที่ครูอาจารย์มอบหมายให้ทำ ส่งงานช้าเกิดกำหนด ไม่เข้าใจบทเรียนก็ไม่ถาม ไม่ซักถาม ก็จะทำให้นักเรียนมีปัญหาการเรียนมากขึ้น งานวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี ประสบปัญหาด้านการเรียนในระดับน้อยถึงปานกลาง นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนปานกลาง ประสบปัญหาด้านการเรียนในระดับน้อยถึงปานกลาง ส่วนนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนที่ไม่ดี ประสบปัญหาด้านการเรียนในระดับปานกลางถึงมากพอสมควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แมดดอกซ์ (เดิมศักดิ์ คทวณิช.2540 : 130 ; อ้างอิงมาจาก Maddox.1965 :8) ที่กล่าวว่า นิสัยทางการเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้เกิดความสำเร็จทางการศึกษาได้ถึงร้อยละ 40 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมหวัง พิธิยานุวัตร (2523 :68 – 82) ที่ศึกษาพบว่า สาเหตุของการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคันของนิสิตมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ประการหนึ่ง เนื่องมาจากนิสัยทางการเรียนไม่ดี เช่น แบ่งเวลาไม่เหมาะสม และไม่ตั้งใจเล่าเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เดิมศักดิ์ คทวณิช (2540 : 129 – 130) ที่ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีนิสัยทางการเรียนดี จะมีปัญหาการเรียนน้อย ส่วนนักศึกษาที่มีนิสัยทางการเรียนไม่ดี จะมีปัญหาการเรียนมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษาที่มีนิสัยทางการเรียนดี โดยเข้าชั้นเรียนเป็นประจำ ขณะเรียนก็

สนใจที่จัดบันทึกสรุปข้อความสำคัญ ตั้งใจเรียน พยายามซักถามข้อสงสัยเมื่อมีปัญหาในบทเรียน ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง และส่งตามกำหนด รวมทั้งรู้จักการแบ่งเวลาที่จะดูหนังสือและทบทวนบทเรียน จะทำให้ปัญหาการเรียนของนักเรียนน้อยลงได้ แต่ถ้านักเรียนขาดเรียนเป็นประจำ ไม่ส่งงาน ไม่ตั้งใจเรียน จะทำให้นักเรียนมีปัญหาการเรียนขึ้นได้

3. การเปรียบเทียบสาเหตุปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี พบว่า

3.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เพศชาย และเพศหญิง มีสาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ลักษณะที่แตกต่างกันของเด็กชาย ที่มีลักษณะอดทน เข้มแข็ง กล้าแสดงออก และความเป็นผู้นำ ส่วนนักเรียนหญิง มีลักษณะอ่อนโยน เรียบร้อย ยอมตามสังคม ประกอบกับกิจกรรมต่าง ๆ ของเพศชาย และเพศหญิงก็ต่างกัน ซึ่งเพศชายจะเป็นกิจกรรมแบบใช้กำลัง และการแข่งขัน ในขณะที่เพศหญิงมักจะเป็นกิจกรรมที่ไม่ใช่การแข่งขัน จึงทำให้มีพฤติกรรมการแสดงออกที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นริศว์ พรารมย์ (2539 : 6 ; อ้างอิงจาก Boyd and Johnson.1981 :7) ได้ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรเพศ มีความสัมพันธ์กับลักษณะการเผชิญปัญหาแบบโจมตีผู้อื่น กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังเกตกรรมสามัญศึกษา พบว่า เพศชายมีลักษณะการเผชิญปัญหาแบบโจมตีผู้อื่นในระดับปกติมากกว่าเพศหญิง และเพศชายมีลักษณะการเผชิญปัญหาแบบโจมตีผู้อื่น ในระดับที่มีแนวโน้มจะเป็นปัญหามากกว่าเพศหญิง และจากงานวิจัยของ จริยา วัฒนโสภณ (2536 : 26) ได้นำแบบประเมินลักษณะการเผชิญปัญหา 6 แบบ ของบอยด์ และ จอห์นสัน มาศึกษาพบว่า โดยทั่วไปเด็กชายมักใช้วิธีการปรับตัวโดยการลงโทษหรือทำร้ายตนเอง เมื่อมีความโกรธ และความคับข้องใจที่เกิดขึ้น มากกว่าเด็กหญิง จากผลการศึกษาของ ซิบบาร์โด (สดใส นิยมจันทร์.2541 : 90 ; อ้างอิงจาก Zimbardo.1971) ได้ศึกษาพบว่า เด็กชายที่มารับบริการด้านจิตเวชมักมีพฤติกรรมก้าวร้าว เกเร มากกว่าเด็กหญิง และงานวิจัยของพีระพงศ์ สิริวัฒนางกูร (2522 : 71 - 73) ได้เปรียบเทียบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้พึ่งตนเอง กับยับยั้งตนเอง พบว่า เด็กชายใช้วิธีการปรับตัวเข้าหาตนเองโดยลงโทษตนเองแล้วคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง และแสดงออกมาภายนอก ถ้าสังคมไม่ยอมรับพฤติกรรมที่แสดงออกมานั้น ก็จะปรับตัวไม่ได้กลายเป็นเด็กที่มีปัญหา นอกจากนั้นยังมีพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลในลักษณะแก้ปัญหา มากกว่าเด็กหญิง

3.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ที่มีแผนการเรียนแตกต่างกัน มีสาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี มีการคัดแยกนักเรียนก่อนเข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 และนักเรียนที่มีสิทธิ์เรียนแผนการเรียนวิทย์ – คณิต จะมี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นักเรียนที่มีสิทธิ์เรียนสายศิลป์ – คำนวณ ทำให้เมื่อประสบปัญหา นักเรียนแผนการเรียนวิทย์ – คณิต จะมองสาเหตุของปัญหาและใช้แนวทางแก้ปัญหาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิยดา พงศ์พาชำนาญเวช (2535 : 102 – 107) ได้ศึกษาความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี ตามตัวแปรด้านแผนการเรียน พบว่า นักเรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์มีคะแนนการเผชิญปัญหามากกว่านักเรียนแผนการเรียนศิลป์

3.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ชั้นปีต่างกันมีสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เมื่อมีการจัดอัตรากำลังของครูผู้สอน จะมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ครูผู้สอนในแต่ละระดับจะเป็นคนละกลุ่ม บุคลิกภาพของครู จะแตกต่างกันไปตามระดับชั้น รวมถึงการปกครองของหัวหน้าระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 5 และ มัธยมศึกษาปีที่ 6 ทำให้นักเรียนมองสาเหตุของปัญหาและใช้แนวทางแก้ปัญหาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 : 100 – 103) ศึกษาวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า ในด้านการเรียนภาคทฤษฎี นักเรียนนายร้อยตำรวจเผชิญปัญหาแบบถอยหนีมากที่สุด ส่วนนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 ใช้วิธีการเผชิญปัญหาทั้งแบบสู้ปัญหาและประนีประนอม สำหรับนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 3 และ 4 ส่วนใหญ่ใช้การเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหามากที่สุด

3.4 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีสาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ความสามารถในการปรับตัวของนักเรียน ดังที่ ริงเนสส์ (เดิมศักดิ์ คทวนิช .2540 : 139 ; อ้างอิงมาจาก Ringness .1968 :140) ได้ศึกษา พบว่า คนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีการปรับตัวทางอารมณ์เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งอาจเป็นเพราะคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้รับรางวัลทางสังคม เช่น ยอมรับ ความไว้วางใจจากเพื่อน ครู และผู้ปกครอง จึงทำให้เด็กคิดว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และดังที่ กิลล์ (สโตไล นิยมจันทร์.2541 : 91 ; อ้างอิงจาก Gill.1962) กล่าวว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี จะมีความสามารถในการแก้ปัญหาด้านการปรับตัวได้ดีกว่าพวกที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และเด็กที่เรียนดียังมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ เกี่ยวกับความกังวลใจได้ดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พ้อมแฮม และมัวร์ (ศรีระพร จันทโนทก.2538 : 19 ; อ้างอิงจาก Popham and Moore.1960 : 552 – 554) ที่ได้ศึกษาพบว่า การแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งงานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ

จรรยา เกษศรีสังข์ (2537 : 106) ได้ศึกษาวิธีการเผชิญปัญหาการเรียนของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา แตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำซึ่งใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบประนีประนอม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดิมศักดิ์ คทวณิช(2540 : 131-132) ได้ศึกษาพบว่า วิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาขึ้นอยู่กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยที่นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงปานกลาง และต่ำ ส่วนใหญ่ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สดใส นิยมจันทร์ (2541 :90) ได้ศึกษาปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัว และสังคม และวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ใช้วิธีการเผชิญปัญหาค่อนข้างน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ที่มีนิสัยทางการเรียนต่างกัน มีสาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนสูง เห็นว่าการเรียนเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องทุ่มเทอย่างเต็มที่ มีความรับผิดชอบ และมีลักษณะของการเอาชนะ มีการวางแผนการเรียน เพื่อให้ตนเองเข้าใจบทเรียนในแต่ละวิชาให้มากที่สุด เมื่อประสบปัญหาจึงทำให้มองหาสาเหตุของปัญหาที่สามารถแก้ไขได้ และเลือกใช้แนวทางแก้ปัญหาแบบสู้ปัญหา โดยการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ขอคำแนะนำจากครูผู้สอน อดทนต่ออุปสรรค พยายามแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง หรือใช้แนวทางแก้ปัญหาแบบประนีประนอม ด้วยการขอคำแนะนำจากเพื่อน พยายามเรียนอย่างเต็มความสามารถของตนเองเท่าที่จะทำได้ หรือไปเรียนกวดวิชาเพิ่มเติม ส่วนนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนต่ำ จะเห็นว่าการเรียนเป็นเรื่องลำบาก ไม่สามารถเอาชนะอุปสรรคปัญหาได้ จึงเลือกแนวทางแก้ปัญหาแบบหนีปัญหา ด้วยการไม่เข้าชั้นเรียน ไม่ส่งงาน หรือส่งงานช้า ทำงานแบบขอไปที ให้เพื่อนทำงานแทน ไม่สนใจเรียน หรือบางทีอาจใช้วิธีแก้ปัญหาประนีประนอมได้ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับ บอยด์ และจอห์นสัน (นริศว์ ปรารมย์.2539 : 6 ; อ้างอิงจาก Boyd and Johnson.1981 :7) ที่ได้สรุปว่า บุคคลจะเลือกวิธีแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความรู้สึกกับปัญหานั้นและจะเกิดผลอย่างไร เมื่อเขาแสดงพฤติกรรมนั้นแล้ว โดยจะเลือกวิธีแก้ปัญหาที่เกิดประโยชน์ต่อเขามากที่สุด และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ เดิมศักดิ์ คทวณิช (2540 :133) ได้ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการเผชิญปัญหาทางการเรียนกับนิสัยทางการเรียน พบว่า วิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนขึ้นอยู่กับนิสัยทางการเรียนของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษามีนิสัยทางการเรียนดีและปานกลาง ใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบรอมชอมมากกว่าแบบอื่น ส่วนนักศึกษามีนิสัยทางการเรียนไม่ดี ส่วนใหญ่ใช้วิธีเผชิญปัญหาแบบหนีปัญหา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหาร ควรกำหนดนโยบายให้ครูทุกคนปฏิบัติหน้าที่ครูแนะแนวและสามารถศึกษาความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียน ให้คำแนะนำในด้านการเรียน การแบ่งเวลาในการเรียน การควบคุมตนเอง การแก้ปัญหาที่เหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมให้มีสถานที่เรียนและแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการและสามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้ทุกที่
2. ฝ่ายวิชาการ ควรมีการนิเทศการสอนและการทำงานของครูเป็นระยะเพื่อให้ครูปรับปรุงและพัฒนาการสอน ที่สอดคล้องกับความต้องการ และเกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนของนักเรียน รวมทั้งจัดชมรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะด้านการเรียนและการแก้ปัญหาที่เหมาะสม
3. ครูผู้สอน ควรทำหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษาในฐานะครูแนะแนวของนักเรียนด้วย กำหนดข้อตกลงร่วมกันในการบูรณาการสาระการเรียนรู้และการมอบหมายงานให้มีปริมาณที่เหมาะสมสอดคล้องกันในแต่ละระดับชั้น เพื่อลดปัญหาไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนของนักเรียน และให้ความสนใจกับนักเรียนที่ไม่สนใจเรียนด้วยการใช้สื่อที่เหมาะสมกับเนื้อหาและเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วม ซึ่งจะกระตุ้นให้นักเรียนสนใจในการเรียน และทำให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานที่ดี
4. ครูประจำชั้น ควรดูแลสนใจความรู้สึกรักของนักเรียนที่มีต่อการเรียนและพฤติกรรม การเรียน วินัยในตนเองในชั้นเรียน และจัดเวรดูแลโต๊ะเรียน ความสะอาดของห้องเรียน
5. งานแนะแนว ควรส่งเสริมให้ความรู้ และจัดกิจกรรม โดยเน้นเรื่องทักษะในการเรียน การควบคุมตนเองในการเรียน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อลดปัญหาการเรียน และกระบวนการตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม และปฏิบัติได้จริง เพื่อให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาได้ หรือถ้าบางปัญหาแก้ไม่ได้ นักเรียนก็สามารถเผชิญกับปัญหานั้นได้อย่างมีความสุข และควรเร่งดำเนินการให้คำปรึกษาเป็นรายกลุ่ม และรายบุคคลกับนักเรียนที่เลือกใช้แนวทางแก้ปัญหาแบบหนีปัญหา เพื่อป้องกันและเสริมทักษะในการแก้ปัญหาให้กับนักเรียนในทางที่เหมาะสม
6. ผู้ปกครอง ควรดูแล ให้กำลังใจนักเรียนทั้งด้านการเรียน และพฤติกรรม การเรียนให้นักเรียนรู้จักแบ่งเวลาในการเรียน ทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ กระตุ้นให้นักเรียนสนใจเรียน ส่งเสริมให้เรียนพิเศษหรือหาความรู้เพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัย

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ลำดับการเกิดของนักเรียน บรรยายภาคภายในครอบครัว บุคลิกภาพของบิดามารดา ที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียน สาเหตุและแนวทางแก้ปัญหาการเรียน ของนักเรียนมากนักน้อยเพียงใด
2. ควรศึกษาวิจัยโดยใช้วิธีการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม เพื่อพัฒนา นักเรียนที่มีปัญหาการเรียน และใช้แนวทางแก้ปัญหาการเรียนแบบหนึ่งปัญหา
3. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรีเท่านั้น ควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับอื่น และโรงเรียน อื่นๆ ในเครือคณะเซนต์คาเบรียลต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ พินศิริกุล . (2521). *การสำรวจปัญหาการเรียน สังคมและส่วนตัว ของนักเรียน โรงเรียนสารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- กศยา แสงเดช. (2518). *การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียน สังคมและส่วนตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดชัยภูมิ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2526). *องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2530). *ประสิทธิภาพการมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : กองวิจัยการศึกษา คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี .
- _____. (2539). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ.2540 – 2544*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี .
- คมเพชร จิตรศุภกุล. (2515). *การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบทางด้านเศรษฐกิจ การปรับตัวและกิจกรรมในวิทยาลัยของนักศึกษาชั้น ป.กศ.สูง ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2514 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำของวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* . ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- จรรยา เกษศรีสังข์. (2537). *วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ* . ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- จริยา วัฒนโสภณ และคนอื่น ๆ.(2536). *วิธีการปรับตัวของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร .ศูนย์สุขวิทยาจิต สถาบันสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข*.
- ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม.(2527). *พัฒนาการวัยรุ่นและบทบาทของครู*. เชียงใหม่ : โครงการตำรา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .
- ฉวีวรรณ สุตะบุตร. (2527). *การพยาบาลพื้นฐาน*. นนทบุรี : วิทยาลัยพยาบาลศรีธัญญา.

- เดิมศักดิ์ คทวณิช . (2540) . **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนและวิธีเผชิญปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา) . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- นริศว์ ปรารมย์. (2539). **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับลักษณะการเผชิญปัญหาของนักเรียนวัยรุ่น ในกรุงเทพมหานคร**. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- นิตดา พงศ์พาชำนาญเวช. (2535). **ความวิตกกังวลในการศึกษาต่อและการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดราชบุรี**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- นิภา พงศ์วิรัตน์.(2520). **การศึกษาปัญหาทางสังคมของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคกลาง** . ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- นันทนา วงษ์อินทร์.ผศ.ดร.(2544). E.Q.ของครูกับการสอนให้นักเรียนเก่ง ดี มีความสุข (ในยุคปฏิรูปการศึกษา). **เอกสารประกอบการเรียน**. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร .หน้า 1.
- บัวทอง สว่างโสภาคกุล.(2525). **การแนะแนว** . กรุงเทพฯ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ . อัดสำเนา.
- ประทุม แป้นสุวรรณ. (2518) . **การศึกษาเปรียบเทียบการเรียน สังคมและส่วนตัว ของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเขตเทศบาล และโรงเรียนนอกเขตเทศบาล ในจังหวัดสิงห์บุรี** . ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร . อัดสำเนา.
- ประวีณ สุทธิสง่า.(2540). **การเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มและรายบุคคล แบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญ อำเภอสรรพยา จังหวัดชลบุรี**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- ประเวศ วสี. (2543). **การปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด** . พิมพ์ครั้งที่ 4 . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว. หน้า ก.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2538). **เอกสารประกอบการสอนวิชาการทดสอบทางจิตวิทยา** .

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ผ่องศรี ศรีมรกต. (2526). **วิธีเผชิญปัญหาและการปรับตัวด้านจิตใจในผู้ป่วยอุบัติเหตุที่รับไว้รักษาในโรงพยาบาล** . วิทยานิพนธ์ วท.ม.(พยาบาลศาสตร์) กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยมหิดล. อุดສຳນາ.

พวงสร้อย วรกุล . (2522) . **การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดสงขลา** . วิทยานิพนธ์

กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร . อุดສຳນາ.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ . (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ :

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. (2542). **ราชกิจจานุเบกษา**. เล่ม 116 ตอนที่ 74

ก.19 สิงหาคม.

พิมพ์มาศ ตันต์เจริญรัตน์ . (2532). **ปัญหาของนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขตตาก** . วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). พิษณุโลก :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก . อุดສຳນາ.

พีระพงศ์ ลีระวัฒนางกูร. (2522). **การเปรียบเทียบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้พึ่งตนเอง กับการยับยั้งการพึ่งตนเอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดชลบุรี** . วิทยานิพนธ์

กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน

มิตร. อุดສຳນາ.

ไพศาล หวังพานิช . (2511) . **ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมนอกชั้นเรียนกับผลการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร** . วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. อุดສຳນາ.

มัญญุ แป้นเจริญ. (2522) .**การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัวและปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาอาชีวศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาผู้ใหญ่**

ระดับ 5 จังหวัดสงขลา . วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อุดສຳນາ.

- มัลลิกา จิตรสุข . (2508). *การสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา (ป. กศ.) วิทยาลัยครูอุดรธานี*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี . (2521). *สาเหตุการสอบตกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . อัดสำเนา.
- วรรณ ทอญ . (2523). *การวิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดนครสวรรค์*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- ศิริลักษณ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา . (2523) . *การศึกษาปัญหาของนักศึกษามหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2522*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- ศรียะพร จันทโนทก . (2538). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- สไตส์ นิยมจันทร์ . (2541). *การศึกษาปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัวและสังคม และวิธีการแก้ไขปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- สมชาย ธีบุญกุล . (2530). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. พิมพ์ครั้งที่ 2 , พิษณุโลก : โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก .
- สมศักดิ์ ประจักษ์ . (2506). *การสำรวจปัญหาและความต้องการของนักศึกษาชั้น ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ธนบุรี*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) . กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- สมศักดิ์ ลีสาสุพิสุทธิ์. (2518). *การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการเรียน สังคมและส่วนตัว ของนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลาย ในเขตการศึกษา 2*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ . (2523). “ สาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน, “ *วารสารการศึกษา แห่งชาติ* . 14 (13) : 68 – 82 ; กุมภาพันธ์ – มีนาคม.

- สมใจ ทิณพงษ์. (2512). **การศึกษาค้นคว้าปัญหาและความต้องการของนักศึกษาชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงที่อยู่ในวิทยาลัยครูส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว) .กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร . อัดสำเนา.
- สมัญญา เสียงใส. (2521). **ความวิตกกังวลและวิธีลดความวิตกกังวลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร**. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- สุชา จันทน์เอม . (2527). **จิตวิทยาวัยรุ่น** . กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต .
- _____ . (2529). **จิตวิทยาวัยรุ่น** . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาติพิทย์ จรรยาอารีกุล. (2535). **การศึกษาปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัวและสังคม ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร** . วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษาและแนะแนว) . กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ . 216 . อัดสำเนา.
- สุภาพรรณ โคตรจรัส. (2531). “ การปรับตัว ,” ใน **จิตวิทยาเอกสารคำสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** . กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล . (2504). **การวิจัยปัญหาของนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย** . กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- เสาวรัตน์ จุลรัตน์. (2535). **ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช** . ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร . อัดสำเนา.

Bratcher, Donald Lee. (1976 ,February) “ Counseling Program to Meet the Needs of Students at A Small Liberal Arts College , ” **Dissertation Abstracts International** . 37(8) : 4855 – A .

Boyd, Herbert F. and Orville G. Johnson. (1981). **Analysis of Coping Style**. The Psychological Corporation : Harcourt Brace Jovanovich, Inc.

- Carr , James Francis.(1956). " The Problem Area of A Selected Group at Florida State University as Indicated by The Mooney Problem Checklist , " ***Thesis Abstract Series*** . V.7 , p . 93 – 97 , Indiana School of Education , Indiana University.
- Eysenck , H.J., W. Arnold and R . Meili .(1972). ***Encyclopedia of Psychology*** . London : Search Press .
- Gass, K.A. (1987, August). " Coping Strategies of Widows ," ***Journal of Gerontological Nursing*** . 13 : 19-23.
- Gill , L.J. (1962). " Some Nonintellectual correlates of Academic Achievement among Mexican Secondary School Students ," ***Journal of Educational Psychology*** , 53 : 144 – 149.
- Grossen , G.M. and H.A.Bush. (1979 , July). " Adaptation : A Feedback Process ," ***Advances in Nursing Science*** . 1 : 51-56.
- Holtzman , H .Wayne.(1965). ***Survey of Study Habits and Attitudes*** . New York : The Psychological Corporation .
- Lazarus, R.S. and S. Folkman.(1984). ***Stress, Appraisal and Coping*** . New York : Springer Publishing Co.
- Maddox , R .(1936). ***How to Study*** . Greenwich , Connecticut : Fawcett Publication .
- Maddox , Harry . (1965). " How to Study," ***The English Language Book Society*** . London .
- Mcnett, S.C. (1987, March-April). " Social Support , Threat and Coping Response and Effectiveness in the Functionally Disabled ," ***Nursing Research*** . 36 : 98-103.
- Moos, R.H. and A.G. Billings (1982). " Conceptualizing and Measuring Coping Resources and Process ," in ***Handbook of Stress : Theoretical and Clinical Aspects*** . p.212-230. Edited by L. Goldberger and S. Breznitz , New York : The Free Press.
- Rogers , Louis Leroy.(1960, October). " Problem Analysis Study of Selected Freshman Students at Appalachian State Teachers College , " ***Dissertation Abstracts International***. 20 : 3169.
- Wrenn, C. Gilbert .(1968). ***Study Habits Inventory*** . Standford : Standford University Press.

Wrenn , C . Gilbert and Robert P . Larsen .(1969). ***Studying Effectively*** . Stanford :
Stanford University Press .

Zimbardo, Phillip G.(1971). ***Psychology and Life*** . 10th ed, Illinois : Scott, Foreman and
Company.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร 5731 , 5618
ที่ ทม 1012/6753 วันที่ 13 กันยายน 25445

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางปิยาภัทร์ วิบูลย์ศรีสัจจะ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนา วงษ์อินทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ศาสตราจารย์ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการ ศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุและแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางปิยาภัทร์ วิบูลย์ศรีสัจจะ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นภาพรณี หะวานนท์
(รองศาสตราจารย์นภาพรณี หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม1012/7117

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

2 ตุลาคม 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญสาโรง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางปิยาภัทร์ วิบูลย์ศรีสัจจะ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาปัญหาการเรียนสาเหตุและแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนา วงษ์อินทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4-6 จำนวน 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามการศึกษาปัญหาการเรียนสาเหตุและแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางปิยาภัทร์ วิบูลย์ศรีสัจจะ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

นภาพรณ์ หะวานนท์
(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731 , 5618
โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/0234

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

9 มกราคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางปิยาภรณ์ วิบูลย์ศรีสัจจะ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง " การศึกษาปัญหาการเรียนสาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร " โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทนา วงษ์อินทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอใช้สถานที่ และขอให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 – 6 จำนวน 19 ห้องเรียน ตอบแบบสอบถามการศึกษาปัญหาการเรียนสาเหตุและแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี กรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางปิยาภรณ์ วิบูลย์ศรีสัจจะ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร ณะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ที่ทำงาน 02-807-9555

มือถือ 01-4279320

ภาคผนวก ข
คุณภาพเครื่องมือ

ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามนิตยทางการเรียน

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
ด้านการแบ่งเวลาในการเรียน		ด้านความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน	
1	5.25	3	4.53
2	5.85	4	4.77
18	3.41	5	5.57
29	3.82	16	4.88
33	2.87	30	6.21
34	4.79	44	5.85
35	4.68		
ด้านความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย		ด้านความตั้งใจในการเรียน	
6	5.58	8	5.40
7	6.45	9	5.32
17	5.98	13	2.25
21	5.92	14	3.54
24	4.08	19	5.74
28	2.46	20	4.63
38	3.95	22	4.05
39	6.23	25	8.97
		27	4.63
		36	6.01
		40	5.43

ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามนิตยทางการเรียน (ต่อ)

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
ด้านการซักถามข้อสงสัยต่อครู อาจารย์		ด้านความพยายามในการเรียน	
10	4.48	12	5.61
11	5.74	15	4.73
41	4.62	23	3.96
42	1.93	26	3.47
43	8.98	31	7.66
		32	5.75
		37	4.64

ด้านการแบ่งเวลาในการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น = 0.65

ด้านความสม่ำเสมอในการเข้าชั้นเรียน มีค่าความเชื่อมั่น = 0.72

ด้านความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีค่าความเชื่อมั่น = 0.77

ด้านความตั้งใจในการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น = 0.78

ด้านการซักถามข้อสงสัยต่อครูอาจารย์ มีค่าความเชื่อมั่น = 0.73

ด้านความพยายามในการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น = 0.71

แบบสอบถามนิตยทางการเรียนทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น = 0.93

ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทาง
แก้ปัญหาการเรียน

ปัญหา	ค่า t
เบื่อหน่ายการเรียน	-3.82
ไม่เข้าใจบทเรียน	-3.30
ไม่มีสมาธิในการเรียน	-2.76
เรียนไม่ทันเพื่อน	-2.44
ลืมนบทเรียนง่าย	-2.19
ได้คะแนนน้อย	-2.79
ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน	-2.52

ปัญหาเบื่อหน่ายการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น = 0.83

ปัญหาไม่เข้าใจบทเรียน มีค่าความเชื่อมั่น = 0.90

ปัญหาไม่มีสมาธิในการเรียน มีค่าความเชื่อมั่น = 0.85

ปัญหาเรียนไม่ทันเพื่อน มีค่าความเชื่อมั่น = 0.76

ปัญหาลืมนบทเรียนง่าย มีค่าความเชื่อมั่น = 0.77

ปัญหาได้คะแนนน้อย มีค่าความเชื่อมั่น = 0.62

ปัญหาไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน มีค่าความเชื่อมั่น = 0.48

แบบสอบถามปัญหาการเรียนทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น = 0.79

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี

คำแนะนำในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาการเรียน

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหาการเรียนของนักเรียน ขอให้ตอบคำถามทุกข้อตามความรู้สึก ความคิดเห็น หรือการกระทำ และสถานการณ์ที่เป็นจริง ซึ่งคำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าต่อการวิจัยในครั้งนี้ คำตอบของนักเรียนไม่มีถูกหรือผิด และจะเก็บเป็นความลับไม่มีผลกระทบต่อการเรียนของนักเรียน

ขอขอบคุณนักเรียนที่ให้ความร่วมมืออย่างดีในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ตอนที่ 1

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน โปรดเติมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างต่อไปนี้

- ขณะนี้นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้น
☐ ม.4 ☐ ม.5 ☐ ม.6
- เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- นักเรียนเรียนแผนการเรียน ☐ วิทยาศาสตร์ – คณิต ☐ ศิลป์ – คำนวณ
- คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.)
☐ ต่ำกว่า 2.00 ☐ ระหว่าง 2.00 – 2.74
☐ 2.75 ขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนกระทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการเพียงข้อละ เครื่องหมายเดียว ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง ตรงกับการกระทำของนักเรียนเป็นประจำทุกครั้ง
จริง	หมายถึง ตรงกับการกระทำของนักเรียนเกือบทุกครั้ง
จริงบ้างไม่จริงบ้าง	หมายถึง บางครั้งตรงกับการกระทำของนักเรียน บางครั้งไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียน
จริงน้อย	หมายถึง ตรงกับการกระทำของนักเรียนน้อยครั้ง
ไม่จริงเลย	หมายถึง ไม่ตรงกับการกระทำของนักเรียนเลย

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง ไม่ จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่ จริง เลย
1.	ฉันแบ่งเวลาในแต่ละวันสำหรับอ่านหนังสือ					
2.	เมื่อมีเวลาว่าง ฉันใช้เวลาหมดไปกับการคุยกับเพื่อน					
3.	ฉันมาเรียนสม่ำเสมอ					
4.	ฉันขาดเรียนวิชาที่คิดว่าไม่สำคัญ					
5.	ฉันเข้าห้องเรียนสาย					
6.	ฉันทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตัวเอง					
7.	ฉันส่งงานที่ทำด้วยตนเองตรงตามกำหนดเวลา					
8.	เวลาเรียนฉันตั้งใจฟังครูสอน					
9.	ขณะฟังครูสอน ฉันจะบันทึกข้อความสำคัญไปด้วย					
10.	ฉันขอคำอธิบายเพิ่มเติมจากครูนอกเวลาเสมอ					
11.	เมื่อฉันเรียนไม่เข้าใจ ฉันจะถามครูทันที					
12.	ในเรื่องการเรียนฉันพยายามปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ					
13.	ฉันเรียนหนังสือด้วยความสนุกสนาน					
14.	ในชั่วโมงเรียนฉันชอบชวนครูให้คุยนอกเรื่อง					
15.	ถ้าบทเรียนไหนที่ยาก ฉันจะอ่านซ้ำหลาย ๆ ครั้งจนเข้าใจแล้วจึงผ่านไป					
16.	ฉันมักขาดเรียนด้วยเหตุผลที่ไม่จำเป็นนัก					
17.	ฉันชอบอ่านหนังสือ และทำการบ้านโดยไม่ต้องมีใครบังคับ					
18.	ฉันชอบตื่นนอนแต่เช้า และอ่านหนังสือก่อนไปโรงเรียน					
19.	เมื่อเริ่มเรียนฉันรู้สึกเหนื่อย เบื่อหน่ายและง่วงนอนเกินกว่าจะเรียนให้ได้ผลดี					
20.	ในห้องเรียนฉันพยายามหลบเลี่ยงหรือนั่งก้มหน้าเพื่อครูจะได้ไม่ต้องถามปัญหาฉัน					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง ไม่ จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่ จริง เลย
21.	ฉันไม่ค่อยมีความพยายาม หรือความอดทนที่จะใช้ความสามารถให้เต็มที่ในการทำการบ้าน หรือทำงานที่ครูมอบหมาย หรือทำข้อสอบ					
22.	เมื่อต้องอ่านตำราที่มีเนื้อหาเยอะมาก ฉันจะอ่านแล้วหยุดพักเป็นช่วง ๆ และจะกลับมาทบทวนถึงตอนที่สำคัญ ๆ ที่ได้อ่านแล้ว					
23.	ฉันพยายามปรับปรุงตนเองให้สนใจวิชาเรียนต่าง ๆ อย่างจริงจัง					
24.	ฉันเป็นคนขยันทำงานอย่างสม่ำเสมอ					
25.	ขณะเรียนบางวิชาที่น่าเบื่อหน่าย ฉันจะพูดคุยกับเพื่อนหรือหยิบงานอื่นขึ้นมาทำ					
26.	ฉันเรียนได้ดีเฉพาะวิชาที่ฉันชอบเท่านั้น					
27.	ฉันมักเผลอลงเวลาเรียนหนังสือ					
28.	ฉันเตรียมอุปกรณ์การเรียนมาพร้อมทุกครั้ง					
29.	ฉันใช้เวลาในวันหยุดให้กับการเรียนมากกว่าไปเที่ยว					
30.	เหตุที่ฉันไม่อยากมาเรียนเพราะฉันเรียนไม่ทันเพื่อน เรียนไม่รู้เรื่อง					
31.	เมื่อฉันขาดเรียน ฉันจะพยายามติดตามบทเรียนเอง โดยไม่ต้องให้ครูมาบอก					
32.	แม้ว่าฉันไม่ชอบวิชาที่เรียน แต่ก็พยายามเอาใจใส่เพื่อให้ได้เกรดดี					
33.	ฉันชอบคุยหรือถกปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนกับเพื่อน ๆ					
34.	ฉันทบทวนหรืออ่านหนังสือล่วงหน้าเสมอ					
35.	ฉันใช้เวลาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกห้องเรียนวันละ 1-2 ชั่วโมง หรือ มากกว่านี้					

ข้อ	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง ไม่ จริง บ้าง	จริง น้อย	ไม่ จริง เลย
36.	หลังเปิดภาคเรียนได้เพียง 1 สัปดาห์ ฉันก็ไม่ค่อยจะสนใจวิชาที่เรียน					
37.	เมื่อสอบได้คะแนนน้อยกว่าเพื่อน ๆ ในวิชาใดวิชาหนึ่งฉันจะพยายามเรียนให้ดีขึ้น					
38.	ถ้าฉันทำการบ้านหรือรายงานไม่เสร็จฉันจะขอลอกจากเพื่อนเพื่อให้มีงานส่งครู					
39.	เมื่อครูมอบหมายให้ค้นคว้าหรืออ่านหนังสือเพิ่มเติมฉันจะรีบเข้าห้องสมุดทันทีที่มีเวลาว่างจากเรียน					
40.	ฉันพยายามเลือกที่นั่งหลังชั้นเวลาเรียน เพราะไม่ชอบเผชิญหน้ากับครู					
41.	เมื่อฉันเรียนไม่เข้าใจ ฉันไม่กล้าถามครูไม่ว่าจะเป็นในและนอกห้องเรียน					
42.	ในสิ่งที่ฉันไม่เข้าใจ เมื่อถามครูแล้ว ฉันไม่ค่อยได้รับคำตอบที่กระจ่างเท่าไรนัก					
43.	ฉันชอบที่จะซักถามครู เมื่อเกิดความไม่เข้าใจ					
44.	ฉันชอบที่จะเข้าห้องก่อนที่ครูเริ่มสอน					

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียน สาเหตุ และแนวทางแก้ปัญหการเรียนของนักเรียน

คำแนะนำ

1. แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนของ นักเรียน ขอให้นักเรียนอ่านข้อความเหล่านี้ด้วยความรอบคอบ แล้วพิจารณาว่าปัญหาที่เกิดขึ้นตรงกับ สภาพความเป็นจริงของนักเรียนมากน้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่นักเรียน พิจารณาแล้วว่าตรงกับสภาพของนักเรียนดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง มีปัญหาการเรียนมาก
มาก	หมายถึง มีปัญหาการเรียนมากพอสมควร
ปานกลาง	หมายถึง มีปัญหาการเรียนปานกลาง
น้อย	หมายถึง มีปัญหาการเรียนเพียงเล็กน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง ไม่ค่อยมีปัญหาการเรียน

2. เมื่อนักเรียนมีสภาพปัญหาการเรียนดังกล่าว นักเรียนระบุสาเหตุของปัญหาได้ว่าเป็น ปัญหาที่ตัวนักเรียนเอง ตัวครู สื่ออุปกรณ์การสอน และ หรือ บรรยากาศในชั้นเรียนซึ่งได้มีตัว เลือกให้นักเรียนระบุโดยทำเครื่องหมาย ○ ที่ตัวเลขหน้าข้อที่เป็นสาเหตุ

3. เมื่อนักเรียนระบุถึงสาเหตุของปัญหาได้ นักเรียนมีแนวทางแก้ปัญหานั้นอย่างไรให้ เขียนแนวทางแก้ปัญหาดตามสาเหตุที่ระบุ (นักเรียนระบุสาเหตุของปัญหาได้มากกว่า 1 สาเหตุ และทุกสาเหตุที่นักเรียนระบุ ให้เขียนแนวทางแก้ไขด้วย)

สภาพปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. เบื่อหน่ายการเรียน					
1. ไม่สนใจเรียน					
2. คอยกับเพื่อน					
3. หลับในเวลาเรียน					
4. หงุดหงิด					
5. อื่น ๆ ระบุ.....					
สาเหตุเบื่อหน่ายการเรียน	แนวทางแก้ปัญหาตามสาเหตุแต่ละข้อ				
จากตัวเอง					
1. ไม่ชอบวิชาที่เรียน	1.....				
2. ทำการบ้านไม่ได้	2.....				
3. ไม่มีเป้าหมายในการเรียน	3.....				
4. อื่น ๆ โปรดระบุ	4.....				
.....					
จากตัวครู					
1. ครูชอบล้อปมด้อย	1.....				
2. ครูสอนน่าเบื่อ	2.....				
3. ไม่จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม	3.....				
4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	4.....				
.....					
จากสื่ออุปกรณ์การสอน					
1. สื่อไม่น่าสนใจ	1.....				
2. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	2.....				
.....					
จากบรรยากาศในชั้นเรียน					
1. โต๊ะ เก้าอี้ไม่เป็นระเบียบ	1.....				
2. แสงจำทำให้มองกระดานไม่ชัด	2.....				
3. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	3.....				
.....					

สภาพปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
2.ไม่เข้าใจบทเรียน					
1. ตอบคำถามของครูไม่ได้					
2. ทำการบ้านไม่ได้					
3. ไม่เข้าใจในสิ่งที่ครูสอน					
4. อื่นๆ ระบุ.....					
สาเหตุไม่เข้าใจบทเรียน	แนวทางแก้ปัญหาตามสาเหตุแต่ละข้อ				
จากตัวเอง					
1. จับประเด็นสำคัญไม่ได้	1.....				
2. เนื้อหาวิชายาก	2.....				
3. ขาดระหว่างเรียน	3.....				
4. หยิบงานอื่นขึ้นมาทำ	4.....				
5. ไม่กล้าซักถามครู	5.....				
6. อื่นๆ โปรดระบุ.....	6.....				
.....					
จากตัวครู					
1. สอนเร็วตามไม่ทัน	1.....				
2. อธิบายเนื้อหาไม่ละเอียด	2.....				
3. ไม่มีเวลาให้นักเรียนนอกห้องเรียน	3.....				
4. อื่นๆ โปรดระบุ.....	4.....				
.....					
จากสื่ออุปกรณ์การสอน					
1. ไม่สัมพันธ์กับเนื้อหา	1.....				
2. ไม่มีการใช้ห้องปฏิบัติการ วิทยุ หรือ sound lab/คอมพิวเตอร์	2.....				
3. อื่นๆ โปรดระบุ.....	3.....				
.....					
จากบรรยากาศในชั้นเรียน					
1. สภาพห้องเรียนวุ่นวาย	1.....				
2. อุปกรณ์ในห้องเรียนไม่พร้อมใช้	2.....				
3. อื่นๆ โปรดระบุ.....	3.....				
.....					

สภาพปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
3. ไม่มีสมาธิในการเรียน					
1. กระวนกระวาย					
2. เหม่อ					
3. เรียนไม่รู้เรื่อง					
4. อื่น ๆ ระบุ.....					
สาเหตุไม่มีสมาธิในการเรียน	แนวทางแก้ปัญหาตามสาเหตุแต่ละข้อ				
จากตัวเอง					
1. ง่วงนอน	1.....				
2. ใจลอย	2.....				
3. วิตกกังวลเรื่องอื่นๆ อยู่	3.....				
4. อื่นๆ โปรดระบุ.....	4.....				
.....					
จากตัวครู					
1. รับโทรศัพท์บ่อยขณะสอน	1.....				
2. ไม่กระตุ้นความสนใจก่อนเรียน	2.....				
3. อื่นๆ โปรดระบุ.....	3.....				
.....					
จากสื่ออุปกรณ์การสอน					
1. ห้องปฏิบัติการที่ใช้ไม่เพียงพอ ต้องผลัดกันใช้	1.....				
2. อื่นๆ โปรดระบุ.....	2.....				
.....					
จากบรรยากาศในชั้นเรียน					
1. เพื่อนคุยเสียงดัง	1.....				
2. อากาศร้อนเกินไป	2.....				
3. อากาศหนาวเกินไป	3.....				
4. อื่นๆ โปรดระบุ.....	4.....				
.....					

สภาพปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
4. เรียนไม่ทันเพื่อน					
1. ไม่รู้ในสิ่งที่เพื่อนพูดคุยเกี่ยวกับบทเรียน					
2. ทำงานตามที่ครูมอบหมายไม่ได้					
3. อื่น ๆ ระบุ.....					
สาเหตุเรียนไม่ทันเพื่อน	แนวทางแก้ปัญหาตามสาเหตุแต่ละข้อ				
จากตัวเอง					
1. สติปัญญาไม่ดี	1.....				
2. ไม่ตั้งใจเรียน	2.....				
3. ขาดเรียนบ่อย	3.....				
4. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	4.....				
.....					
จากตัวครู					
1. ครูขาดสอนบ่อย	1.....				
2. ครูคุยนอกเรื่อง	2.....				
3. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	3.....				
.....					
จากสื่ออุปกรณ์การสอน					
1. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	1.....				
.....					
จากบรรยากาศในชั้นเรียน					
1. อื่น ๆ โปรดระบุ.....	1.....				
.....					

สภาพปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
5. สัมทบเรียนง่าย					
1. หลังจบบทเรียน จำบทเรียนไม่ได้					
2. ไม่สามารถนึกถึงบทเรียนที่เรียนผ่านไปแล้ว					
3. ไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนไปแล้วมาใช้ได้					
4. อื่น ๆ ระบุ.....					
สาเหตุสัมทบเรียนง่าย	แนวทางแก้ปัญหาตามสาเหตุแต่ละข้อ				
จากตัวเอง					
1. ไม่ทบทวนบทเรียน	1.....				
2. ไม่จดบันทึกระหว่างเรียน	2.....				
3. อื่นๆ โปรดระบุ.....	3.....				
.....					
จากตัวครู					
1. ยกตัวอย่างไม่ชัดเจน	1.....				
2. ไม่เน้นประเด็นสำคัญ	2.....				
3. ไม่ทบทวนบทเรียนเดิม	3.....				
ก่อนขึ้นบทเรียนใหม่					
4. อื่นๆ โปรดระบุ.....	4.....				
.....					
จากสื่ออุปกรณ์การสอน					
1. สื่อไม่ช่วยให้เข้าใจเนื้อหา	1.....				
2. อื่นๆ โปรดระบุ.....	2.....				
.....					
จากบรรยากาศในชั้นเรียน					
1. อื่นๆ โปรดระบุ.....	1.....				
.....					

สภาพปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
6. ได้คะแนนน้อย					
1. แม้ติงกับเพื่อนแล้ว ยังได้คะแนนไม่ดี					
2. ส่งงานทุกครั้ง แต่ยังได้คะแนนน้อย					
3. ทำงานไม่ตรงคำสั่ง					
4. อื่น ๆ ระบุ.....					
สาเหตุได้คะแนนน้อย	แนวทางแก้ปัญหาดตามสาเหตุแต่ละข้อ				
จากตัวเอง					
1. ทำข้อสอบไม่ได้	1.....				
2. ส่งงานไม่ทันตามกำหนด	2.....				
3. อื่นๆ โปรดระบุ.....	3.....				
.....					
จากตัวครู					
1. อธิบายงานที่มอบหมายไม่ชัดเจน	1.....				
2. เกณฑ์การให้คะแนนไม่ตายตัว	2.....				
3. อื่นๆ โปรดระบุ.....	3.....				
.....					
จากสื่ออุปกรณ์การสอน					
1. อื่นๆ โปรดระบุ.....	1.....				
.....					
จากบรรยากาศในชั้นเรียน					
1. อื่นๆ โปรดระบุ.....	1.....				
.....					

สภาพปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
7. ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน					
1. มีกิจกรรมอื่นที่น่าสนใจกว่า					
2. ให้ออกกำลังกาย					
3. ขาดแรงจูงใจ					
4. อื่นๆระบุ.....					
สาเหตุไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน	แนวทางแก้ปัญหาตามสาเหตุแต่ละข้อ				
จากตัวเอง 1. แบ่งเวลาไม่เป็น 2. งานมาก ทำงานไม่ทัน 3. อื่นๆ โปรดระบุ.....	1..... 2..... 3.....				
จากตัวครู 1. ให้งาน โครงการมาก 2. ให้เด็กทำงานส่วนตัวของครู 3. อื่นๆ โปรดระบุ.....	1..... 2..... 3.....				
จากสื่ออุปกรณ์การสอน 1. อื่นๆ โปรดระบุ.....	1.....				
จากบรรยากาศในชั้นเรียน 1. อื่นๆ โปรดระบุ.....	1.....				

สภาพปัญหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
อื่นๆ.....					
1.....					
2.....					
สาเหตุ	แนวทางแก้ปัญหาตามสาเหตุแต่ละข้อ				
จากตัวเอง					
1. อื่นๆ โปรดระบุ.....	1.....				
.....					
จากตัวครู					
1. อื่นๆ โปรดระบุ.....	1.....				
.....					
จากสื่ออุปกรณ์การสอน					
1. อื่นๆ โปรดระบุ.....	1.....				
.....					
จากบรรยากาศในชั้นเรียน					
1. อื่นๆ โปรดระบุ.....	1.....				
.....					

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสอบถาม

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์
ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์
ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางปิยาภักดิ์ วิบูลย์ศรีสัจจะ
วันเดือนปีเกิด	6 กันยายน พ.ศ.2504
สถานที่เกิด	อำเภอปทุมวัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	38/64 หมู่ 3 ซอยอัสสัมชัญ 8 แขวงบางไผ่ เขตบางแค กรุงเทพมหานคร (10160) โทรศัพท์ 02-8070443
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี เขตบางแค กรุงเทพฯ(10160) โทรศัพท์ 02-8079555-63
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2525	คป.(เกียรตินิยมอันดับ 2) เอกการมัธยมศึกษา สาขาวิชา จิตวิทยาการปรึกษาและแนะแนว จากจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2545	กศ.ม.(สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว) จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร